

SPMS

stichting pensioenfonds
medisch specialisten

Jaarverslag 2021

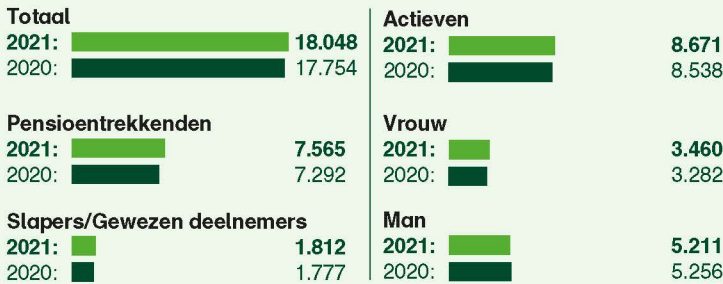
Uw pensioen.
Ons specialisme.

Inhoudsopgave

Samenvatting: Het jaar 2021 in beeld	2
Kerncijfers	4
Belangrijke ontwikkelingen en besluiten in 2021	6
1. Karakteristieken van het pensioenfonds	8
1.1 Personalialia	8
1.2 Missie, strategie & organisatie	11
2. Bestuursverslag	17
2.1 Goed pensioenfondsbestuur	17
2.2 Pensioenregeling	25
2.3 Beleggingen	31
2.4 Financieel verslag	35
2.5 Actuarieel verslag	36
2.6 Risicomanagement	37
2.7 Verklaring Naleving Gedragslijn (AVG)	45
2.8 Kosten	46
2.9 Toekomst	52
3. Verslag Raad van Toezicht	56
4. Verslag BPMS en Verantwoordingsorgaan	61
Oordeel en bevindingen verantwoordingsorgaan	67
Conclusie	67
Reactie SPMS	68
5. Jaarrekening	70
5.1 Balans per 31 december	71
5.2 Staat van baten en lasten	72
5.3 Kasstroomoverzicht	73
5.4 Toelichting op de jaarrekening	74
5.5 Toelichting op de balans	80
5.6 Toelichting op staat van baten en lasten	101
6. Overige gegevens	109
6.1 Statutaire regeling over bestemming saldo van baten en lasten	109
6.2 Actuariële verklaring	110
6.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	112
Bijlagen	122
I - Samenstelling Vergadering van Afgevaardigden van BPMS	123
II - Nevenfuncties in 2021	127
III - Code Pensioenfonds	130
IV- Begrippenlijst	132

2021 in beeld

Populatie

Toeslag

Financiële positie

Dekkingsgraad

Vermogen: pensioenverplichting

2021: **141,1%** (+11,1%)
2020: 130,0%

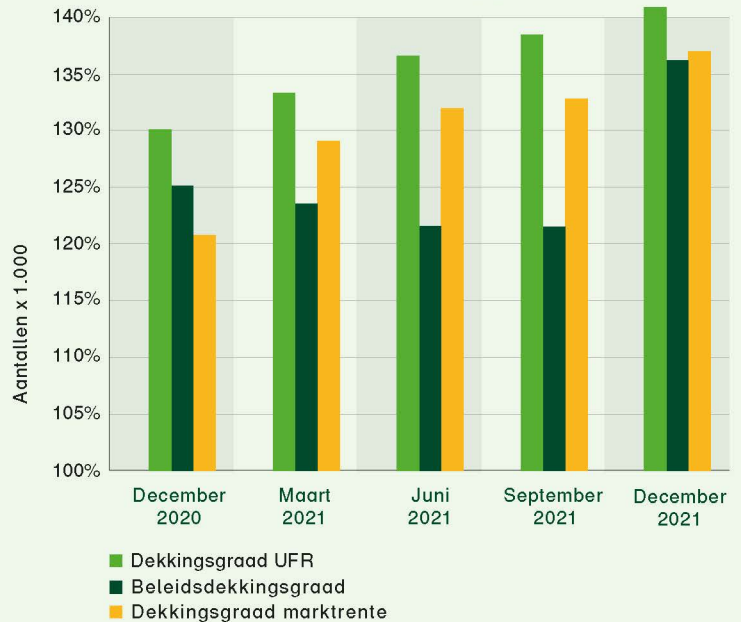

Beleiddekkingsgraad

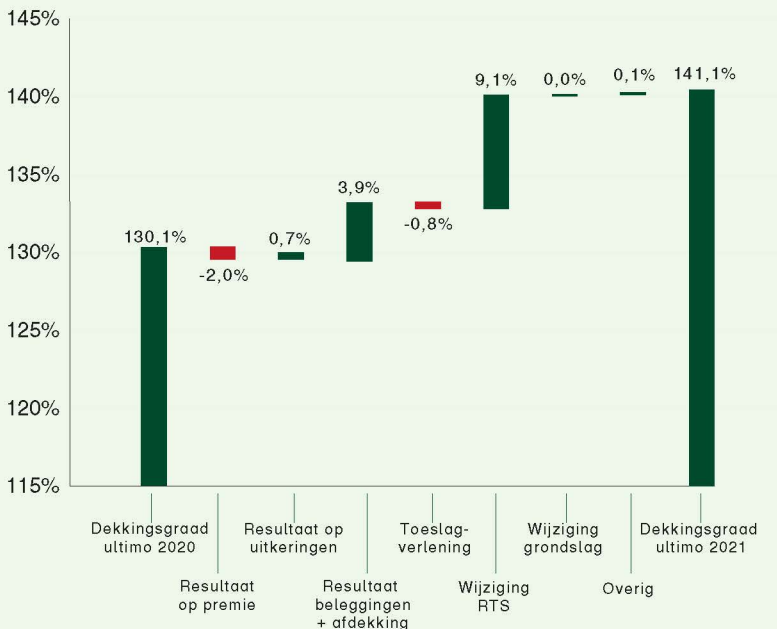
gemiddelde over laatste 12 maanden

2021: **135,7%** (+10,7%)
2020: 125,0%

Ontwikkeling dekkingsgraden

Invloeden financiële positie

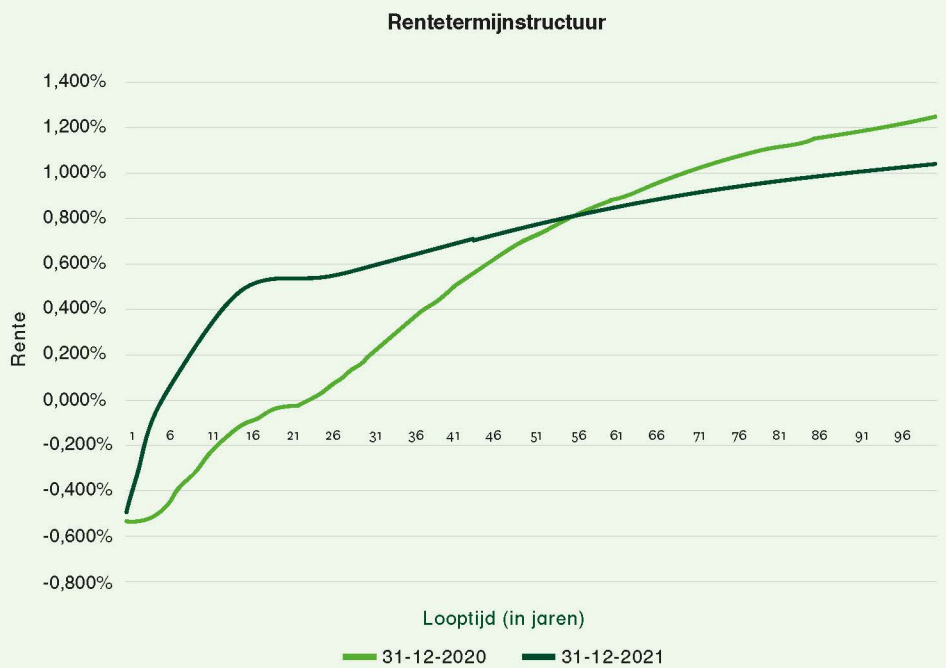
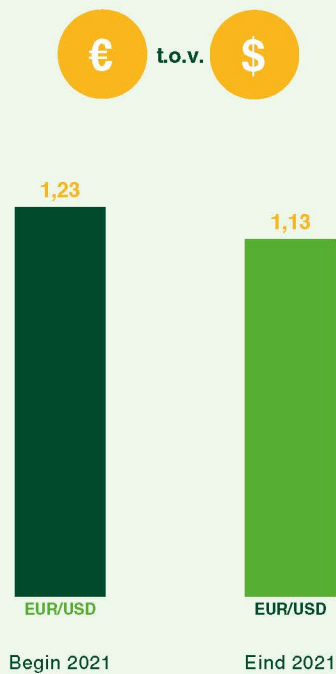
Beleggingsresultaat 2021

+ 2,6%

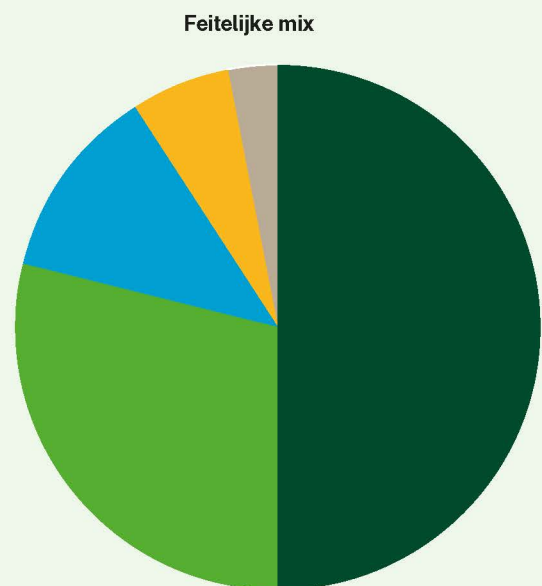
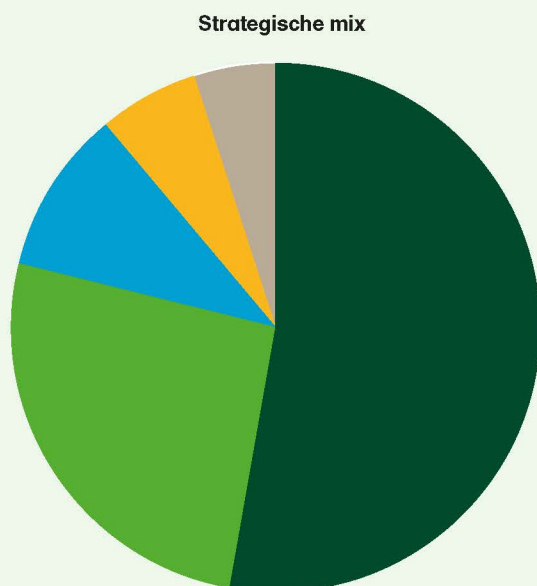

Belegd vermogen in 2021 gestegen van 14,2 miljard naar 14,6 miljard

Rente en valuta

Beleggingsmix

■ Vastrentende waarden	53%
■ Aandelen	26%
■ Vastgoed	10%
■ Alternatieve beleggingen	6%
■ Infrastructure debt	5%

■ Vastrentende waarden	50%
■ Aandelen	29%
■ Vastgoed	12%
■ Alternatieve beleggingen	6%
■ Infrastructure debt	3%

Kerncijfers

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Aantal deelnemers						
Actieve deelnemers man		5.211	5.256	5.305	5.282	5.280
Actieve deelnemers vrouw		3.460	3.282	3.119	2.950	2.739
Actieve deelnemers totaal		8.671	8.538	8.424	8.232	8.019
Premievrije rechten (slapers - gewezen deelnemers) totaal		1.812	1.777	1.769	1.746	1.758
Pensioentrekkenden		7.565	7.439	7.292	7.159	7.008
Totaal		18.048	17.754	17.485	17.137	16.785
Toeslagverlening (in %)						
Actieven en inactieven per 1 januari	3,7	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Wijziging aanpassingscoëfficiënt	1,537	2,809	2,336	2,865	0,745	1,450
Extra verhoging	1,463	0,191	0,664	0,135	2,255	1,550
Voorwaardelijke extra verhoging	0,700					
Pensioenuitvoering (* € 1.000)						
Feitelijke premie		232.103	207.831	190.257	175.968	175.531
Premiedekkingsgraad (%) 1)		66	64	68	63	61
Pensioenuitvoeringskosten		8.094	7.594	7.609	6.681	7.362
Uitkeringen		243.405	238.027	232.240	226.203	220.441
Vermogenssituatie en solvabiliteit						
Pensioenvermogen (*€ 1 mln)		14.536	14.206	12.330	10.039	10.258
Pensioenverplichtingen (*€ 1 mln)		10.304	10.922	9.678	8.297	8.022
Beleidsdekkingsgraad (%)		136	122	125	126	126
Dekkingsgraad (%)		141	130	127	121	128
Vereiste dekkingsgraad (%)		119	118	117	118	121
Marktwaarde dekkingsgraad (%)		137	121	121	118	125
Beleggingsportefeuille (in % 2)						
Vastrentende waarden		50	48	50	58	56
Aandelen		28	30	30	24	28
Vastgoedbeleggingen		13	8	10	10	9
Derivaten		3	10	5	2	2
Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen / Alpha-mandaat)		6	4	5	6	5
Beleggingsrendement (in %)						
Bruto-beleggingsrendement		2,9	16,0	23,8	-1,4	5,6
Netto-beleggingsrendement		2,6	15,6	23,4	-1,7	5,2
Benchmark 3)		0,3	14,2	23,3	-0,8	4,1
BPMS representativiteit (in %)						
Leden		79	79	78	78	78
Buitengewone leden		86	86	86	87	86

Indien een begrip met kerncijfer niet in de jaarrekening staat, is in Bijlage IV uitgelegd hoe het bepaald of berekend is.

- 1) Gebaseerd op de rente van vorig boekjaar. Voor boekjaar 2021 is uitgegaan van de rente per 31 december 2020.
- 2) Berekend zonder de categorie deposito's / liquide middelen.
- 3) Vanaf 2017 is de benchmark op basis van een nieuwe methodiek vastgesteld. Benchmark rendement is inclusief de benchmark voor de hedging portefeuille. Overige jaren is exclusief benchmark rendement van de hedging portefeuille. Die benchmark voor de verplichtingen wordt bepaald door de kasstromen (pensioenuitkeringen) "om te zetten" naar SWAPS aan de hand van de rentegevoeligheid van die kasstromen.

Belangrijke ontwikkelingen en besluiten in 2021

Financieel resultaat 2021

- De actuele UFR-dekkingsgraad steeg van 130% naar 141%.
- De (over twaalf maanden gemiddelde) beleidsdekkingsgraad steeg van 125% naar 136%.
- De dekkingsgraad op marktwaardebasis steeg van 121% naar 137%.
- De gewogen UFR-rente steeg met 0,4% (40 basispunten).
- Het Vereiste Eigen Vermogen (VEV) steeg van 118% naar 119% (19% buffer-eis).
- De verplichtingen op basis van de UFR-curve daalden van 10,9 naar 10,3 miljard euro.
- Het belegd vermogen steeg met 0,3 miljard euro naar 14,6 miljard euro.

Pensioenen

- De toeslagverlening per 1 januari 2022 was 3,7%, bestaand uit 3% onvoorwaardelijke toeslag en 0,7% voorwaardelijke extra toeslag.
- De inflatie in 2021 was 2,7%.
- De ambtenarenlonen stegen met 1,5% (peildatum juni 2021).
- De hoogte van de premie is gestegen met 1,537%.
- Op basis van het premiebeleid vinden er voor 2022 geen aanpassingen in de opbouw plaats.
- Het aantal deelnemers steeg met 133 (1,56%).
- SPMS en BPMS werken samen in een project om het fonds voor te bereiden op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel waarbij beide gremia hun respectievelijke verantwoordelijkheid nemen. In dit kader sprak de Vergadering van Afgevaardigden (VvA) een voorlopige voorkeur uit voor de solidaire premiereregeling. Een definitieve keuze was nog niet mogelijk omdat de wetgeving nog niet gereed is. In 2022 wordt op basis van de uitgesproken voorkeur een regeling ontworpen, zonder de mogelijkheid van een flexibele premiereregeling uit het oog te verliezen.

Communicatie

- Er zijn 395 scans via de online tool voor pensioenplanning (QuickScan) en 201 reguliere financiële scans uitgevoerd (in 2020 waren dit er respectievelijk 273 en 189). Ook zijn 150 (deel)adviesgesprekken gehouden en 161 kennismakingsgesprekken met nieuwe deelnemers (164 in 2020).
- Er zijn 72 presentaties gegeven voor deelnemers, waarvan 55 over de keuze voor de voorkeursvariant in het nieuwe pensioenstelsel.
- In 2021 is een deelnemersonderzoek naar de voorkeur van de medisch specialist met betrekking tot het nieuwe pensioenstelsel uitgevoerd.
- In 2021 zijn positieve ervaringen opgedaan met klankbordgroepen die uit deelnemers bestaan (onder meer voor ESG en het nieuwe pensioenstelsel).

Beleggingen

- Het beleggingsrendement was 2,6%
- De outperformance door actief beheer en tactisch beleid was 2,30% ten opzichte van de samengestelde benchmark
- Het ESG-beleid is verder uitgewerkt met onder meer een ambitieverklaring, deelname aan de Net Zero Asset Owner Alliance, implementatie van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), het opnemen van een 10%-

doelstelling voor impactbeleggingen in de gehele portefeuille per streefdatum 2025, het aanscherpen van de uitsluitingenlijst en publicatie van de grootste holdings (SPMS maakt met ingang van verslagjaar 2021 ook een ESG verslag).

Audit & Risicomanagement

- Het 'Three lines model' is aangescherpt inclusief de rol van de beleidsadviescommissies en de sleutelfuncties risicobeheer, interne audit en actuaariaat.
- De haalbaarheidstoets is uitgevoerd met positieve uitkomst.
- Er is een extra ALM-studie uitgevoerd ter toetsing van een mogelijk dynamisch beleggingsbeleid.
- De Governance, Risk & Compliance (GRC)-tool is verder ingericht.
- Er zijn interne auditonderzoeken uitgevoerd naar informatiebeveiliging en uitvoering van het LDI-mandaat.
- Er zijn beleidsdocumenten opgesteld, geactualiseerd en vastgesteld, waaronder het integriteitsbeleid, het compliance charter en de klokkenluidersregeling.
- In de educatiesessies van het bestuur is aandacht besteed aan verschillende risicogebieden, waaronder IT- en informatiebeveiliging en datakwaliteit.

Governance

- Er is een nieuwe voorzitter benoemd.
- Er is een nieuwe directeur geworven en aangesteld.
- Met de introductie van het Mandaat Bestuursbureau is een duidelijke scheiding tussen beleid/strategie (bestuur) en operatie (bestuursbureau) aangebracht.
- Er is een nieuw aspirant-bestuurslid geworven.
- Er is een nieuw RVT-lid geworven.
- Er zijn 5 toetsingsaanvragen en meldingen bij DNB succesvol afgerond.
- Het bestuur heeft zowel een individuele als collectieve zelfevaluatie gehouden alsmede een gezamenlijke evaluatie met de Raad van Toezicht.

1. Karakteristieken van het pensioenfonds

1.1 Personalia

Bestuur

Naam	Functie	Lid sinds	Einde zittingsduur	Her kiesbaar
drs. E.P. Stuijtzand *	voorzitter	01-03-2011	01-03-2023	nee
dr. P. Biemond **	voorzitter	05-11-2012	01-03-2021	nee
mw. dr. A.Y. Goedkoop MBA	vice-voorzitter	18-07-2017	18-07-2025	nee
dr. C.H.R. Bosman	lid	16-12-2014	16-12-2022	nee
dr. M. Gamala	lid	01-05-2022	01-05-2026	ja
drs. S.J. Huisman	lid	01-03-2019	01-03-2023	ja
dr. ir. M.J. Stoutjesdijk MBA	lid	01-02-2021	01-02-2025	ja
dr. C.G. Vermeij	lid	13-02-2017	12-02-2025	nee
drs. M.H.B. Vonk	lid	22-12-2016	21-12-2024	nee
dr. R. Wagenmakers MBA	lid	01-03-2019	01-03-2023	ja

*) vanaf 1 maart 2021 voorzitter

**) tot 1 maart 2021 voorzitter

Directie

drs. J.A.G. Steenvoorden (t/m 31 maart 2021)

mr. J.P. van Dijken (vanaf 1 april 2021)

Actuaris

Mercer

Accountant

Deloitte

ALM-consultant

Ortec

Uitvoerders

APG voor pensioenbeheer

BlackRock voor fiduciair vermogensbeheer

JPMorgan Chase Bank als custodian

Bestuurscommissies

Investment committee

dr. C.G. Vermeij, voorzitter, namens het bestuur
dr. R. Wagenmakers MBA, lid, namens het bestuur
R. Urwin, lid, zelfstandig adviseur
dr. ir. J. Beenen, lid, CIO Pensioenfonds Hoogovens
drs. M.J.E. Roberts, secretaris, namens het bestuursbureau SPMS
drs. R. Sewtahal, adviseur, namens het bestuursbureau SPMS

Pensioencommissie

drs. M.H.B. Vonk, voorzitter, namens het bestuur
dr. C.H.R. Bosman, lid, namens het bestuur
mr. R.L. Schikhof, lid, directeur Stichting Pensioenfonds Randstad
mw. dr. M. Gamala, lid, namens het bestuur
prof. mr. drs. M. Heemskerk, lid, advocaat en hoogleraar pensioenrecht
mw. mr. A. Petrov, adviseur, namens het bestuursbureau SPMS
mr. R.A. Schuurs, secretaris, namens het bestuursbureau SPMS (t/m 31 december 2021)

Audit & Risk commissie

mw. dr. A.Y. Goedkoop MBA, voorzitter, namens het bestuur
drs. S.J. Huisman, lid, namens het bestuur
dr. Ir. M.J. Stoutjesdijk MBA, lid, namens het bestuur (vanaf 1 februari 2021)
drs. C.H.M. van Gerven, adviseur, directeur bestuursbureau Stichting Pensioenfonds TNO
mw. drs. E. Smeets, adviseur, hoofd actuariële zaken bij Shell Pensioenbureau Nederland

Riskmanagement

drs. Q.V. Ho RBA, Chief Risk Officer, sleutelfunctiehouder en -vervuller risicobeheer – financiële risico's
drs. B.B. van Tongeren, Sleutelfunctievervuller risicobeheer – niet-financiële risico's
Zijn aanwezig bij commissie(vergaderingen) die zij opportuun achten of waarbij hun expertise gewenst is.

Actuariële functie

Ir. M. Heemskerk AAG, sleutelfunctiehouder en -vervuller actuarieel.
Is aanwezig bij commissie(vergaderingen) waarbij zijn expertise gewenst is.

Internal audit

Drs. J.A.C. Luijks RA FRM, sleutelfunctiehouder internal audit functie.
PwC, vervuller internal audit functie.

Raad van Toezicht

dr. R.H.M.A. Kleynen AAG, voorzitter (t/m 31 december 2021)
mw. dr. D.A.M. Melis MBA
prof. mr. R.H. Maatman (voorzitter vanaf 1 januari 2022)
dr. J.M.G. Frijns (vanaf 1 januari 2022)

Bestuur & Raad van Toezicht SPMS

Eelco Stuijzand
(voorzitter SPMS per 1 maart 2021)

Piet Biemond
(voorzitter SPMS tot 1 maart 2021)

Amber Goedkoop
(vice-voorzitter SPMS)

Coks Bosman
(bestuur SPMS)

Mihaela Gamala
(bestuur SPMS)

Bas Huisman
(bestuur SPMS)

Mark Stoutjesdijk
(bestuur SPMS)

Kees Vermeij
(bestuur SPMS)

Marcel Vonk
(bestuur SPMS)

Robert Wagenmakers
(bestuur SPMS)

Ruud Kleynen
(voorzitter Raad van Toezicht tot 1 januari 2022)

Daniëlle Melis
(lid Raad van Toezicht)

René Maatman
(lid Raad van Toezicht)
(per 1 januari 2022 voorzitter Raad van Toezicht)

Jean Frijns
(lid Raad van Toezicht)

Jacques van Dijken
(directeur SPMS)

1.2 Missie, strategie & organisatie

1.2.1 Missie en visie

Missie en visie

De missie van SPMS is het bieden van een welvaartsvast basispensioen tegen een acceptabele premie en acceptabele risico's, passend bij de wensen van onze deelnemers, nu, voor de komende transitiejaren en daarna in het nieuwe pensioenstelsel vanaf 2026. De invulling van deze elementen moet zo evenwichtig mogelijk zijn voor alle deelnemers van het fonds.

Visie en kernwaarden

SPMS wil met haar pensioenregeling van toegevoegde waarde zijn voor haar deelnemers. Om deze toegevoegde waarde te bestendigen moeten de huidige regeling en dienstverlening op hoog niveau worden uitgevoerd én de juiste en benodigde voorbereidingen worden getroffen richting het nieuwe pensioenstelsel. Dat zal ook positief bijdragen aan blijvend voldoende draagvlak, dat van belang is voor de handhaving van de verplichtstelling en daarmee voor het borgen van voldoende deelnemers in aantal en daardoor voor efficiency. Hierbij hanteert SPMS de volgende kernwaarden: service, transparantie, deskundigheid en betrouwbaarheid. De toekomstvisie en strategie zijn onderwerpen die jaarlijks besproken worden in diverse gremia binnen SPMS.

Welvaartsvastheid

De eerste doelstelling van SPMS is het nakomen van de nominale beloftes. De tweede doelstelling is dat het pensioen meegroeit met de ontwikkeling van de cao-lonen bij de overheid, indien die in lijn ligt met de ontwikkeling van het honorarium van de medisch specialist (welvaartsvastheid). SPMS kent hiervoor als een van de laatste fondsen in de gehele sector nog steeds een onvoorwaardelijke toeslag van 3% per jaar (zie paragraaf 5.5.6). SPMS beoogt het pensioen voor haar deelnemers ook in de toekomst zoveel mogelijk te laten meegroeien met de loonontwikkeling.

Ten tweede wil het fonds extra toeslagen op het basispensioen mogelijk maken. Om dit te kunnen waarmaken, moet SPMS beheerste maar verantwoorde beleggingsrisico's nemen. Deze duale doelstelling gaat om veel meer dan alleen het waarmaken van de pensioentoezegging die met BPMS is overeengekomen: ouderdoms- en nabestaandenpensioen, de voorziening bij overlijden en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.

Draagvlak voor het delen van risico's en opbrengsten

Het blijft van groot belang dat er een breed (risico)draagvlak is voor de pensioenregeling onder de beroepsgenoten. Draagvlak zorgt mede voor borging van de wettelijke verplichtstelling. Het draagvlak dient op basis van een representativiteitstoets boven 60% te liggen. Het percentage bij de vrijgevestigde medisch specialisten ligt al jarenlang net iets onder de 80%. Dit draagvlak wordt gemeten aan de hand van het lidmaatschap van de beroepsvereniging BPMS. Om draagvlak ook in de toekomst te kunnen behouden, is het noodzakelijk om de afgevaardigden uit de ziekenhuizen via de Vergadering van Afgevaardigden (VvA) zo vroeg mogelijk te betrekken bij de plannen van SPMS. Hiermee wordt de relatie van de afgevaardigden met hun achterban versterkt. Het delen van risico's door collectiviteit en onderlinge solidariteit is nodig voor de continuïteit van het pensioenfonds en het behoud van de extra opbrengsten voor de hiervoor genoemde doelstellingen. De doelgroep van SPMS wordt naar verwachting ook in de toekomst niet kleiner door het wegvallen of het verschuiven van de vraag naar medisch specialistische diensten. Wel is de verschuiving naar dienstverbanden in loondienst in de medische zorg een terugkerend politiek discussiepunt dat op termijn invloed kan krijgen op het deelnemersaantal van SPMS.

Ambities en strategie

Hoe realiseert SPMS de hiervoor genoemde missie en visie en de doelstelling gebaseerd op haar kernwaarden?

SPMS wil voorbereid zijn op politieke, maatschappelijke, economische en technologische ontwikkelingen die het pensioenfonds en de deelnemers raken. Dit doet SPMS door een constante blik op de buitenwereld, maar ook op de interne organisatie te houden. Kansen en bedreigingen worden periodiek in kaart gebracht en waar nodig wordt de strategie aangepast.

Op basis van te verwachten ontwikkelingen, heeft het bestuur van SPMS de strategie van het fonds vastgelegd in een visiedocument. De volgende drie punten komen daarin tot uiting:

1. Het onderzoeken van de mogelijkheden en de implementatie van het nieuwe pensioenstelsel.
2. Verhogen van efficiëntie en reductie van kosten waar mogelijk.
3. Het vergroten van onze zichtbaarheid en serviceniveau aan onze deelnemers.

Het bestuur bespreekt het visiedocument regelmatig met de Raad van Toezicht. Indien nodig wordt de strategie herzien of bijgesteld. Het BPMS-bestuur en de VvA worden geïnformeerd over de strategie en de implementatie hiervan.

Communicatiebeleid

De communicatiestrategie van SPMS is vastgelegd in een communicatiebeleidsplan. Dit plan beschrijft de doelstellingen, de doelgroepen en de communicatiestrategie. De veranderingen in de wereld om ons heen volgen elkaar steeds sneller op. Dat vraagt om een flexibele aanpak van ons communicatiebeleid. Dat wil zeggen dat we stap voor stap verder kijken en voortschrijdend inzicht meenemen. Het bestuur toetst en herijkt waar nodig jaarlijks de strategie van het fonds. Zo kunnen we bijsturen op de klantbeloften en doelstellingen van het fonds. SPMS communiceert op basis van de volgende merk- en klantbelofte: SPMS, uw partner in pensioenplanning. In het communicatiejaarplan zijn deze inzichten vertaald naar drie strategische thema's:

1. SPMS een gezicht geven
2. Inzicht in handelingsperspectief
3. Excellente dienstverlening

Deze strategische thema's zijn uitgewerkt in het communicatiejaarplan aan de hand van operationele activiteiten. SPMS richt zich in de communicatie hoofdzakelijk op de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en partners of wezen. De inzet is proactief. Daarbij gaan we in gesprek met deelnemers en geven we adequate voorlichting. SPMS is het pensioenfonds voor en door specialisten, met een vaste vertegenwoordiging vanuit elk ziekenhuis. De beoogde uitstraling van het fonds in de communicatie is gebaseerd op de gestelde kernwaarden: service, transparantie, deskundigheid en betrouwbaarheid. SPMS positioneert zich als high-end merk, gekenmerkt door frequente aandacht voor individuele deelnemers (via financieel planners), service en transparantie. SPMS wil dat deelnemers tevreden zijn over hun pensioenopbouw bij SPMS en de diensten van SPMS aanbevelen bij hun collega's. Ook wanneer de verplichtstelling eventueel vervalt, moet SPMS een aantrekkelijke aanbieder van de pensioenvoorziening blijven. SPMS verlangt van alle eigen medewerkers en de medewerkers bij de uitvoeringsorganisaties dat zij voortdurend handelen en communiceren conform de communicatiedoelstellingen en de gewenste uitstraling. Zo leveren zij allen een bijdrage aan het gewenste imago van het fonds.

Premiebeleid

SPMS streeft naar een stabiel premiebeleid. Dat draagt bij aan de houdbaarheid van en het draagvlak voor de pensioenregeling. SPMS hanteert een (gedempte) kostendekkende premie en een feitelijke doorsneepremie. De kracht van het premiestuur is zeer beperkt. Een Asset Liability Management (ALM)-studie, die SPMS in 2020 heeft uitgevoerd, vormt een belangrijk middel voor vaststelling van het premiebeleid. Het premiebeleid van SPMS is voor 2021 gebaseerd op een verwacht rendement van 3,7%. Hiermee maakt het fonds expliciet de keuze om af te wijken van een premie gelijk aan de (ongedempte) kostendekkende premie op basis van de rentetermijnstructuur. Het fonds oordeelt dat de premie

op basis van verwacht rendement voor de lange termijn beheerst is en bijdraagt aan de wens van premiestabiliteit. Op de korte termijn kunnen er onevenwichtigheden ontstaan. Als een onevenwichtigheid te lang blijft bestaan, kan aanvullend premiebeleid nodig zijn. Het aanvullende premiebeleid (zie ook paragraaf 2.2, premies) heeft voor 2019, 2020 en 2021 geleid tot een verhoging van de premie en een verlaging van de opbouw. Voor 2022 is de premie alleen aangepast met de zogenaamde aanpassingscoëfficiënt en verder niet verhoogd en de opbouw niet verlaagd. Dit heeft er in 2021 toe geleid dat de premiedekkingsgraad 66% bedroeg (meetmoment primo boekjaar). Dat betekent dat de opbouw/indexatie van 2021 gerelateerd aan de premie voor 34% uit de reserves van het fonds werden gefinancierd.

Het bestuur beoordeelt het premiebeleid in het algemeen en de suppletie van het fonds in het kader van de kostendekkende premie als evenwichtig vanwege:

1. Solidariteit. Uit meerdere enquêtes concludeert het bestuur dat deelnemers van het fonds hechten aan (intergenerationele) solidariteit. Door de lage rentestand van de afgelopen jaren is de opbouw die met de premiebetaling van 2021 kon worden gerealiseerd lager dan de opbouw die in het verleden mogelijk was in perioden met hogere rentestanden, zelfs ondanks de recente verhoging van de premie. Een bijdrage uit de aanwezige reserves van het fonds ter verlaging van de premie past in de solidariteit waaraan door deelnemers wordt gehecht.
2. Prudentie. Een bijdrage uit de reserves van het fonds ter suppletie van de kostendekkende premie kan door het fonds in 2021 goed worden gedragen door de robuustheid van de aanwezige reserves (dekkingsgraad per jaareinde 2021: 141,1%).
3. Financiële (beleidsmatige) degelijkheid. De premiesuppletie is in omvang beperkt doordat (i) als beleidsuitgangspunt is gekozen dat de premiedekkingsgraad (op het meetmoment) is beperkt tot minimaal 70%, (ii) wordt afgebouwd als de reserves van het fonds dit niet meer mogelijk maken en (iii) renterisico's (met invloed op de reserves van het fonds) verhoudingsgewijs in hoge mate worden afgedekt.

De historie en het beleggingsbeleid dragen in belangrijke mate bij aan de evenwichtigheid en maken een lagere premiedekkingsgraad acceptabel. De verschillende effecten van het beleid laten zich niet allemaal eenvoudig kwantificeren, zeker waar het "opties" betreft die niet in alle scenario's gelden.

Indexatiebeleid

Mogelijke pensioenverhogingen zijn gebaseerd op de indexatierichtlijnen, zoals die zijn vastgesteld door het bestuur en zijn opgenomen in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN). Het onvoorwaardelijk deel van de toeslag bedraagt 3%. Het bestuur kan jaarlijks besluiten dat de indexatie meer dan 3% zal bedragen. Het meerdere boven 3% is een voorwaardelijke toezegging en afhankelijk van de financiële positie van het fonds. Wanneer in het verleden een voorwaardelijk toeslag niet is toegekend, wordt die niet gecompenseerd. SPMS biedt daarmee een pensioenregeling met een combinatie van onvoorwaardelijke en voorwaardelijke toeslagverlening.

Beleggingsbeleid

Het strategische beleggingsbeleid is afgestemd op de verplichtingen, ambitie en risicobereidheid van SPMS. De ALM-studie die in 2020 is uitgevoerd, dient als basis voor het bepalen van de gewenste risico-rendementsverhouding. Vervolgens is dit risicobudget gebruikt om te komen tot een strategische asset-allocation over de beleggingscategorieën. Deze zijn vastgelegd in het strategisch beleggingsplan. Ook wordt jaarlijks een beleggingsjaarplan opgesteld. Daarin is de strategische normportefeuille met bepaalde kaders vastgesteld voor het betreffende jaar. Het fonds heeft ook Investment Beliefs en ESG-beliefs geformuleerd waaraan de beleggingen van SPMS moeten voldoen. De mandaten en de voorgestelde managers worden hieraan getoetst. Deze Investment Beliefs en ESG-beliefs worden periodiek herzien. Het doel van het beleggingsbeleid is een goede welvaarts vaste basispensioenvoorziening te verzorgen in verhouding tot het inkomen van de doelgroep, voor een betaalbare premie en tegen acceptabele risico's. Naast financiële doelstellingen heeft SPMS ook een Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)-beleid. Dit beleid bestaat uit stemmen, engagement en uitsluiting. SPMS voert een actief beleggingsbeleid waar dit tot mogelijk een beter resultaat leidt. Het doel is om outperformance te realiseren na kosten.

Risicobeleid

SPMS streeft ernaar om de risico's, die een bedreiging kunnen vormen voor het realiseren van de missie en doelstellingen van het fonds, te identificeren en vervolgens te beheersen of te mitigeren. Het risicobeleid ligt vast in het beleidsdocument Integraal Risicomanagement. Het integraal risicomanagement is ingericht conform het Three lines (of defence) model. De verbonden personen vervullen ieder hun eigen rol in de risico-governance. Verder wordt een Governance, Risk & Compliance (GRC)-systeem gebruikt om het integraal risicomanagement(proces) bij het fonds te ondersteunen en te verankeren. Hierbij voeren de verbonden personen periodiek risicoanalyses uit, beoordelen zij de effectiviteit van de beheersmaatregelen en leggen de resultaten daarvan vast. Met het GRC-dashboard krijgt het bestuur inzicht in relevante stuurinformatie, met betrekking tot overschrijdingen van risicotoleranties, de effectiviteit van de beheersmaatregelen en opgetreden incidenten. Hiermee waarborgt het bestuur beheerste en integere bedrijfsvoering bij het realiseren van de missie en doelstellingen van het fonds.

Integriteitsbeleid

Eén van de niet-financiële risico's is het integriteitsrisico. SPMS heeft beleid geformuleerd over hoe het fonds omgaat met dit risico. Dit beleid is erop gericht om integriteitsrisico's tot een acceptabel niveau te beperken. Dit risico gaat over de integriteit en het imago van SPMS. Deze kunnen in het geding zijn of komen door onethisch gedrag van het fonds, bestuur en/of medewerkers (intern integriteitsrisico), of het risico dat SPMS schade wordt toegebracht door onethisch gedrag van derden (extern integriteitsrisico). SPMS neemt onder andere de volgende beheersingsmaatregelen ten aanzien van het integriteitsrisico: een gedragscode die betrokkenen ondertekenen, de rol van de compliance officer, openheid over nevenfuncties in het jaarverslag, de insiderregeling, het ESG-beleid en de jaarlijkse actualisatie van de Systematische Integriteitsrisicoanalyse (SIRA).

Uitbestedingsbeleid

De doelstelling van het uitbestedingsbeleid is het waarborgen van continuïteit en constante kwaliteit van de dienstverlening. Daarmee bewaakt SPMS ook haar reputatie en integriteit. SPMS is tevreden over de huidige uitbestedingsstructuur en ziet in 2021 geen aanleiding om deze strategie te wijzigen. Door het uitbestedingsrisico voortdurend te monitoren en eventueel aanvullende beheersmaatregelen te treffen, streeft het fonds naar een verantwoord uitbestedingsbeleid. Een zorgvuldig uitbestedingsbeleid draagt bij aan een betrouwbare pensioenuitvoering voor nu en in de toekomst. Wel vraagt uitbesteden om permanent onderhoud en alertheid, omdat externe partijen zich blijven ontwikkelen.

De strategie van SPMS is professionaliteit, flexibiliteit en schaalvoordelen te realiseren door core-activiteiten uit te besteden. Dit betreft vermogensbeheer, mid-office, pensioenbeheer en financiële administratie. Twee kernactiviteiten worden echter bewust niet uitbesteed, namelijk bestuursondersteuning en financiële planning. Bij een uitbesteding houdt SPMS contractueel rekening met de mogelijkheid om van uitvoerder te wisselen.

Uitkomsten van het gevoerde (financiële) beleid

De pensioenen zijn per 1 januari 2021 verhoogd met 3,0%. De stijging van het indexcijfer van de cao-lonen (brutolonen van werknemers bij de overheid) over de periode tot juli 2021 bedraagt 1,537%. De stijging van de beroepsinkomens van de deelnemers, in dit geval de toeslag die in het macrokader is afgesproken, is in 2021 hoger. Voor 2021 volgt de aanpassing van de premies (conform artikel 25 lid 4 van het pensioenreglement) de genoemde cao-stijging. De opbouw van het normpensioen blijft in 2021 gelijk aan de opbouw van 2020, waarbij de aanpassing aan de cao-stijging niet wordt meegenomen. Dit als gevolg van het geformuleerde premiebeleid, waarbij voor de periode 2021 tot en met 2025 geldt dat de premiedekkingsgraad minimaal 70% dient te bedragen. Het SPMS-bestuur is verheugd te kunnen melden dat de langetermijndoelstelling hiermee weer bereikt wordt. Het fonds maakt de ambitie waar om de loontrend bij te houden. Het pensioenfonds kent verder geen indexatie-achterstanden en hoefde de nominale rechten ook niet te korten. De

basispensioenen zijn meer in waarde gestegen dan de loonindex (zie de grafiek in paragraaf 2.2).

Op basis van de in 2020 uitgevoerde ALM-studie en haalbaarheidstoets zijn de verwachtingen getoetst. De financiële opzet voldoet om ook in de toekomst de verwachtingen te kunnen waarmaken.

1.2.2 Organisatie

Organisatie bestuur

Het bestuur van SPMS is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de pensioenregeling en laat zich hierin bijstaan door een directeur en een bestuursbureau. Zij zorgen voor de beleidsvoorbereiding en assisteren het bestuur bij het monitoren van de pensioenuitvoering. SPMS maakt waar nodig ook gebruik van externe adviseurs. De bestuurscommissies ‘Pensioenen’, ‘Audit & Risk’ en het ‘Investment Committee’ adviseren het bestuur en bestuursbureau over bestuursbesluiten en/of beleid. In deze commissies hebben ook externe deskundigen zitting. Verder heeft het fonds op grond van IORP II een aantal sleutelfunctiehouders.

Rol BPMS

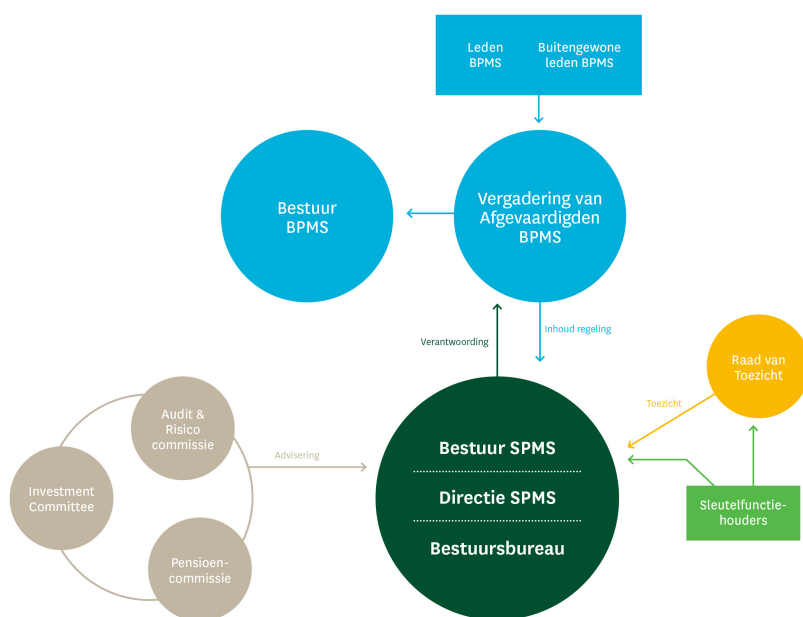
BPMS treedt op als ‘opdrachtgever’ van het fonds. BPMS heeft een belangrijke rol bij het bepalen van de inhoud van de pensioenregeling. Het bestuur van SPMS legt verantwoording af aan de Vergadering van Afgevaardigden (VvA), het verantwoordingsorgaan (VO, in de zin van de wet) van SPMS. Het bestuur van BPMS overlegt enkele keren per jaar met een delegatie van het bestuur van SPMS. Het bestuur van BPMS benoemt de SPMS-bestuursleden, voor zover deze de actieven vertegenwoordigen, en kan hen eventueel ook weer ontslaan. Het lid uit de geleding van de gepensioneerden wordt benoemd door de gekozen vertegenwoordigers van de gepensioneerden in de VvA, op voordracht van het bestuur van SPMS.

Rol Raad van Toezicht

Het bestuur van SPMS benoemt de leden van de RvT op voordracht van het bestuur van BPMS. Tot de toezichtstaken behoren (voor een meer volledige opsomming zie Hoofdstuk 3, Verslag RvT):

- Toezicht houden op een beheerste en integere bedrijfsvoering en een evenwichtige belangenafweging door het bestuur.
- Het bestuur met raad terzijde staan.

De samenhang tussen de verschillende fondsorganen is als volgt:

Uitbestede taken

SPMS is en blijft volgens de eisen van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken. SPMS heeft voor deze taken het pensioenbeheer ondergebracht bij APG en het vermogensbeheer bij BlackRock.

Profiel

SPMS is een verplicht gesteld beroepspensioenfonds voor vrijgevestigde medisch specialisten. Onder het motto ‘Uw pensioen, ons specialisme’, wil SPMS op pensioengebied toegevoegde waarde en hoogwaardige dienstverlening leveren aan de deelnemers. Het pensioenfonds onderscheidt zich door de onvoorwaardelijke toeslagverlening. Hierdoor is de kans klein dat de inflatie niet kan worden gevolgd. Tevens wordt hierdoor het nadeel van de doorsneepremie gemitigeerd. Immers, door de vaste indexatie in de premie op te nemen, wordt het subsidiërende effect van de doorsneepremie gematigd. Daarnaast is de persoonlijke dienstverlening onderscheidend, zoals de ondersteuning bij pensioenplanning door financiële planners. Er zijn per 31 december 2021 8.671 premiebetalende deelnemers, 1.812 voormalige deelnemers die nog niet gepensioneerd zijn (slapers) en 7.565 pensioengerechtigden. Met een belegd vermogen van circa 14,5 miljard euro per 31 december 2021 behoort SPMS tot de top 20 van pensioenfonds in Nederland. Gemeten naar de omvang van het vermogen is SPMS het grootste beroepspensioenfonds. Het pensioenfonds wil de beloftes aan en de verwachtingen van de deelnemers waarmaken. SPMS hanteert daarom een degelijke financiële opzet die past bij het karakter van het pensioenfonds. Twee aspecten zijn kenmerkend voor dat karakter: een streven naar zekerheid en een streven naar invulling van de winstdelingsregeling. Hiervoor is het noodzakelijk om beheerste beleggingsrisico’s te nemen en een voldoende grote buffer te hebben. SPMS is gevestigd in Zeist. Een voorloper van dit pensioenfonds werd al opgericht op 16 januari 1968. De pensioenregeling ging formeel van start op 1 januari 1973. De laatste statutenwijziging was op 26 oktober 2021. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41177485. Het pensioenfonds is aangesloten bij de koepelorganisatie Pensioenfederatie.

2. Bestuursverslag

2.1 Goed pensioenfondsbestuur

2.1.1 Governance en de Code

Goed pensioenfondsbestuur is geborgd in de juiste checks and balances tussen de functies bestuur, verantwoording en intern toezicht. Goed bestuur vergroot de effectiviteit, legitimeert ten opzichte van de belanghebbenden en bevordert dat het fonds zijn doelstellingen haalt. Voor beroepspensioenfondsen is wettelijk geregeld dat het bestuur dient te bestaan uit vertegenwoordigers van de beroepspensioenvereniging die de verplichtstelling hebben aangevraagd. Het bestuursmodel van SPMS functioneert op die wijze en past bij de beroepsgroep.

De functie van verantwoordingsorgaan (VO) ligt bij de Vergadering van Afgevaardigden (VvA). Dit orgaan bestaat uit afgevaardigden van alle ziekenhuizen waarin vrijgevestigde medisch specialisten de actieve leden zijn. Het gaat om 61 zelfstandige medische staven in de ziekenhuizen (stand per 31 december 2021). Dit aantal is in 2021 gelijk gebleven. Naast de actieve leden hebben de gepensioneerden en slapers tien zetels in de VvA. Hun stemrecht is met 50% van de stemmen gelijk aan dat van de actieve leden, voor de taken die zijn toebedeeld aan het verantwoordingsorgaan. Ook degenen die niet in een ziekenhuis werken, zijn in de VvA vertegenwoordigd via een afgevaardigde.

Code Pensioenfondsen

Vanuit het maatschappelijk belang van een pensioenfonds is vereist dat het functioneren van het bestuur voldoende aandacht krijgt. Binnen de pensioensector is hiervoor een Code opgesteld, waarin normen geformuleerd zijn voor 'goed pensioenfondsbestuur'. Dit is een gedragscode voor de sector. Deze bestaat uit normen die de sector zichzelf oplegt. Het doel van de Code is het bewustzijn van 'goed pensioenfondsbestuur' te stimuleren bij bestuurders, leden van het intern toezicht (RvT) en de VvA als verantwoordingsorgaan (VO). In dit jaarverslag besteden we aandacht aan de rapportage over de (naleving van de) Code Pensioenfondsen.

De acht thema's van de Code waar goed pensioenfondsbestuur om draait zijn: Vertrouwen waarmaken, Verantwoordelijkheid nemen, Integer handelen, Kwaliteit nastreven, Zorgvuldig benoemen, Gepast belonen, Toezicht houden en inspraak waarborgen en Transparantie bevorderen.

Bij de verantwoording gaat het steeds om de 'state of mind'. De Code laat ruimte voor de eigen verantwoordelijkheid van het pensioenfondsbestuur in de (beleids)keuzes die het bestuur maakt.

De waarde van de Code zit met name in de jaarlijkse dialoog en afgewogen besluitvorming over de onderwerpen in deze Code. Op een aantal punten wijkt SPMS af van de normen van de Code. Deze afwijkingen hebben te maken met de structuur van het beroepspensioenfonds. Zo worden bestuursleden benoemd door het bestuur van de beroepspensioenvereniging, na selectie door het fondsbestuur. Eén bestuurslid wordt benoemd door de buitengewone VvA-leden. Ook bij de RvT en het verantwoordingsorgaan gelden afwijkende benoemingsprocedures. De RvT wordt benoemd door het bestuur van SPMS, na een voordracht door het bestuur van BPMS. Bij het verantwoordingsorgaan worden de afgevaardigden (en plaatsvervangend afgevaardigden) benoemd door de BPMS-leden in de ziekenhuizen. Voor een beroepspensioenfonds als SPMS is deze invulling vanwege het noodzakelijke draagvlak heel belangrijk. De afgevaardigden vervullen daarmee een spilfunctie tussen bestuur en deelnemer.

Volgens de Code Pensioenfondsen dienen alle leden van de VvA de gedragscode van het fonds te tekenen. Gezien de omvang van de groep en de mate van invloed die de individuele leden hebben op de besluitvorming van SPMS, is dit een bepaling waarbij het bestuur in de bijlage uitlegt waarom de naleving op dit punt afwijkt.

Het fonds rapporteert op de website www.spms.nl in de hierboven genoemde bijlage over de naleving van alle principes van de Code Pensioenfondsen. Als hiervan is afgeweken, wordt dat gemotiveerd (volgens het principe ‘pas-toe-of-leg-uit’). De Code levert daarmee een bijdrage aan het transparanter maken van de verhoudingen binnen het fonds en de communicatie met belanghebbenden.

In bijlage III van dit jaarverslag worden de normen (en naleving ervan) toegelicht die betrekking hebben op rapportage in een jaarverslag.

Het eigen functioneren is voor het SPMS-bestuur en voor het intern toezicht een continu aandachtspunt. Jaarlijks organiseert het bestuur een zelfevaluatie. Tenminste eens in de drie jaar wordt de evaluatie conform de Code Pensioenfondsen begeleid door een externe partij om het functioneren onafhankelijk te observeren. Bij die evaluatie komt aan de orde of het bestuur en het intern toezicht voldoende geschikt en divers zijn en wordt bovendien gekeken naar gedrag en cultuur. Voor de evaluatie over 2021 hebben alle bestuurders individuele evaluatiegesprekken gevoerd met de voorzitter, vicevoorzitter en een externe begeleider. De evaluatie is afgesloten met een gezamenlijke sessie onder begeleiding van dezelfde externe partij. De RvT heeft ook zijn eigen functioneren geëvalueerd (zie ook hoofdstuk 3).

2.1.2 Intern toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op een beheerste en integere bedrijfsvoering en een evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De RvT staat het bestuur bij met advies en fungeert als gesprekspartner. De eindverantwoordelijkheid voor het bestuur en het initiëren en uitvoeren van de bestuurstaken ligt bij het bestuur. De RvT doet verslag van zijn werkzaamheden in hoofdstuk 3. Per 31 december 2021 liep de benoemingstermijn van Ruud Kleynen, tot dat moment voorzitter van de RvT, af. Hij is opgevolgd door RvT-lid René Maatman. Er is een vacature opengesteld voor een nieuw lid van de RvT. Deze vacature is per 1 januari 2022 ingevuld met Jean Frijns.

2.1.3 Verantwoording

De VvA is als verantwoordingsorgaan bevoegd een oordeel te geven over het beleid van het bestuur van SPMS. In juni 2021 heeft de VvA in een online vergadering het conceptjaarverslag over 2020, met het actuariële rapport dat daarbij hoort, behandeld. De VvA dechargeerde bestuur en RvT van SPMS voor het gevoerde beleid in 2020. Andere belangrijke punten waarover de VvA in 2021 geconsulteerd is, zijn het te voeren ESG-beleid en de voorlopige voorkeurskeuze voor het pensioencontract in het nieuwe pensioenstelsel.

2.1.4 Externe toezichthouders

DNB heeft verschillende onderzoeken en enquêtes uitgevoerd bij SPMS. Deze onderzoeken hebben niet geleid tot interventies of risico-mitigerende maatregelen. In 2021 hebben DNB en AFM geen dwangsommen of boetes opgelegd aan SPMS. DNB heeft geen aanwijzingen aan het fonds gegeven en geen bewindvoerder aangesteld. Ook heeft DNB de bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds niet gebonden aan toestemming van de toezichthouder. Het bestuur hecht veel waarde aan het onderhouden van een goede relatie met de toezichthouders.

2.1.5 Samenstelling bestuur

Het bestuur bestond eind 2021 uit acht bestuursleden. Zeven zijn benoemd door de actieve deelnemers en één door de buitengewone leden namens slapers en gepensioneerden. Om de continuïteit te waarborgen, zorgt het bestuur in overleg met het bestuur van BPMS voor aspirant-bestuursleden. Per 1 maart 2021 is de voorzittersrol van Piet Biemond na een periode van twee jaar overgenomen door Eelco Stuijtzand. Ten behoeve van de continuïteit van het bestuur is per 1 maart 2021 een nieuw aspirant-bestuurslid gestart.

Diversiteitsbeleid SPMS

Diversiteit is een belangrijk, maar vaak ook complex onderwerp. Het bestuur van SPMS vindt het belangrijk dat de fondsorganen zoveel mogelijk complementair zijn samengesteld. Het bestuur onderkent dat het, om optimaal te functioneren, een verscheidenheid aan vaardigheden en zienswijzen nodig heeft. Het bestuur realiseert zich dat de situatie bij een beroepspensioenfonds vaak anders is dan bij andere fondsen. In een beroepsfonds is de samenstelling van het deelnemersbestand immers per definitie tamelijk eenvormig. Alle deelnemers en gepensioneerden hebben dezelfde achtergrond, hetzelfde opleidingsniveau en – binnen marges – hetzelfde inkomensniveau. De samenstelling kan echter ook op een andere wijze voldoende divers zijn. Diversiteit is een strategische noodzaak geworden. Het draagt bij aan de kwaliteit van besluitvorming en zorgt voor draagvlak. SPMS heeft een eigen stappenplan opgesteld aan de hand van diverse aanbevelingen uit de sector.

Het bestuur

• Jong/oud

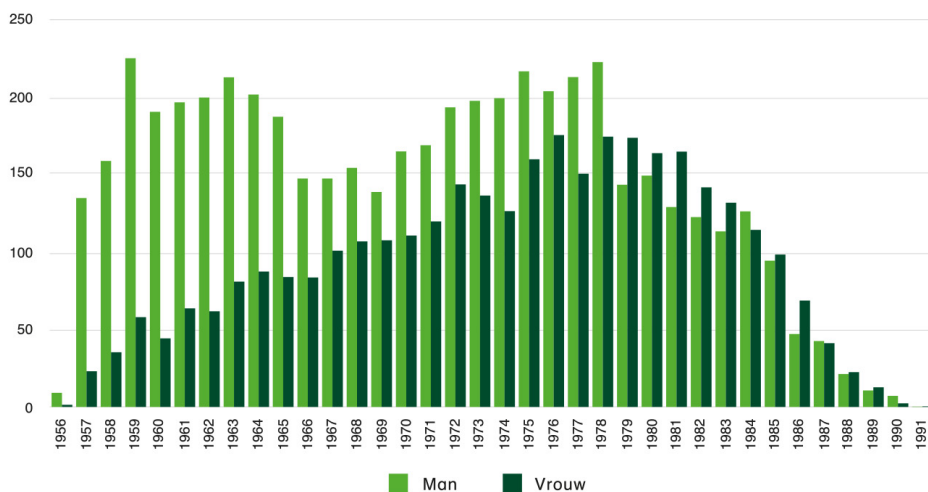
Het bestuur streeft naar een evenwichtige samenstelling van de leden naar leeftijd. Hierbij moet bedacht worden dat een jonge deelnemer bij SPMS een stuk ouder is dan een jonge deelnemer bij andere fondsen. Een nieuwe deelnemer start gemiddeld op 35-jarige leeftijd in de SPMS-regeling. Een deelnemer die jonger is dan 50, kan daarmee als relatief ‘jong’ worden gezien. In de Code Pensioenfondsen is opgenomen dat in het bestuur tenminste één lid onder de 40 jaar zitting heeft. Gelet op de afwijkende leeftijdsopbouw, stelt het bestuur deze leeftijd voor SPMS op 50 jaar. Het bestuur stelt daarmee als doel dat tenminste één lid jonger is dan 50 jaar. Bij de vervulling van een vacature wordt actief gezocht naar kandidaten die passen in deze leeftijdsgroep, voor zover deze nog niet in een van de fondsorganen vertegenwoordigd zijn.

Ook ten aanzien van de hogere leeftijden streeft het bestuur naar een evenwichtige samenstelling. Het bestuur bestaat uit minimaal zeven leden. Naast een jonger lid streven we ernaar dat tenminste twee leden tussen de 50 en 60 jaar zijn en dat één lid ouder is dan 65 jaar. Bij de vervulling van vacatures wordt hier echter niet expliciet op geworven; bij gelijke geschiktheid zullen kandidaten uit deze groep wel de voorkeur genieten, voor zover de bestuurssamenstelling daarom vraagt.

• Man/vrouw

Er is een toenemend aantal vrouwen in de beroepsgroep. Daarom acht het bestuur het van groot belang dat de zetelverdeling onder mannen en vrouwen meer evenwichtig wordt. Onze doelstelling is dat ten minste twee vrouwen in het bestuur zitting hebben. Bij de invulling van nieuwe vacatures zal een beroep op vrouwelijke kandidaten voor het bestuur worden gedaan. Bij gelijke geschiktheid gaat de voorkeur uit naar een vrouw. Per 1 maart 2021 is een vrouwelijk aspirant-bestuurslid toegetreden. In onderstaande staafdiagrammen is het aantal mannen en het aantal vrouwen onder de actieve deelnemers per geboortjaar weergegeven. Duidelijk is dat bij de jongere cohorten het aandeel vrouwen toeneemt.

Aantal actieve deelnemers per geboortjaar

• **Diverse specialismen/verschillende ziekenhuizen/gepensioneerden**

Het beleid is om bij de bestuurssamenstelling ook te kijken naar diverse beroepsmatige specialismen en een spreiding over verschillende ziekenhuizen. Hiermee bewerkstelligen we zoveel mogelijk een evenwichtige weergave van de doelgroep. Gepensioneerden hebben zitting in het bestuur doordat een bestuurslid wordt benoemd door de buitengewone (gepensioneerde en slapende) leden van de VvA.

Het verantwoordingsorgaan

De Vergadering van Afgevaardigden (VvA) fungeert binnen SPMS als verantwoordingsorgaan. Dit orgaan is anders samengesteld dan bij andere pensioenfondsen. De leden worden benoemd door de leden van de beroepspensioenvereniging in het ziekenhuis waarin de specialist werkzaam is. Dit betekent dat de 61 afdelingen in de ziekenhuizen ieder hun vertegenwoordiger in de VvA benoemen. De tien leden namens de gepensioneerden worden via rechtstreekse verkiezingen tot buitengewoon lid van de VvA benoemd.

Gelet op deze constructie is het niet goed denkbaar om aan de ‘achterbannen in de ziekenhuizen’ voor te schrijven wie zij als hun vertegenwoordiger in de VvA willen benoemen. Wel wijst het bestuur bij vacatures op het belang van een evenwichtige samenstelling binnen de VvA. Het bestuur roept daarom de leden in de ziekenhuizen op om vooral aan jonge en vrouwelijke deelnemers te denken. Ook is deze boodschap aan de VvA-leden meegegeven, zodat zij – in het geval zij binnen hun ziekenhuis op zoek gaan naar geschikte opvolgers – in eerste instantie binnen de doelgroepen ‘jong’ en/of ‘vrouw’ zoeken.

De Raad van Toezicht

Het bestuur benoemt de leden van de Raad van Toezicht (RvT) op voordracht van het bestuur van BPMS. Beide besturen streven naar een evenwichtige samenstelling van de RvT. Als doel is gesteld dat in de RvT tenminste één vrouw zitting heeft. Deze doelstelling is gerealiseerd. Daarnaast achten beide besturen het van belang dat de leeftijdsamenstelling van de RvT evenwichtig is.

2.1.6 Bestuursvergaderingen

Het bestuur van SPMS vergaderde in 2021 acht keer. Het ging om acht reguliere vergaderingen. Daarnaast werden er twee strategiedagen georganiseerd. De educatieve sessies voorafgaand aan een vergadering zijn in 2021 gecontinueerd. Daardoor worden onderwerpen tijdens de vergadering efficiënter besproken. Naast de jaarlijks terugkerende zaken zoals de ABTN, vaststelling van de premie en opbouw, toeslagverlening en de aanpassingscoëfficiënt (AC), het beleggingsplan, de afdekking van risico's en het jaarverslag, kwamen de volgende onderwerpen aan bod (in willekeurige volgorde genoteerd):

- Wijziging pensioenreglement: aanpassing aanpassingscoëfficiënt (AC) en toeslagbepaling
- Rapportages sleutelfunctiehouders
- Onderzoeken van DNB
- Naleving Code Pensioenfondsen
- Asset class review
- Aanscherpen LDI-beleid
- Periodieke behandeling risicodocumenten via de commissies
- Voorbereidingen op het nieuwe pensioenstelsel
- Verdere ontwikkeling en implementatie van ESG-beleid (Environment, Social, Governance)
- De waardenwaaier
- Datakwaliteit
- Integriteitsbeleid
- De risicotaxonomie
- Jaarlijkse haalbaarheidstoets
- Toekomstvisie en strategie
- Communicatiebeleid en jaarplan
- Premiedekkingsgraadbeleid
- Implementatie GRC-tool
- Voorwaardelijke toeslag

De eerste strategiedag in maart is onder andere besteed aan de vraag of de nieuwe pensioenwetgeving leidt tot een wijziging in de visie en missie van SPMS. Het bestuur heeft geconcludeerd dat dit niet het geval is. Op de tweede strategiedag in september is het besliskader voor het nieuwe pensioenstelsel doorleefd en is het onderzoek naar de uitbreiding van de dienstverlening besproken.

2.1.7 Deskundigheid

Het bestuur hecht groot belang aan het bevorderen van de geschiktheid. Alvorens bestuurslid van SPMS te worden, doorloopt de kandidaat als aspirant-bestuurslid een introductieprogramma. Dit bestaat uit een intern programma dat wordt verzorgd door het bestuursbureau. Daarin leert de kandidaat meer over de specifieke kenmerken van SPMS, de pensioenregeling, het vermogensbeheer, het risicobeheer en de overige taken van het fonds en bestuursbureau. Ook volgt het aspirant-bestuurslid cursussen bij erkende opleidingsinstituten, zoals SPO, waaronder in ieder geval de basispensioencursus (niveau A). Daarnaast volgen de aspiranten in ieder geval de cursus op niveau B van het aandachtsgebied van de commissie waarin zij als bestuurslid zitting zullen nemen. Een aantal bestuurders heeft ook het programma 'Certified Pension Executive' gevolgd en afgerond.

De ambitie is verder dat de bestuursleden cursussen volgen op andere gebieden waar zij nog niet op niveau B zitten. Er is sprake van doorlopende geschiktheidsbevordering. Tijdens de VvA-vergaderingen geven experts nadere uitleg over actuele onderwerpen. De bestuursadviescommissies vervullen ook een belangrijke rol bij de deskundigheidsbevordering. Hierdoor krijgen de bestuursleden kennis over specifieke aandachtsgebieden. Iedere commissie bestaat uit minstens twee bestuursleden, minimaal twee externe deskundigen en ten minste één interne deskundige. Dit bevordert de onderlinge kennisoverdracht en waarborgt de kennis. Kennisoverdracht vindt dus deels on the job plaats en deels via

(vak)informatie en seminars. Om deskundigheid te bevorderen vindt het bestuur het bovendien wenselijk dat bestuursleden na enige tijd rouleren tussen de commissies. Hierdoor kunnen zij op termijn de diverse aspecten meer afgewogen in hun besluitvorming betrekken. Een nieuwe bestuurder moet vanaf dag één geschikt zijn. Het bestuur heeft via een aanwas van aspirant-bestuursleden steeds geanticipeerd op de mogelijkheid dat bestuurszetels openvallen die snel opgevuld moeten worden.

Het bestuur vindt ook de deskundigheid van de VvA-leden van groot belang. Zij volgen aansluitend op de reguliere VvA-vergaderingen in de avonden een inhoudelijke cursus. Deze SPMS-pensioencursus wordt verzorgd door medewerkers van het bestuursbureau, soms met ondersteuning van een gastspreker. De afgevaardigden die alle zes modules van de SPMS-pensioencursus volgen, krijgen een certificaat.

Verder worden tijdens het eerste deel van een VvA-vergadering sprekers uitgenodigd om kennis te delen. In maart 2021 heeft mevrouw Marike Knoef, Professor of Economics aan de Universiteit Leiden en Board Member Network for Studies on Pensions, Aging and Retirement (Netspar), een presentatie gegeven over een toereikend pensioen nu en in de toekomst. In de VvA van december heeft de groeifabriek van APG de VvA meegenomen in de innovatieve ontwikkelingen in de pensioensector.

2.1.8 Integriteit

Alle bestuursleden, medewerkers van het bestuursbureau en RvT-leden hebben in 2021 de gedragscode van SPMS ondertekend. Bij SPMS zijn bestuursleden, de directeur en een aantal medewerkers van het bestuursbureau aangemerkt als insiders. Zij moeten alle privébeleggingen melden aan de externe compliance officer (KPMG), die de compliance officer van SPMS ondersteunt. De eigen compliance officer heeft in 2021 geen bijzonderheden gerapporteerd. Op basis van een aanbeveling uit de gewijzigde Code Pensioenfondsen heeft het BPMS-bestuur besloten de SPMS-gedragscode voor 2021 te volgen en mede te ondertekenen. Zij worden niet gezien als insiders. De gedragscode en bijbehorende regelingen worden regelmatig geactualiseerd.

2.1.9 Uitbesteding

De uitvoering van de pensioenregeling is uitbesteed aan APG (pensioenbeheer). BlackRock verzorgt voor SPMS het vermogensbeheer in haar rol als fiduciair en BMO verzorgt daarbij de uitvoering van het ESG-beleid. Met al deze uitvoerders zijn Service Level Agreements (SLA's) afgesproken. De afspraken uit de SLA's worden jaarlijks getoetst op de naleving. Partijen waaraan is uitbesteed hebben assurance rapportages (zoals ISAE 3402) opgeleverd over 2021. Deze rapportages leverden geen zorgwekkende bevindingen op voor SPMS.

2.1.10 Communicatie

Communicatiestrategie en thema's

De communicatieve doelstelling voor 2021 was in contact te komen met de actieve deelnemers om de waardevolle onderdelen van de regeling te laten zien. De kern van de communicatiestrategie van SPMS is in 2021 aan de hand van drie strategische communicatiethema's uitgerold. De thema's van 2021 zijn:

- SPMS een gezicht geven
- inzicht in handelingsperspectief
- excellente dienstverlening

SPMS positioneert zich als high-end merk. Daarbij horen het vergroten van de binding met en positionering van SPMS. Door middel van metingen (KPI's) wordt succes gemeten en werken we verbeterpunten uit.

Het bestuur van SPMS vindt goede communicatie met de deelnemers heel belangrijk. SPMS onderscheidt zich van veel

andere pensioenfondsen doordat de financieel planners alle startende deelnemers persoonlijk benaderen voor een startersgesprek. Ook besteedt SPMS veel aandacht aan persoonlijke gesegmenteerde communicatie en kleine groepsbijeenkomsten. Het is belangrijk dat deelnemers weten wat ze van het fonds kunnen verwachten. De communicatiespeerpunten (inzicht geven in pensioenplanning, contact met deelnemers optimaliseren en binding met en reputatie van SPMS verbeteren) dragen daaraan bij.

Motivaction onderzoek naar voorkeur regeling nieuw pensioenstelsel

SPMS heeft in samenwerking met onderzoeksbureau Motivaction een online onderzoek uitgevoerd naar de voorkeur van de medisch specialist met betrekking tot het nieuwe pensioenstelsel. De resultaten van dit onderzoek dienen als input voor de keuze tussen de solidaire premiereregeling en de flexibele premiereregeling. Dit onderzoek heeft eind augustus en begin september plaatsgevonden. De deelnemers gaven de voorkeur aan een voorlopige keuze voor de solidaire premiereregeling.

EDM (Electronic Direct Mails)

Begin 2021 is een EDM naar alle deelnemers verstuurd over de genomen beleidsmaatregelen voor 2021, de financiële positie van het fonds en de betekenis van de maatregelen voor het pensioen van de deelnemer. De premie is destijds omhoog gegaan en de opbouw omlaag. Dit zijn ingrijpende maatregelen voor de deelnemer. Dit is in een persoonlijke videoboodschap verwoord.

Eind april is een EDM over het UPO verstuurd. Hierin is met behulp van een animatie uitleg en een toelichting gegeven op het UPO en is via een advertentie in Medisch Contact een oproep gedaan. In juni is er een oproep via EDM gedaan naar alle deelnemers om met SPMS in gesprek te gaan over het thema ESG en de maatschappelijke koers van het pensioenfonds. Dit heeft geleid tot een divers samengestelde klankbordgroep.

Startende deelnemers

In 2020 is de campagne 'Digitalisering startende deelnemers' onderdeel geworden van de persoonlijke benadering door de financieel planners. Deze campagne is in 2021 verder verbeterd en gedigitaliseerd. In 2021 zijn vanwege de COVID-19-situatie gesprekken met name online via Teams en telefonisch gevoerd.

Online bijeenkomsten en webinars

In 2021 zijn er geen fysieke bijeenkomsten geweest. Door de situatie rondom COVID-19 zijn deze omgezet naar Teams-bijeenkomsten. In maart en oktober zijn voor starters zes online bijeenkomsten 'Grip op de balans' georganiseerd. In april en november volgden twee webinars 'Goed op weg naar uw pensioen' (vanaf 45 jaar) en 4 webinars 'Goed voorbereid met pensioen' (55+).

Presentaties voor ziekenhuizen over de varianten in het nieuwe pensioenstelsel

In totaal zijn in 55 ziekenhuizen presentaties gegeven over de twee varianten in het nieuwe pensioenstelsel. De bestuursleden van SPMS en BPMS hebben de presentaties (meestal online) gegeven, in het bijzijn van de betrokken financieel planner en afgevaardigde van dat ziekenhuis.

Communicatie Nieuw Pensioen Stelsel (NPS)

In 2021 is een communicatieplan NPS opgesteld. De insteek daarvan is dat SPMS werkt aan het vertrouwen van de deelnemer. Er zijn immers nog veel onzekerheden over de te nemen besluiten. De wetgeving is nog in wording en er zijn nog veel openstaande vragen. Om deelnemers te betrekken bij deze ontwikkelingen, zijn er klankbordgroepen met afgevaardigden georganiseerd. Dit traject wordt in 2022 voortgezet.

2.1.11 Procedures

SPMS heeft een klachtenprocedure en een geschillenregeling voor deelnemers. Deze staan op onze website

www.spms.nl. In 2021 ontving SPMS in totaal slechts vier klachten (in 2020 zeven) en waren er geen geschillen. De aanleiding van de klachten is divers.

SPMS doet er alles aan om de deelnemers zo goed mogelijk van dienst te zijn. Bij een klacht over de uitvoering van de pensioenregeling stelt SPMS elke deelnemer of andere belanghebbende in staat deze klacht bij het pensioenfonds in te dienen. Het fonds tracht klachten binnen tien werkdagen af te handelen. Dat is de termijn die in procedures is vastgelegd.

Er zijn dit verslagjaar geen procedures tegen het fonds gevoerd. SPMS ziet ook in 2021 weer een daling van het aantal klachten. Wel zagen we meer vragen over de premiebetaling, naar aanleiding van de benodigde premieverhoging per 01-01-2021 vanwege de lage premiedekkingsgraad.

	Aantallen	Aantallen
Geschillen (klachten die intern zijn afgehandeld)		
Geschillen in behandeling 1 januari 2021:	0	
Ingediende geschillen 2021:	4	
Afgewikkelde geschillen 2021:	4	
- Waarvan aanpassing besluit		0
- Waarvan handhaving besluit		4
- Waarvan ingetrokken door deelnemer		0
- Waarvan niet ontvankelijk		4
In behandeling 31 december 2021:	0	
Klachten via Ombudsman Pensioenen	0	
Klachten in behandeling 1 januari 2021:	0	
Ingediende klachten 2021:	0	
- Waarvan behandeld als klacht/geschil		0
- Waarvan normaal in behandeling genomen door fonds		0
- Waarvan behandeld door de Ombudsman Pensioenen		0
Afgehandeld in 2021:	0	
In behandeling 31 december 2021:	0	

2.2 Pensioenregeling

De Beroepspensioenvereniging Medisch Specialisten (BPMS) is verantwoordelijk voor de inhoud van de pensioenregeling op hoofdlijnen. SPMS voert de regeling uit in opdracht van BPMS. Dit is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen BPMS en SPMS.

De deelnemer bouwt jaarlijks ouderdomspensioen op en indien van toepassing partner- en wezenpensioen. De regeling kwalificeert daarmee als een uitkeringsregeling volgens de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb). De som van de jaarlijkse pensioenaanspraken, inclusief alle toeslagen, vormt het te bereiken pensioen op de ingangsdatum. Naast de opbouw van pensioen kent de regeling een aantal andere voorzieningen. Het gaat daarbij met name om een premievrije opbouw bij arbeidsongeschiktheid en een tijdelijk partnerpensioen. Verder biedt de regeling flexibilisering in de vorm van uitruil tussen partnerpensioen en ouderdomspensioen, vervroegen of uitstel van pensioen en conversie.

Inhoud van de pensioenregeling

Het in 2021 op te bouwen ouderdomspensioen bedraagt jaarlijks 753,98 euro. Bij opting out is dat 608,05 euro per jaar. Ter illustratie: een specialist die sinds 1991 aan de pensioenregeling van SPMS deelnam en in 2021 met pensioen ging (vanuit opting in), heeft een vast pensioenbedrag opgebouwd van 21.007 euro bruto per jaar. Samen met alle toeslagen komt dit bedrag in 2021, inclusief hoge conversie (waarmee toekomstige indexaties worden ingeruild voor een gelijkblijvend hogere uitkering op pensioeningangsdatum), uit op een bedrag van 52.501 euro bruto per jaar. Zie ook de paragraaf 'Ontwikkeling pensioen uit eigen premiebetaling'.

Het partnerpensioen is 70% van het ouderdomspensioen tot 2018. Vanaf 2018 is het percentage circa 75%. Het wezenpensioen bedraagt 20% van het partnerpensioen en wordt verdubbeld als beide ouders zijn overleden. Bij overlijden van de deelnemer vóór de ingang van het ouderdomspensioen berekent SPMS de nabestaandenpensioenen alsof de deelnemer de premie is blijven betalen tot de 65-jarige leeftijd. Ook keren we dan aanvullend een tijdelijk partnerpensioen uit, tot de partner de leeftijd van 65 jaar bereikt. Voor deelnemers overleden op of na 1 januari 2013 wordt het tijdelijk partnerpensioen uitgekeerd tot en met de kalendermaand waarin de partner de AOW-leeftijd bereikt.

Mutatieoverzicht deelnemers

In 2021 steeg het aantal actieve deelnemers tot 8.671. Dat waren er 133 meer dan in 2020. Het aantal actieven bestond eind 2021 voor 60% uit mannen (2020: 62%) en voor 40% uit vrouwen (2020: 38%). Het aantal gewezen deelnemers is toegenomen met 35 tot 1.812 personen aan het einde van 2021. Deze groep bestond eind 2021 voor 60% uit mannen (2020: 60%) en voor 40% uit vrouwen (2020: 40%). Het aantal pensioengerechtigden nam in 2021 toe met 126 tot een totaal van 7.565. Van de deelnemers die in 2021 ouderdomspensioen ontvingen, was 89% man (2020: 89%) en 11% vrouw (2020: 11%). In 2021 keerde het fonds een nabestaandenpensioen uit aan 47 mannen (2020: 41) en 1.947 vrouwen (2020: 1.935).

Het percentage vrouwen onder de pensioengerechtigden was de afgelopen vijf jaar stabiel. Binnen de groep actieve deelnemers loopt het percentage vrouwen op. In 2007 was dit 20%, in 2021 was dit 40%. Van de nieuwe instroom in 2021 is 55% vrouw.

De mutaties in 2021 per deelnemersgroep

	Gewezen				
	Deelnemers	deelnemers	Ouderdompensioenen	Nabestaandenpensioenen	Wezenpensioenen
	2021	2021	2021	2021	2021
Aantal per 01-01-2021	8.538	1.777	5.352	1.976	111
Bij:					
Toetredingen vanuit:					
- Nieuwe specialisten					
- Deelnemers	468	244	125		
- Gewezen deelnemers	51		175		
-					
Pensioengerechtigden				134	15
Af:					
- naar deelnemers		-51			
- naar gewezen deelnemers	-244				
- naar pensioengerechtigden	-125	-175			
Overleden	-7	-3	-183	-116	
Afloop rechten					-16
Waardeoverdrachten					
Beëindiging deelname / overige oorzaken *)	-10	20	-8		
Aantal per 31-12-2021	8.671	1.812	5.461	1.994	110

* Overige oorzaken betreffen deelnemers die slapers zijn geworden zonder aanspraken

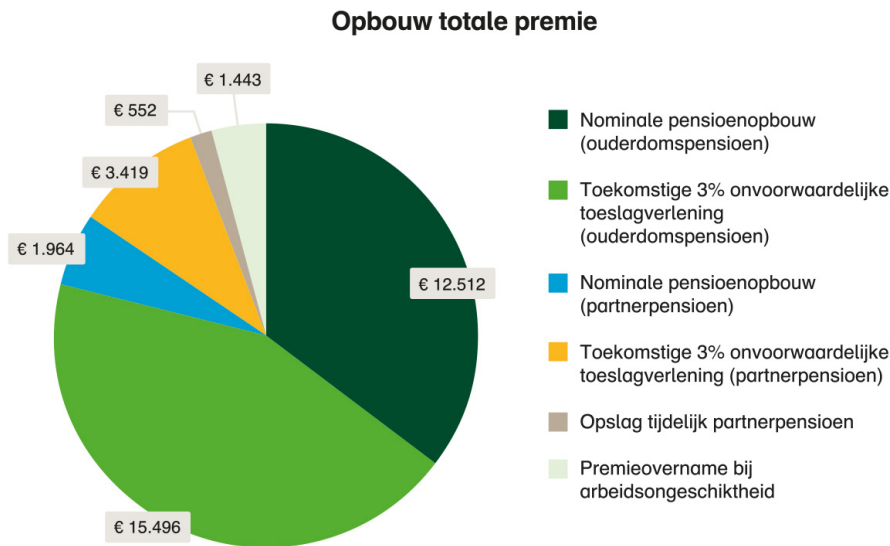
Premies

SPMS draagt zorg voor de uitvoering van de pensioenregeling. Dit betekent dat SPMS de premie berekent en int. Ook verzorgt SPMS de pensioenuitkering. In 2021 bedroegen de premieopbrengsten voor SPMS 232,1 miljoen euro. Ten opzichte van 2020 betekent dit een toename van circa 24,3 miljoen euro. De premieopbrengsten bevatten alleen de premies die door de deelnemers zijn betaald. Bij SPMS is er sprake van een doorsneepremie. Hierbij maakt SPMS bij de bepaling van de premie voor de deelnemer geen onderscheid naar leeftijd en geslacht. De pensioenpremie van een deelnemer bestaat uit de volgende bestanddelen:

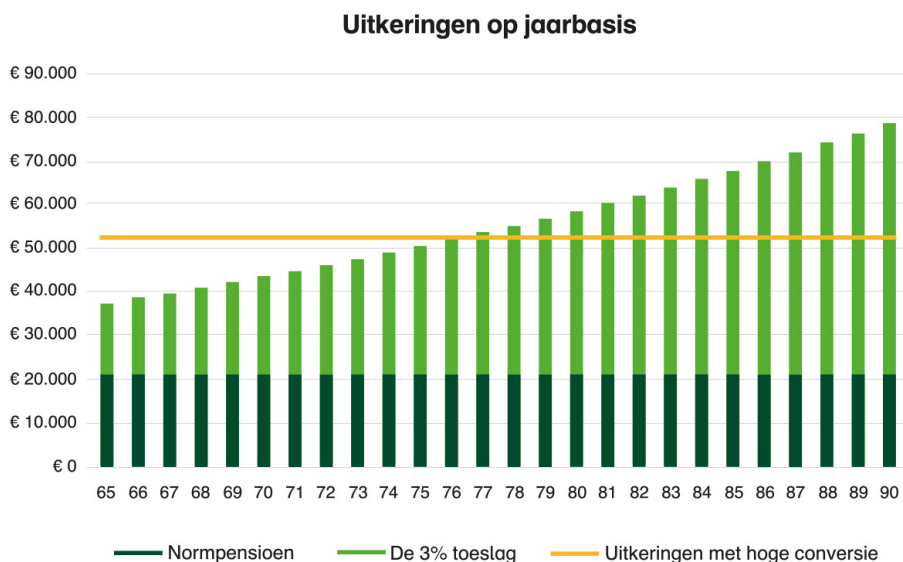
- Nominale pensioenopbouw (ouderdompensioenen).
- Toekomstige 3% onvoorwaardelijke toeslagverlening (ouderdompensioenen).
- Nominale pensioenopbouw (partnerpensioenen).
- Toekomstige 3% onvoorwaardelijke toeslagverlening (partnerpensioenen).
- Opslag tijdelijk partnerpensioenen.
- Premieovername bij arbeidsongeschiktheid.

Indien sprake is van een deelnemer met partner, dan int het fonds ook de premie voor het nominale partnerpensioen en het tijdelijk partnerpensioen.

De opbouw van de totale premie staat in de volgende figuur. Voor een deelnemer met partner bestaat het jaarlijkse premiebedrag van 35.386 (opting in) en 28.332 (opting out) bij een volledige pensioenopbouw uit de volgende deelbedragen:

Hieronder volgt een overzicht van de uitkeringsstroom (het nominale deel en de 3% onvoorwaardelijke toeslag) van een 65-jarige deelnemer die na 30 jaar pensioenopbouw in 2021 met pensioen is gegaan. Met deze grafiek wordt een beeld gegeven hoe de premie voor de 3% onvoorwaardelijke toeslag uiteindelijk tot uitkering komt, als er geen sprake is van conversie.

Bij de premiebedragen kan onderscheid worden gemaakt naar:

- Feitelijke premie;
- Kostendeckende premie en
- Gedempte kostendeckende premie.

De feitelijke premie is de premie die SPMS bij de deelnemer in rekening brengt. De gedempte kostendekkende premie fungeert als (wettelijk) ijkpunt bij de beoordeling van de feitelijke premie. De verschillen tussen de kostendekkende premie, de feitelijke premie en de gedempte kostendekkende premie zijn het gevolg van verschillen in gehanteerde rekenrente. Het Financieel Toetsingskader staat het toe om de kostendekkende premie te dempen. Het pensioenfonds heeft gekozen voor een demping op basis van het verwacht rendement.

Premiebijdragen (x € 1.000)

	2021	2020
Feitelijke premie		
Normpensioen	95.496	86.084
3% onvoorwaardelijke toeslagverlening	123.498	111.511
Risicoregeling	3.647	2.725
Premieovername bij arbeidsongeschiktheid	9.462	7.511
Totaal	232.103	207.831
Kostendekkende premie	416.124	382.201
Gedempte kostendekkende premie	155.147	126.272
Feitelijke premie	232.103	207.831

In 2021 nam SPMS van 125 deelnemers (2020: 118) de premiebetaling geheel over. Van 53 deelnemers (2020: 52) nam het fonds de premiebetaling gedeeltelijk over. De daarbij horende premieovername bedroeg 4,2 miljoen euro in 2021 (2020: 3,9 miljoen euro).

De pensioenaanspraken van de belanghebbenden bestaan uit de volgende onderdelen: het normpensioen inclusief de aanpassingen op grond van (standaard)winstdeling, toegekende en toekomstige welvaartsvastheidsbescherming en toegekende extra verhogingen, waaronder de onvoorwaardelijke toeslag van 3%. Deze pensioenaanspraken omvatten zowel de pensioenrechten vanuit ouderdomspensioen als de pensioenrechten vanuit partnerpensioen. SPMS heeft volgens voorschrift een voorziening pensioenverplichtingen gevormd om de toegezegde pensioenaanspraken van zowel huidige als toekomstige pensioengerechtigden te kunnen nakomen. Het belegd vermogen moet toereikend zijn om aan de pensioenverplichtingen te kunnen voldoen. De certificerend actuaire toetst aan het eind van ieder jaar de toereikendheid van dit vermogen aan de op dat moment gefinancierde pensioenaanspraken. Hierbij gaat hij uit van de pensioenregeling die van kracht is en van de gehanteerde actuariële grondslagen.

De voorziening pensioenverplichtingen bestaat uit de volgende componenten:

- normpensioenen (inclusief gerealiseerde welvaartsvastheidsbescherming, extra verhoging en 3% toekomstige verhogingen).
- premieovername arbeidsongeschiktheid.
- pensioenaanvulling vanuit de risicoregeling en tijdelijk partnerpensioen.

Voorziening pensioenverplichtingen (x € 1 miljoen)

	2021	2020	2019	2018	2017
Normpensioen (incl toeslagen)	10.195	10.811	9.607	8.230	7.954
Premieovername bij AO pensioenaanvulling	72	71	30	26	25
Risicoregeling en tijdelijk partnerpensioen	37	40	41	40	43
Totaal	10.304	10.922	9.678	8.296	8.022

Bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen gaat SPMS uit van door het bestuur vastgestelde grondslagen. Hierbij houdt het fonds rekening met de voorzienbare trend in overlevingskansen en sterfte van de populatie van het fonds. Per einde boekjaar 2021 wordt uitgegaan van de Prognosetafel AG2020 en de fondsspecifieke ervaringssterfte (op basis van het Willis Towers Watson Ervaringssterftemodel 2020).

De pensioenregeling van SPMS is bijzonder ten opzichte van de markt door de jaarlijkse onvoorwaardelijke toeslag van 3%. Slechts enkele pensioenregelingen kennen een (vaste) onvoorwaardelijke toeslag. De onvoorwaardelijke toeslag maakt inherent een fors onderdeel uit van de voorziening en dus ook van de dekkingsgraad.

Ontwikkeling pensioenen uit premiebetaling

Het pensioenfonds heeft de ambitie welvaartsvaste pensioenen uit te keren. SPMS realiseert deze welvaartsvastheid als de pensioenrechten en -aanspraken gemiddeld genomen de loonontwikkeling volgen. Daartoe stelt het bestuur jaarlijks een aanpassingscoëfficiënt voor het normpensioen vast. Uitgangspunt bij de bepaling van de aanpassingscoëfficiënt is de index van de cao-lonen van ambtenaren, zoals het CBS die jaarlijks vaststelt. Afhankelijk van de financiële positie van het fonds kan SPMS een verhoging groter dan 3% van de pensioenrechten en -aanspraken toekennen. Dat gebeurt dan in aanvulling op de wijziging van de aanpassingscoëfficiënt.

Pensioenverhogingen over een jaar vinden telkens per 1 januari van het volgende jaar plaats. De pensioenregeling van SPMS kent sinds 1 juli 2007 een onvoorwaardelijke jaarlijkse verhoging van 3%. Eind 2021 besloot SPMS, volgens deze toezegging, om de pensioenen per 1 januari 2022 met 3% te verhogen. Vanwege de financiële positie van het pensioenfonds ging SPMS per 1 januari 2022 ook over tot de toekenning van een extra verhoging van 0,7% bovenop de reeds toegekende 3%.

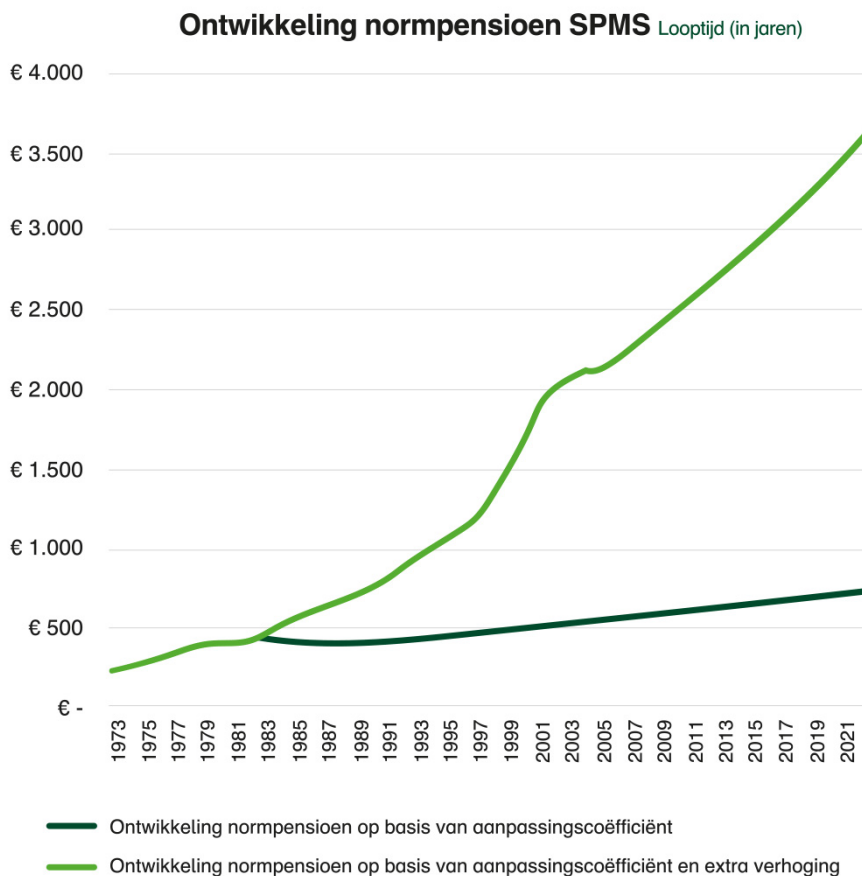
De tabel hieronder geeft de ontwikkeling van het normpensioen weer vanuit de wijzigingen van de aanpassingscoëfficiënt en de toegekende extra verhogingen per 1 januari 2022.

Ontwikkeling pensioen uit eigen premiebetaling per 1 januari in %

	2022	2021	2020	2019	2018
Wijziging aanpassingscoëfficiënt	1,537	2,809	2,336	2,865	0,745
Extra verhoging	1,463	0,191	0,664	0,135	2,255
Voorwaardelijk	0,7				
Totaal	3,700	3,000	3,000	3,000	3,000

Bij het in werking treden van de pensioenregeling op 1 januari 1973 stelde SPMS de aanpassingscoëfficiënt vast op 1,000. Door de jaarlijkse wijziging van de aanpassingscoëfficiënt steeg deze factor tot 3,2224 per 1 januari 2022. Dit betekent dat een normpensioen van 228,71 euro dat een deelnemer op 1 januari 1973 inkocht, inmiddels is gegroeid tot een bedrag van 736,99 euro. Als rekening wordt gehouden met de toegekende extra verhogingen, steeg het ingekochte bedrag van 228,71 euro in de periode van 1973 tot en met 1 januari 2021 met een factor 15,8590 tot een totaalbedrag van 3.627,11 euro.

Onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van een in 1973 ingekocht normpensioen van 228,71 in de periode 1 januari 1973-1 januari 2022:

Standaardwinstdeling

Bij de bepaling van de premies en de voorziening pensioenverplichtingen gaat SPMS uit van actuariële veronderstellingen over sterfte, rente en administratie en excassokosten. Als de werkelijkheid afwijkt van de gehanteerde veronderstellingen is er sprake van positieve of negatieve resultaten voor het pensioenfonds. Eventuele positieve resultaten op het verzekerde nominale normpensioen gaan via een winstdelingsregeling naar de normpensioenen van de deelnemers, gewezen deelnemers, ex-partners met zelfstandig recht op ouderdomspensioen en pensioengerechtigden. De winstdeling over de bij het pensioenfonds verzekerde pensioenen wordt standaardwinstdeling genoemd. Het vaststellen van de hoogte van de winstdeling per 1 januari 2022 wordt gebaseerd op de financiële positie van september 2021. Omdat de normdekkingsgraad toen lager was dan de vereiste dekkingsgraad van 118,8%, is door het bestuur besloten om de winstdeling over 2021 vast te stellen op nul.

2.3 Beleggingen

2.3.1 Macro-economische ontwikkelingen

De vooruitblik voor 2021 ging vooral over de Britse variant van het coronavirus en de strengere lockdownmaatregelen die dat tot gevolg had. Maar ook ging het over de ontwikkeling en uitrol van vaccins. De verwachting was dat 2021 het jaar van het herstel zou worden, met wel wat zorgen over de opgelopen waarderingen. De strijd tegen het coronavirus is echter ook in 2021 nog niet gewonnen. Zo heeft op het moment van schrijven minder dan 60% van de wereldbevolking minimaal één vaccin ontvangen, wat inhoudt dat 40% van de bevolking nog helemaal niet gevaccineerd is. Deels gaat het hier om een verdelingsprobleem: de rijkere landen die (meer dan) voldoende vaccins hebben bemachtigd terwijl de armere landen achteraan de rij moeten aansluiten. Deels gaat het hier ook om een wantrouwen tegen vaccins. Zo zijn de vaccinatie-niveaus in landen als de VS, Duitsland en Rusland te laag om de zogenoemde groepsimmunitet te bereiken. Daar komt nog eens bij dat we sinds het einde van 2021 te maken hebben met de Omikron-variant, die tot een sterke stijging van het aantal besmettingen heeft geleid. Hoewel de vaccins bescherming bieden tegen ernstige ziekte of overlijden, kan de combinatie van de grotere besmettelijkheid en de (te) lage vaccinatiegraad in een aanzienlijk deel van de wereld nog tot de nodige problemen leiden. Bovendien heeft de manier waarop een regering omgaat met besmetting en ziekte door het coronavirus sterke invloed op arbeidsproductiviteit. Quarantainemaatregelen beperken de inzet van personeel en dragen bijvoorbeeld bij aan een personeelstekort in de zorg.

Ondanks het feit dat het coronavirus nog niet voldoende onder controle is, heeft de wereldeconomie zich in 2021 stevig hersteld van de mokerslag die in 2020 is uitgedeeld. Die verwachting is dus uitgekomen. De mate van herstel verschilt hierbij per regio, afhankelijk van het gevolgde lockdownbeleid, de generositeit van steunpakketten van de overheden en de snelheid waarmee het vaccinatieprogramma is uitgerold. In sommige landen zoals de Verenigde Staten, China en Nederland ligt de omvang van de economie inmiddels weer boven het niveau van het vierde kwartaal van 2019, maar veel andere landen zijn nog midden in de herstelfase. Met name landen met een lage vaccinatiegraad, beperkte financiële armslag en een hoge afhankelijkheid van het toerisme blijven achter bij het herstel elders. Dat ook het Verenigd Koninkrijk achterblijft zal daarnaast tenminste gedeeltelijk een direct gevolg zijn van het Brexit-proces.

Andere indicaties van het soms moeizame herstel zijn knelpunten en tekorten in de wereldeconomie. Zo waren er onder andere berichten over tekorten aan bouwmaterialen, tankerscheperen, truckers, horecapersoneel, halfgeleiders en gas (in Europa). Het meest directe gevolg van de optredende spanningen tussen vraag en aanbod is de stevige stijging van de inflatie. Zowel in Amerika (6,8%) als de eurozone (5,0%) is de inflatie aan het einde van het jaar naar het hoogste niveau sinds het begin van de jaren '90 opgelopen. Daarbij staat de vraag centraal in hoeverre het hier om een tijdelijk of een blijvend fenomeen gaat. Aan het einde van 2021 lijkt er bij de meeste centrale banken een draai in het denken omtrent inflatie te hebben plaatsgevonden. Daarmee wordt 2022 het jaar waarin de monetaire teugels wereldwijd zullen worden aangehaald. De mogelijke uitzondering hierop wordt gevormd door de ECB, die vooralsnog vasthoudt aan het extreem ruime monetaire beleid.

2.3.2 Ontwikkelingen financiële markten

Voor de meeste beleggingscategorieën van SPMS was 2021 een mooi beleggingsjaar. Voor aandelen is het – wederom – een prima jaar geweest (25,7%). Niet alleen hebben de aandelenmarkten weten te profiteren van het sterke herstel van de gerapporteerde winstcijfers en de gunstige groeivoorzichten voor 2022, ze profiteren ook van de zeer lage (kapitaal)marktrente. Het risico van de oplopende inflatie heeft vooralsnog geen gevolgen. Met name de zeer beperkte stijging van de kapitaalmarktrente is opmerkelijk te noemen. De reële rente is inmiddels overal negatief, wat de reële waarden als aandelen versterkt.

Binnen aandelen zijn er wel grote verschillen tussen de rendementen in de verschillende regio's. De aandelen in de VS hebben in de SPMS-portefeuille een rendement behaald van 37,3%, gevolgd door aandelen Europa (29,4%). Maar Japan (7,6%) en opkomende markten (3,3%) bleven daarbij achter in euro's. Japanse aandelen hebben een rendement van 13,6% behaald in Japanse Yen.

Door de rentestijging hebben de meeste obligatiecategorieën een laag of negatief rendement behaald. SPMS heeft echter een gespreide obligatieportefeuille, waarbij toch een aantal categorieën goed hebben gepresteerd. De US Core plus-portefeuilles (diverse obligatiecategorieën in de VS) hebben een rendement behaald van 8,5% en ook de Amerikaanse bedrijfsobligaties hebben met 6,5% een goed resultaat behaald. Hiermee is het rendement van de obligatieportefeuille uitgekomen op 5,1%. Dit is exclusief het vastrentende mandaat dat gebruikt wordt voor de rentehedge.

SPMS heeft daarnaast nog een alpha-mandaat dat met 13,2% ook een goed jaar achter de rug heeft. Voor een deel hebben de Amerikaanse hedgefondsen ook nog geprofiteerd van het niet afdekken van de dollar voor illiquide beleggingen.

2.3.3 Vooruitzichten

Ook voor 2022 zijn de vooruitzichten onzeker vanwege de ontwikkelingen rond COVID-19. Omikron explodeert, nieuwe lockdowns zijn niet uit te sluiten, de mogelijkheid van oplopende inflatie ligt op de loer, centrale banken maken een draai naar een krasser beleid, tekorten aan bepaalde producten belemmeren de groei en winstmarges staan op piekniveaus. Tegelijkertijd zijn ook positieve ontwikkelingen. Zo is de herstart nog gaande, hebben de consumenten de afgelopen 18 maanden veel gespaard, heeft het bedrijfsleven veel liquide middelen, is de bereidheid te investeren in de energietransitie groot en is er veel kapitaal dat op zoek is naar rendement.

De Russische inval in Oekraïne heeft de zorgen vergroot. De energieprijzen zijn fors opgelopen door zorgen over aanvoerproblemen en boycots, sanctiemaatregelen zoals uitsluiting van SWIFT kunnen onbekende gevolgen hebben en voedselprijzen kunnen flink oplopen met het wegvallen van het Oekraïense aanbod van tarwe. Veel beleggers hebben besloten afscheid te nemen van Russische beleggingen, al is dat in de praktijk niet altijd mogelijk geweest. De economie heeft te maken met een negatieve aanbodschok en dat betekent minder groei en meer inflatie. Een dergelijke omgeving gaat meestal gepaard met behoorlijke volatiliteit.

Voor financiële markten zal met name de ontwikkeling van de kapitaalmarktrente in 2022 van cruciaal belang blijken. De hoge waardering van aandelen is te verklaren door de lage kapitaalmarktrente. Dit levert een risico op als de kapitaalmarktrente sterk zou oplopen. De verwachting van SPMS is een beperkte stijging van de kapitaalmarktrente. Daarnaast verwachten we dat de reële rente ook in 2022 negatief zal blijven. In dit scenario lijken de vooruitzichten voor aandelen niet ongunstig, waarbij het echter niet in de lijn der verwachting ligt dat er wederom sterke koerswinst wordt geboekt.

2.3.4 Beleggingsresultaten

Ondanks de COVID-19-pandemie was 2021 voor veel beleggingscategorieën een sterk jaar. Het totaalrendement van SPMS is in 2021 uitgekomen op 2,6%. De verschillende beleggingscategorieën hebben een goed rendement behaald, maar door de stijgende rente is de bijdrage van de rentebeschermering -6,0% geweest. Dit heeft het totaal rendement gedrukt, maar door de stijgende rente zijn de verplichtingen ook in waarde gedaald. Dat heeft gezorgd voor een positieve ontwikkeling van de dekkingsgraad – de maatstaf voor de financiële gezondheid.

SPMS heeft een aantal jaren op rij fors geprofiteerd van de rentehedge. In 2020 was de bijdrage aan het rendement nog 9,2%, maar in 2021 heeft de rentehedge 6% negatief bijgedragen. De doelstelling van de rentehedge is om de balans van SPMS minder gevoelig te maken van rentebewegingen. Dus zowel een positieve bijdrage als een negatieve bijdrage moeten worden gezien in relatie met de ontwikkeling van de verplichtingen.

De best presterende beleggingscategorie in 2021 was vastgoed met 31,0%, gevolgd door aandelen met 25,7% en het alpha-mandaat (hedgefonds) met 13,2%. Ook vastrentende waarden hebben een goed rendement behaald van 5,1%, vooral door Amerikaanse bedrijfsobligaties (7,3%) en de combinatie van creditstrategieën (8,5%). Infrastructurele debt heeft een rendement behaald van 2,8%. Ondanks deze goede resultaten, is het totale rendement ‘slechts’ uitgekomen op 2,6%. Dit komt naast de negatieve bijdrage van de rentehedge door de dollarafdekking (-3,1%). De combinatie van het tactisch assetallocatie-beleid en het actief beleid van de diverse managers heeft voor een totale alpha gezorgd van 2,3%. In 2021 is dit een belangrijke bijdrage aan het totale rendement.

Rendementen per beleggingscategorie afgezet tegen de benchmark (in %)

	SPMS	Benchmark	Vershil
Liquide beleggingen (incl. valuta-afdekking)	9,3	8,2	1,1
- Aandelen (excl. valuta-afdekking)	25,7	25,0	0,7
- Vastrentende waarden (excl. valuta-afdekking)	5,1	4,2	0,9
- Contributie valuta-afdekking	-5,1		
Illiquide beleggingen (excl. valuta-afdekking)*	20,8	14,4	6,4
- Onroerend goed (excl. valuta-afdekking)	31,0	24,7	6,3
- Alpha mandaat (excl. valuta-afdekking)	13,2	2,9	10,3
- Infrastructuur leningen (incl. valuta-afdekking)	2,8	2,8	-
- Contributie valuta-afdekking	-3,1		
Renteafdekking	-9,8	-10,3	0,5
Totaal **)	2,6	0,3	2,3

**) Per 1 mei worden de illiquide categorieën niet meer gehedged. De rendementen zijn dus voor een groot deel unhedged, alleen voor de eerste vier maanden is er een hedge geweest.*

****) De netto rendementen zijn niet zomaar bij elkaar op te tellen of af te trekken. Daarvoor zouden zij gecorrigeerd moeten worden voor de “gewichten” die ze in de portefeuille innemen. Deze fluctueren echter in de tijd, waardoor het onjuist zou zijn deze rendementen op te tellen.*

Het tactisch allocatiebeleid heeft een positieve bijdrage gehad van 0,5% over het liquide deel van de portefeuille.

2.3.5 Securities lending

In 2021 heeft SPMS geen aandelen of obligaties uitgeleend binnen de mandaten.

2.3.6 Maatschappelijk verantwoord beleggen

Maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) is een belangrijk thema voor SPMS. Ons MVB beleid heeft als doel om bij te dragen aan een leefbare wereld nu en in de toekomst en aan goede beleggingsresultaten.

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt bewust rekening gehouden met duurzaamheidsrisico's en duurzaamheidskansen die materieel kunnen zijn voor risico en rendement van de beleggingen. Ook moet er rekening mee worden gehouden dat onze beleggingen een negatieve impact, respectievelijk positieve impact hebben op duurzame ontwikkeling. Al deze effecten scharen wij onder de noemer ESG (milieu, sociale en governance) factoren.

SPMS heeft onderstaande ESG-beliefs geformuleerd die dienen als handvat bij de invulling van de beleggingsportefeuille:

1. SPMS voert een ESG-beleid om bij te dragen aan een leefbare wereld nu en in de toekomst.
2. ESG-beleid en ESG-implementatie leiden niet tot een verslechtering van het risico- en rendementsprofiel van de beleggingen van het fonds.
3. Integratie van ESG-beleid in de beleggingsportefeuille draagt bij aan de doelstellingen van het fonds.
4. Bij de selectie van vermogensbeheerders houdt SPMS rekening met het behalen van de ESG-doelstellingen.
5. Engagement is een goed instrument om positieve ESG impact te realiseren.
6. Het is belangrijk dat engagement en stembeleid van vermogensbeheerders in lijn zijn met het ESG-beleid van SPMS.
7. Selectie van vermogensbeheerders met een leidende rol in integratie van ESG- en klimaatbeleid kan bijdragen aan het behalen van de ESG doelstellingen van het fonds.
8. Een ambitieuze en kritische houding richting dienstverleners bevordert ESG-implementatie.
9. Uitsluiting van bedrijven, sectoren en/of bedrijven die niet gevoelig zijn voor engagement kan bijdragen aan het realiseren van ESG-doelen.
10. Impact investing heeft effect op de reële economie en kan bijdragen aan het behalen van de ESG-doelen van SPMS.

We zijn ervan overtuigd dat we met deze ESG beliefs en het daarop ontwikkelde MVB beleid de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren kunnen mitigeren of voorkomen en een bijdrage kunnen leveren aan een leefbare wereld, nu en in de toekomst.

SPMS onderschrijft de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Daarbij gebruiken wij het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad. Het ESG due diligence proces is daar onderdeel van.

Op basis van het ESG due diligence proces is een aantal relevante maatschappelijke thema's gekozen. Mede vanuit de belangen van haar deelnemers kiest SPMS voor bijzondere aandacht aan de thema's volksgezondheid en klimaatverandering (SFDR 3 en 7).

SPMS streeft naar lange termijn waardecreatie. Daarvoor hanteert het de aanwezige ESG-instrumenten, te weten uitsluiting, engagement, stemmen op aandeelhoudersvergaderingen, ESG-integratie in het beleggingsproces, en het opnemen van impactbeleggingen die zowel een financieel als een maatschappelijk rendement kennen. Het bestuur van SPMS heeft de ambitie uitgesproken om in 2025 tenminste 10% van de gehele beleggingsportefeuille in te vullen met impactbeleggingen. Om haar commitment aan het bereiken van de klimaatdoelen van het Parijs-akkoord kracht bij te zetten, sloot SPMS zich in 2021 aan bij de Net Zero Asset Owner Alliance van de Verenigde Naties. Op de website van SPMS staat het meest recente ESG-beleid van SPMS en er wordt een apart ESG verslag gepubliceerd over 2021.

2.4 Financieel verslag

Overzicht

Eind 2021 bedroeg de gemiddelde UFR-rente voor SPMS 0,58% (2020: 0,21%). Dit percentage is zodanig vastgesteld dat de voorziening pensioenverplichtingen op basis van deze vaste rente gelijk is aan de voorziening pensioenverplichtingen op basis van de rentetermijnstructuur. De dekkingsgraad aan het eind van het jaar (op basis van de jaarrekening) ontwikkelde zich de afgelopen jaren als volgt:

Dekkingsgraad einde jaar in %

	2021	2020	2019	2018	2017
	141,1	130,1	127,4	121,0	127,9

Uitkomst van de solvabiliteitstoets

Per 31 december 2021 bedraagt de actuele dekkingsgraad 141,1% en is de beleidsdekkingsgraad 135,7%. De vereiste dekkingsgraad die voortvloeit uit de solvabiliteitsvoorschriften van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) bedraagt 118,8%. Gezien het feit dat de beleidsdekkingsgraad hoger is dan deze vereiste dekkingsgraad is eind 2021 sprake van voldoende solvabiliteit.

Haalbaarheidstoets

In 2015 moest SPMS voor het eerst de wettelijk verplichte aanvangshaalbaarheidstoets uitvoeren. Deze aanvangshaalbaarheidstoets is op 1 oktober 2015 ingediend bij DNB. De aanvangshaalbaarheidstoets geeft inzicht in de samenhang tussen het financiële beleid van het fonds, de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen en de toekomstige pensioenuitkeringen als de opbrengsten van de beleggingen lager of hoger zijn dan verwacht. Met de (aanvangs)haalbaarheidstoets wordt getoetst of de te verwachten toekomstige pensioenuitkeringen passen binnen de risicohouding van het fonds (voor de lange termijn).

Bij de haalbaarheidsstudie hebben wetgever en DNB de focus gelegd op de onderlinge vergelijkbaarheid van pensioenfondsen. Zo moet er voor toekomstige toeslagen in de haalbaarheidstoets worden uitgegaan van de prijsindex, terwijl SPMS de in de regel hogere loonindex wil volgen met een minimum van 3%. Hierdoor scoort SPMS relatief hoge percentages bij de aanvangsresultaten die zonder toelichting misleidende informatie kan geven voor de deelnemers. Het geeft echter wel aan dat SPMS relatief veel middelen reserveert voor toekomstige indexaties. Vanwege de (hoge) ambitie is daarom gekozen voor hoge verwachte ondergrenzen voor het pensioenresultaat, namelijk 140% en een maximale afwijking hiervan van 30% bij een slechtweerscenario.

Per 1 januari 2021 is de jaarlijkse haalbaarheidstoets uitgevoerd en deze is vóór 1 juli 2021 ingediend bij DNB. In onderstaande tabel staan de resultaten van 2021, evenals de ondergrenzen die SPMS heeft gekozen.

	Ondergrens	Resultaat per 1-1-2021
Verwacht pensioenresultaat	140%	187%
Maximale afwijking slecht weer	30%	22%

Uit de resultaten van de aanvangshaalbaarheidstoets per 1 januari 2015 bleek dat het premiebeleid over de gehele berekeningshorizon voldoende realistisch en haalbaar was en dat het fonds over voldoende herstelcapaciteit beschikte. De uitkomsten van de haalbaarheidstoets 2021 voldoen beide aan de vastgestelde ondergrenzen. Daarmee heeft SPMS aangetoond dat het financiële beleid van het fonds en de toekomstige pensioenuitkeringen (zowel in verwachting als

onder slechte omstandigheden) passen binnen de risicohouding van het fonds. De jaarlijkse (update van de) haalbaarheidstoets zal met de relevante SPMS-gremia besproken worden in de vergaderingen waar ook het jaarverslag besproken wordt. Indien noodzakelijk kan dit leiden tot aanpassing van het beleid en/of de ondergrenzen.

2.5 Actuariel verslag

De actuariële analyse van het saldo van baten en lasten (x € 1.000) ziet er als volgt uit:

	2021	2020
Resultaat op kosten		
Vrijval uit premie voor dekking kosten	3.000	4.312
Onttrekking uit voorziening pensioenverplichtingen voor pensioenuitvoeringskosten	6.654	5.893
Pensioenuitvoeringskosten	-8.094	-7.594
	1.560	2.611
Interestresultaat		
Beleggingsresultaten	347.913	1.913.868
Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen	58.701	31.717
Wijziging marktrente	712.688	-1.343.520
	1.119.302	602.065
Overig resultaat		
Resultaat op waardeoverdrachten (saldo overdracht van rechten)	31	-2
Technisch resultaat (resultaat op kanssystemen en mutaties)	17.075	14.120
Wijziging actuariële grondslagen	2.867	131.981
Incidentele mutaties technische voorzieningen	-71.315	-
Resultaat op premie	-122.325	-118.938
	-173.667	27.161
Totaal saldo baten en lasten	947.195	631.837

De feitelijke premie bedraagt 232,1 miljoen euro. Dit is de premie die SPMS bij de deelnemer in rekening brengt. Het resultaat op premie wordt bepaald als het verschil tussen de feitelijke premie na aftrek van de opslag voor administratiekosten ad. 6,7 miljoen euro en de actuariel benodigde premie (op basis van de rentetermijnstructuur primo 2021). De gedempte kostendekkende premie fungeert als (wettelijk) ijkpunt bij de beoordeling van de feitelijke premie. De verschillen tussen de kostendekkende premie, de feitelijke premie en de gedempte kostendekkende premie zijn het gevolg van verschillen in de gehanteerde rekenrente. In het Financieel Toetsingskader is het toegestaan om de kostendekkende premie te dempen (premedemping is een methode om fluctuaties bij de vaststelling van de premie te voorkomen). Het pensioenfonds heeft gekozen voor dempen op basis van het verwacht rendement. De feitelijke premie is hoger dan de gedempte kostendekkende premie (zie paragraaf 5.6.1 in de jaarrekening).

SPMS kan de indexering volledig financieren vanuit de voorziening voor toekomstige welvaartsvastheidsbescherming. Deze maakt deel uit van de voorziening pensioenverplichtingen. Dit geeft daarom geen resultaat op indexering en overige toeslagen in 2020. In 2021 is besloten dat het, gezien de financiële positie van het fonds, mogelijk is om per 1 januari 2022 een voorwaardelijke toeslag van 0,7% te geven. Hierdoor zijn de technische voorzieningen met 71,3 miljoen euro

gestegen.

Jaarlijks wordt er bij een conversiekeuze door deelnemers, in wisselende mate door het fonds resultaat gemaakt. In 2021 bedroeg dit een positief resultaat van € 16,7 miljoen.

2.6 Risicomanagement

2.6.1 Code Pensioenfondsen

Alvorens in detail op het integraal risicomanagement (IRM) in te gaan, wordt eerst het integraal risicomanagement in relatie tot de 'Code Pensioenfondsen' uiteengezet. In de Code zijn normen opgesteld voor goed pensioenfondsbestuur. Ten aanzien van het integraal risicomanagement stelt de Code dat het bestuur een cultuur bevordert en borgt waarin risicobewustzijn vanzelfsprekend is. Ook zorgt het bestuur ervoor dat het integrale risicomanagement adequaat georganiseerd is. Concreet omvat dit het volgende: 'Het bestuur definieert (1) een passende risicostrategie en (2) een passend risicobeleid, inclusief (3) de risicohouding/-bereidheid. Het bestuur actualiseert deze strategie en dit beleid periodiek. Het communiceert hierover met alle belanghebbenden. Het bestuur houdt expliciet rekening met risico's en risicobeheersing bij beleidsbepaling en besluitneming. Deze risicoafweging legt het bestuur vast.

Ad 1) Passende risicostrategie

SPMS stelt zich tot doel om een goede welvaartsvaste basispensioenvoorziening te verzorgen in verhouding tot het inkomen van de doelgroep, voor een betaalbare premie en tegen acceptabele risico's. Hierbij wordt een afweging gemaakt tussen de omvang van de toeslagambitie, de hoogte van de premie, de kosten en de te nemen beleggingsrisico's. De invulling van deze elementen moet zo evenwichtig mogelijk zijn voor alle deelnemers van het fonds.

Ad 2) Passend risicobeleid

SPMS heeft een zorgvuldig risicobeleid om de risico's af te bakenen die het fonds kan lopen. De ALM-studie is één van de bouwstenen voor het integraal risicomanagement binnen SPMS. Door het uitvoeren van periodieke ALM-studies wordt de samenhang tussen het premiebeleid, het toeslagbeleid en het strategisch beleggingsbeleid in beeld gebracht. Op basis hiervan bepaalt SPMS op welke vlakken het fonds beleggingsrisico's wil nemen bij het nastreven van de ambitie. Dit omvat onder meer het bepalen van de kaders voor de strategische beleggingsmix en in welke mate het de rente- en valutarisico's wil mitigeren. Verder monitort SPMS de operationele risico's en mitigeert het deze risico's waar dat nodig is. Een zorgvuldig risicobeleid is een van de belangrijkste vereisten voor het vertrouwen in het fonds. SPMS heeft het risicobeleid vastgelegd in het beleidsdocument Integraal Risicomanagement.

Ad 3) Risicobereidheid en risicohouding

Het realiseren van de nominale beloftes, inclusief de 3% onvoorwaardelijke toeslag, is de belangrijkste doelstelling van SPMS. Dit gaat niet alleen om het waarmaken van de kapitaalgedekte pensioentoezeggingen, zoals ouderdoms- en nabestaandenpensioen, maar ook om de risicodekkingen bij overlijden en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Voor de 3% toeslag wordt premie betaald en een voorziening aangehouden. Daarnaast stuurt SPMS op versterking van haar buffers, met als gevolg een relatief hoge uitdeelgrens. Het beleid is gericht op het behalen van de langetermijnambitie om de looninflatie te volgen met een minimum van de 3% onvoorwaardelijke toeslag. Daarboven wordt extra winstdeling nagestreefd. De extra winstdeling is voorwaardelijk en zal gefinancierd worden uit overrendement op de beleggingen. Hierbij heeft het bestuur aangegeven dat de kans op één keer in de tien jaar te moeten korten op de onvoorwaardelijke toeslag van 3%, acceptabel is.

In lijn met de wettelijke voorschriften stelt het bestuur, na overleg met BPMS, de VvA en de Raad van Toezicht, de risicohouding (periodiek) vast. De risicohouding is de mate waarin het fonds bereid is (beleggings)risico's te lopen om de doelstellingen van het fonds te realiseren en in staat is risico's te lopen, gegeven de kenmerken van het fonds. De

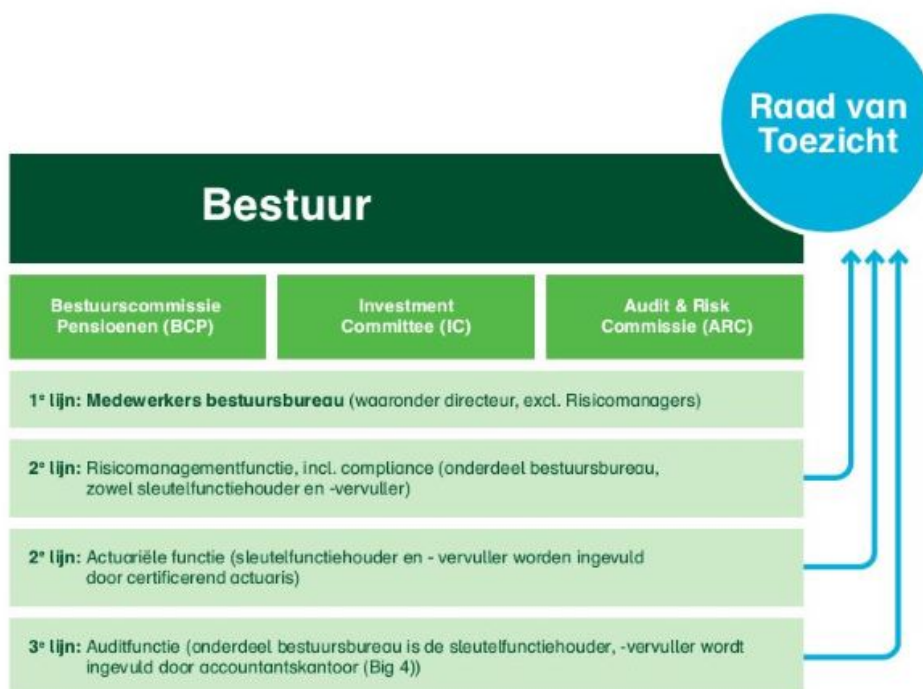
risicohouding komt tot uitdrukking in een korte- en langetermijnrisicohouding.

- De kortetermijnrisicohouding is door het bestuur ingevuld via een bandbreedte om het Vereist Eigen Vermogen (VEV). De bandbreedte om het VEV is vastgesteld op +5% en -6,9% [1].
- De langetermijnrisicohouding is vertaald naar toegestane (onder)grenswaarden voor het pensioenresultaat van de haalbaarheidstoets. Het pensioenresultaat van de haalbaarheidstoets geeft inzicht in de mate waarin het beleid van het fonds de pensioenambitie grosso modo kan waarmaken. Het pensioenresultaat uit de haalbaarheidstoets moet, vanuit de actuele dekkingsgraad bezien en in het mediaanscenario over een periode van zestig jaar, minimaal 140% bedragen. De maximale afwijking hiervan in een zogenaamd slechtweerscenario mag maximaal 30% bedragen.

2.6.2 Risicobeheersing bij SPMS

De risicovisie van SPMS is om met behulp van een adequaat en integraal ingericht risicomanagementraamwerk een zo goed mogelijk pensioenresultaat te behalen bij een gegeven risicoprofiel. Het beheersen en mitigeren van risico's speelt hierbij een centrale rol. Bij risico's waar naar verwachting een rendement tegenover staat (zoals beleggingsgerelateerde risico's), streeft SPMS ernaar om rendementen te realiseren tegen zo laag mogelijke risico's. Ten aanzien van risico's waar naar verwachting geen rendement tegenover staat (zoals integriteits- of IT-risico), besteedt SPMS veel aandacht aan de analyse en beheersing ervan. Doel is om ongewenste uitkomsten voor het fonds te voorkomen.

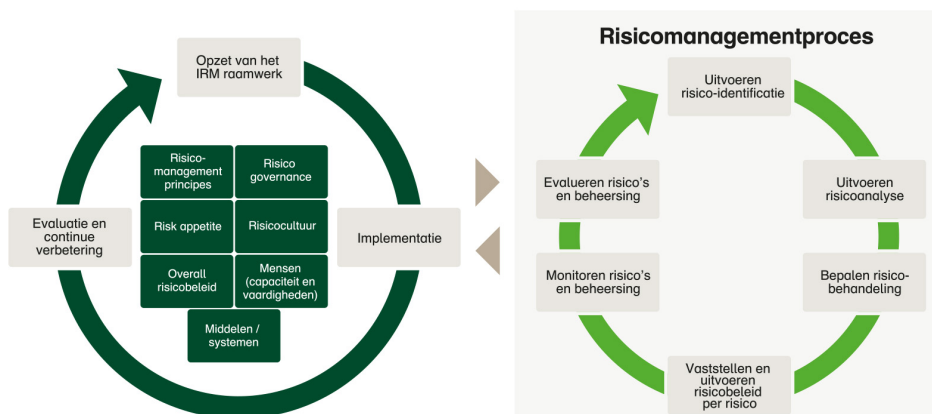
Het integraal risicomanagement bij SPMS is ingericht op basis van het Three lines (of defence) model. De verbonden personen vervullen ieder hun eigen rol in de risicogovernance. In de onderstaande figuur is de risicogovernance van SPMS schematisch weergegeven.

De kern van het integraal risicomanagement van SPMS wordt gevormd door het risicomanagementproces. De risicobeheersing wordt ondersteund door zeven elementen, die samen met het risicomanagementproces het integraal risicomanagementraamwerk van SPMS vormen. Het integraal risicomanagementraamwerk is hieronder grafisch weergegeven:

[1] De bandbreedtegrens van -5% is verruimd naar -6,9%. Hiermee wordt rekening gehouden met het verlagend effect van de lage(re) rentestanden op het VEV.

Integraal Risicomanagement raamwerk SPMS

Het integraal risicomanagementraamwerk kan worden gezien als twee cycli: de eerste cyclus heeft betrekking op de inbedding van het risicomanagement binnen de besluitvorming en organisatie van SPMS. Deze bevat de zeven elementen en de beleidscyclus (opzet, implementatie, evaluatie). De tweede cyclus omvat het risicomanagementproces (waaronder de Eigenrisicobeoordeling). Dit proces heeft als doel het continu kunnen identificeren, meten, monitoren, beheersen van en rapporteren over de risico's waaraan SPMS blootstaat of kan worden blootgesteld.

Om de risico's, waaraan SPMS wordt blootgesteld, inzichtelijk te maken, heeft het bestuur een risicotaxonomie (c.q. classificering) opgesteld[1]. De risicotaxonomie geeft definities voor de geïdentificeerde risico's, zodat verbonden personen, gremia en uitbestedingspartijen dezelfde taal spreken. Het bestuur kan met behulp van deze risicotaxonomie sturen op het beheersen van risico's. Daarnaast biedt de risicotaxonomie het bestuur handvatten om bepaalde (operationele) activiteiten te mandateren aan het bestuursbureau.

Om het integraal risicomanagement(proces) bij het fonds te ondersteunen en te verankeren, maakt SPMS gebruik van een Governance, Risk & Compliance (GRC)-systeem. In dit risicomanagementsysteem zijn verschillende onderdelen van het integraal risicoraamwerk vastgelegd en ingeregeld. Via het systeem worden – conform de risicogovernance – verschillende taken en autorisaties aan de verbonden personen toegekend. Deze verbonden personen voeren periodiek risicoanalyses uit, beoordelen de effectiviteit van de beheersmaatregelen en leggen de resultaten daarvan vast. Het GRC-dashboard biedt het bestuur inzicht en geeft relevante stuurinformatie met betrekking tot overschrijdingen van risicotoleranties, de effectiviteit van de beheersmaatregelen en opgetreden incidenten. Het doel is om een beheerste en integere bedrijfsvoering te waarborgen.

2.6.3 Identificatie van de voornaamste risico's

Voor de identificatie van de (voornaamste) risico's voert SPMS risicoanalyses uit. Deze worden vastgelegd in en teruggekoppeld via het GRC-systeem. Bestaande risico's en beheersmaatregelen worden geëvalueerd. Vervolgens wordt beoordeeld of er nieuwe risico's zijn ontstaan. De door SPMS geïdentificeerde risico's zijn onderverdeeld in de volgende vijf (hoofd)risicocategorieën:

1. Financieel
2. Betrouwbaarheid
3. Service
4. Transparantie
5. Strategisch

De belangrijkste risico's uit deze hoofdrisicocategorieën worden hieronder nader toegelicht. De kwantitatieve informatie

[1] De geïdentificeerde risico's in de risicotaxonomie sluiten aan bij de risicocategorieën conform de 'Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode' (FIRM) van De Nederlandsche Bank.

over deze risico's is opgenomen in de risicoparagraaf in de jaarrekening.

Financiële risico's

De (hoofd)risicocategorie financieel omvat het verwachte pensioenresultaat (volgend uit de haalbaarheidstoets) en het dekkingsgraadrisico. Deze risico's worden voor een groot deel bepaald door de beleggingsrisico's. SPMS loopt die risico's bewust met als doel hogere opbrengsten, om zo deelnemers een relatief goed pensioen te kunnen bieden tegen een betaalbare premie. Deze opbrengsten kunnen bijvoorbeeld worden gebruikt voor de (extra) toeslagverlening, om het verlies op premie te compenseren bij lage rentes en om een langere levensverwachting dan verwacht op te vangen.

Hieronder volgt een toelichting van de relevante beleggingsrisico's (1) voor SPMS, te weten: (a) marktrisico (o.a. zakelijke waarden-, rente- en valutarisico's) en (b) liquiditeitsrisico. Daarna zal kort worden stilgestaan bij het (2) verzekeringstechnisch- en (3) het financieel systeemrisico. Samen met het beleggingsrisico completeren zij de risicocategorie financieel. Tot slot zij opgemerkt dat SPMS als lange termijnbelegger ook direct te maken heeft met de consequenties van niet-duurzame ecologische, economische of sociale ontwikkelingen op de toekomstige waarde van de beleggingen. Dit zijn risico's op het gebied van klimaatverandering, het gebruik van hulpbronnen, maatschappelijke risico's en de risico's als gevolg van gewijzigde regelgeving. Deze 'ESG'-risico's zullen in lijn met onder meer nieuwe wetgeving, initiatieven en convenanten verder worden geïntegreerd in het risicobeheerraamwerk.

(1) Beleggingsrisico's

(a) Marktrisico

Het marktrisico is het risico dat ontstaat doordat het fonds blootgesteld is aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten binnen een beleggingsportefeuille. Wijzigingen in marktomstandigheden hebben altijd direct invloed op het beleggingsresultaat, doordat de beleggingen worden gewaardeerd op reële waarde, waarbij waardeveranderingen onmiddellijk in de staat van baten en lasten worden verwerkt.

Het bestuur onderkent het marktrisico bij het vaststellen van het beleggingsbeleid. Dit risico wordt gemitigeerd door diversificatie (ofwel spreiding over diverse beleggingscategorieën), die onder meer is vastgelegd in de strategische beleggingsmix van het fonds. Naast de strategische beleggingsmix heeft het pensioenfonds in de mandaten, die met de externe vermogensbeheerders zijn afgesloten, richtlijnen vastgesteld ten aanzien van onder meer de landen, sectoren of tegenpartijen waarin mag worden belegd. Verder worden gevoeligheids- en stressanalyses uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in de (potentiële) impact van bepaalde marktontwikkelingen op de financiële gezondheid van het fonds.

- Marktrisico: rente- (en matching)risico

Het renterisico houdt in dat er (ongewenste) effecten kunnen ontstaan op de balans door verschillen in rentegevoeligheid van de beleggingen (activa) en de voorziening pensioenverplichtingen (passiva); de zogenoemde duration mismatch. Doordat euro-, staats- en bedrijfsobligaties ook in de renteafdekking worden meegenomen, is er sprake van mismatch(risico) met de euro-swaprente (ook wel basisrisico genoemd). In 2021 is het strategisch afdekkingspercentage van het renterisico van de voorziening pensioenverplichtingen ongewijzigd gebleven (78%). Om het renterisico te beheersen, zijn er strategische, tactische en operationele bandbreedtes vastgesteld. In het 'risk control framework: beheersing renterisico' is gedetailleerd uiteengezet hoe SPMS het beleid, de uitvoering en controle rondom de beheersing van het renterisico heeft vormgegeven.

- Marktrisico: valutarisico

Het valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingen in vreemde valuta verslechtert als gevolg van veranderingen in valutakoersen. De kans dat de wisselkoers van vreemde valuta verslechtert ten opzichte van de euro betekent een risico voor het pensioenfonds, omdat de verplichtingen veelal in euro luiden en bezittingen (deels) in

vreemde valuta. Dit risico is van belang voor zowel directe posities in een valuta, als voor beleggingen die zijn gewaardeerd in een andere valuta. SPMS is voor een significant deel belegd in buitenlandse effecten, waardoor het gevoelig is voor koersschommelingen van de betreffende valuta ten opzichte van de euro. De belangrijkste vreemde valuta voor SPMS is de Amerikaanse dollar. Het valutarisico op (lokale) beleggingen in opkomende markten dekt het pensioenfonds bewust niet af. Enerzijds omdat dit onderdeel is van het beleggingsmandaat en anderzijds op basis van overwegingen van kosten en complexiteit.

Om het valutarisico te beheersen, dekt SPMS de Amerikaanse dollarexposure van het liquide deel van de strategische assetmix voor 100% (ofwel circa 80% op totaalniveau) af met valutatermijncontracten. De afdekking dient plaats te vinden binnen de vastgestelde tactische bandbreedtes. In het 'risk control framework: beheersing valutarisico' is gedetailleerd uiteengezet hoe SPMS het beleid, de uitvoering en controle rondom de beheersing van het valutarisico heeft vormgegeven.

(b) Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat SPMS in tijden van stress niet over voldoende liquide financiële middelen beschikt om te voldoen aan de betalingsverplichtingen. Dit heeft vooral betrekking op de onderpandverplichtingen bij derivatenposities. Het gebruik van derivaten voor het afdekken van rente- en valutarisico veroorzaakt een groter liquiditeitsrisico, doordat marktbevingen tot grote hoeveelheden benodigd onderpand kunnen leiden. Ten behoeve van de beheersing van het liquiditeitsrisico brengt SPMS de omvang van het potentiële liquiditeitsrisico, zoals het effect op rente en valuta, in kaart aan de hand van stress-scenario's. Ook zijn grenzen vastgesteld waar het bestuur binnen wenst te blijven. Daarnaast heeft SPMS een actieplan dat voorziet in het beschikbaar maken van voldoende liquiditeiten. In het 'risk control framework: beheersing liquiditeitsrisico' is gedetailleerd uiteengezet hoe SPMS het beleid, de uitvoering en controle heeft vormgegeven inzake de beheersing van het liquiditeitsrisico.

(2) Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico heeft betrekking op alle verzekeringstechnische grondslagen (zoals levensverwachting, arbeidsongeschiktheid, waardeoverdrachten etc.), die voor SPMS een materieel risico vormen. Het belangrijkste verzekeringstechnisch risico is het langlevensrisico. Dat is het risico dat deelnemers van het pensioenfonds langer leven dan het pensioenfonds veronderstelde bij de vaststelling van de premie en de berekening van de technische voorzieningen. SPMS hanteert daarbij de meest recente prognosetafel voor de gehele bevolking van het Actuarieel Genootschap (AG), gecorrigeerd met de fondsspecifieke ervaringssterfte van Willis Towers Watson.

Naast het langlevensrisico is er ook sprake van een kortlevensrisico. Dit is het risico dat deelnemers korter leven dan is ingeschat en er meer geld nodig is voor de uitkeringen aan nabestaanden dan waarin is voorzien. De uitkering aan nabestaanden door overlijden van actieve deelnemers vóór de pensioendatum bestaat uit een opgebouwd deel (waarvoor een voorziening wordt aangehouden) en het tot de pensioendatum nog op te bouwen deel. Voor dit laatste deel hanteert het pensioenfonds een risico-opslag (partner- en wezenpensioen) in de premie.

Een derde verzekeringstechnisch risico is het arbeidsongeschiktheidsrisico. Dit is het risico dat een deelnemer arbeidsongeschikt wordt en het pensioenfonds de pensioenopbouw premievrij moet voortzetten. Voor het risico van arbeidsongeschiktheid en de daardoor benodigde verwachte premievrije voortzetting, hanteert het fonds een opslag arbeidsongeschiktheid in de premie.

SPMS streeft ernaar om het lang- en kortlevensrisico te minimaliseren door actuele informatie over overlevingskansen toe te passen. Voor de monitoring van het verzekeringstechnisch risico wordt onder meer gebruikgemaakt van een adviserend actuaris.

(3) Financieel Systeemrisico

Het betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren

functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen is dit risico voor het pensioenfonds maar tot op zekere hoogte beheersbaar. De wereldwijde kredietcrisis in 2008 en de coronapandemie in 2020 hebben aangetoond hoezeer marktpartijen afhankelijk zijn van de goede werking van financiële markten en systemen. Het risico wordt zo goed mogelijk gemonitord. Op onderdelen werken de beheersingsmaatregelen zoals ingezet door het fonds. Wanneer alle risico's echter tegelijk optreden, zullen deze maatregelen niet voldoende zijn.

Niet-financiële risico's

SPMS onderscheidt, zoals eerder beschreven, verschillende vormen van niet-financiële risico's. In de risicotaxonomie gaat het op het hoogste niveau om 'betrouwbaarheid', 'service', 'transparantie' en 'strategische risico's'. Deze paragraaf behandelt de niet-financiële risico's die in 2021 de nodige aandacht hebben gehad. De nummering van de risico's in de pagina's hierna is niet doorlopend. Er is gekozen voor aansluiting bij de nummering van de risicotaxonomie zoals het bestuur dat heeft vastgesteld.

Betrouwbaarheid

Het risico dat SPMS niet in staat is de toegezegde prestaties (uitvoering pensioenregeling) voor deelnemers te realiseren. De oorzaak kan liggen in slechte governance, cultuur, ontbreken van juridische kaders, problemen met integriteit en/of fouten in de verslaglegging.

Governancerisico

Het risico dat het bestuur van SPMS onvoldoende in staat is om de bedrijfsactiviteiten te beheersen. De oorzaak kan liggen in ondeskundigheid van de bestuursleden en/of het niet borgen van de continuïteit. Een gevolg kan zijn (in een zeer ernstig geval) dat de DNB een bewindvoerder aanstelt.

Aanscherping governance: 3 Lijns-model (voorheen Three-lines-of-Defence) sterker verankerd

De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het fonds. De RvT ziet toe op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur en legt verantwoording af aan BPMS en in het jaarverslag over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden. De eerste lijn, tweede lijn en de Audit & Risk Commissie adviseren het bestuur over en monitoren de gang van zaken bij het pensioenfonds SPMS en de uitvoeringsorganisaties. Dit omvat de nakoming van de zakelijke aspecten van de SLA's die met de uitvoeringsorganisaties zijn gesloten, de ontwikkeling van de uitvoeringskosten, de kwaliteit van de diensten die de uitvoeringsorganisaties leveren, de contacten van SPMS met de toezichthouders, de financiële gezondheid van het fonds en de inhoud en de kwaliteit van de financiële verantwoordingen van SPMS (in het bijzonder de jaarrekening).

Concreet zijn in het kader van de verdere aanscherping van de governance de volgende acties uitgevoerd:

- Het eerste- en tweedelijns-overleg zijn breder in de organisatie ingevoerd.
- Het risk-to-risk-overleg met uitbestedingspartners is ingevoerd.
- De scheiding beleid en operatie tussen bestuur en bestuursbureau is verduidelijkt (Mandaat Bestuursbureau).
- Rol van de beleidsadviescommissies is scherper verankerd.
- Er is een GRC-tool ingevoerd om het Three lines (of Defence) model te ondersteunen. Deze wordt verder ontwikkeld.

Integriteitsrisico

Het risico dat de integriteit en het imago van SPMS in het geding zijn door onethisch gedrag van de instelling, bestuur, medewerkers of verbonden personen (intern integriteitsrisico), of het risico dat SPMS schade wordt toegebracht door onethisch gedrag van derden (extern integriteitsrisico). SPMS neemt onder andere de volgende beheersmaatregelen ten aanzien van het integriteitsrisico: insiders en leden van het bestuursbureau, RvT, de externe adviseurs van de commissies en het bestuur van BPMS ondertekenen een gedragscode. Ook geven zij in het jaarverslag openheid over nevenfuncties.

Het beleid inzake integriteit is uitgewerkt in:

- het Integriteitsbeleid, waarin onder andere belangenverstrengeling en ongewenst gedrag worden behandeld.
- de SPMS-gedragscode met daarin onder andere de geschenkenregeling en de insidersregeling.
- de Incidentenregeling, ook van toepassing op datalekken.
- de Klokkenuidersregeling.
- het ESG-beleid.

Service

Het risico dat het resultaat van een afgeronde inspanning die een organisatie, medewerker of applicatie levert – op basis van wettelijke taken of onderling gemaakte afspraken – niet voorziet in de behoeftes van SPMS. De oorzaak kan bijvoorbeeld zijn: uitbesteding aan een ongeschikte partij, operationele fouten, falende IT, hoge kosten en grote complexiteit. Het gevolg is dat de afgesproken resultaten niet behaald worden.

IT-risico

Het risico dat de beschikbaarheid, integriteit en/of vertrouwelijkheid van informatie en/of informatiesystemen niet is gewaarborgd. Oorzaken kunnen liggen in tekortkomingen rondom maatregelen, richtlijnen, processen en/of techniek. Het gevolg kan zijn: niet beschikbare informatie, niet betrouwbare informatie of zelfs datalekken.

Voor haar functioneren is SPMS afhankelijk van IT. Dit geldt voor het functioneren van SPMS in alle aspecten. De meest kritieke bedrijfsprocessen zijn uitbesteed. Bij de selectie van de dienstverleners zijn IT-capaciteiten een belangrijk selectiecriteria geweest. Het bestuur heeft zich er ook van overtuigd dat deze instellingen IT hoog op hun prioriteitenlijst hebben staan en daar voldoende in investeren. SPMS controleert de werking van de IT-systemen onder andere door het beoordelen van de processen en vooral de output. Maar ook formeel via het beoordelen en bespreken van ISAE 3402-rapportages. Daarnaast wordt jaarlijks gevraagd om de DNB IT self assessment uit te voeren en de resultaten daarvan aan SPMS te verstrekken. In 2021 heeft de Sleutelfunctiehouder Interne Audit een onderzoek uitgevoerd naar de DNB IT self assessment van de uitvoerders. Daarnaast heeft SPMS de veiligheid van de kantoorautomatisering verder verhoogd bij de overgang naar de cloud. Ook heeft SPMS actief uitvraag gedaan bij de uitvoerders bij publieke gemelde kwetsbaarheden en of deze impact hebben op SPMS. Tot slot is eind 2021 een IT-officer aangetrokken om het IT-risico bij uitvoerders en met betrekking tot de kantoorautomatisering beter te beheersen.

Waakzaamheid en alertheid blijft noodzakelijk. Vraag is niet of maar wanneer SPMS en/of haar uitvoerders getroffen worden door een cyberaanval.

Datakwaliteit

Het risico dat door onjuiste data niet de juiste beslissingen worden genomen, veroorzaakt door ontbrekende eenduidige definities en door complexiteit.

Dit risico is in 2021 als nieuw risico toegevoegd aan de risicotaxonomie. SPMS onderschrijft het belang van datakwaliteit, zoals ook DNB heeft gesignaleerd. Dit heeft SPMS geformaliseerd door specifiek beleid op te stellen met betrekking tot datakwaliteit. De verschillende acties die door SPMS worden uitgevoerd om de datakwaliteit te beheersen zijn in dit beleid geformaliseerd.

Strategisch risico

Omgevingsrisico

Het risico dat strategische doelen niet worden behaald. De oorzaak kan liggen in externe veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, politieke besluitvorming, belanghebbenden, deelnemers, reputatie en/of ondernemingsklimaat of het vermogen van SPMS om zich aan deze veranderingen aan te passen. Het gevolg is dat strategische doelen niet worden gerealiseerd.

Gedwongen einde vrije beroepsstatus

Begin 2021 stond in de verkiezingsprogramma's van vele partijen dat loondienst voor vrijgevestigd medisch specialisten

moet worden ingevoerd. In het regeerakkoord is opgenomen dat loondienst zijn intrede doet als er onvoldoende verbetering optreedt bij Medisch Specialistische Bedrijven (MSB's). Criteria voor de genoemde verbetering zijn niet gedefinieerd. De vraag dient zich aan welke verbeteringen moeten worden doorgevoerd om tot een voldoende verbetering te komen. Als loondienst daadwerkelijk wordt ingevoerd, dan heeft dit ook impact op SPMS. Het bestuur houdt de ontwikkelingen met betrekking tot het loondienstrisico in de gaten en monitort de ontwikkelingen.

Project NPS

SPMS en BPMS hebben in 2021 gezamenlijk een projectstructuur opgezet voor het project rond het Nieuwe Pensioenstelsel (NPS). Er is een stuurgroep opgericht met afvaardigingen van beide besturen waarbij beide gremia hun respectievelijke verantwoordelijkheid nemen. Een externe projectmanager is aangesteld. Deze zit de stuurgroep voor en stuurt de projectgroep aan, die bestaat uit de directeur en medewerkers van het bestuursbureau en afgevaardigden van de uitbestedingspartners.

Als het wetgevingstraject, inclusief lagere regelgeving, en de toetsing van het transitieplan door de toezichthouder conform planning worden afgerond, zal de transitie op 1 januari 2025 plaatsvinden. Er is door de VvA van BPMS een voorlopige keuze gemaakt voor de solidaire premieregeling. Deze wordt verder uitgewerkt, zonder de flexibele premieregeling uit het oog te verliezen. 2022 wordt een belangrijk jaar voor het project.

2.6.4 COVID-19

COVID-19-pandemie

Sinds begin 2020 veroorzaakt de verspreiding van het COVID-19-virus een aanzienlijke ontwrichting van de samenleving, zowel nationaal als internationaal. Dit heeft ook gevolgen voor SPMS, haar deelnemers en onze uitvoeringsorganisaties.

Het bestuur volgt voortdurend de ontwikkelingen en de (potentiële) impact op SPMS. De belangrijkste risico's waarmee SPMS in dit verband wordt geconfronteerd, houden in 2021 voornamelijk verband met de operationele risico's (continuïteit van bedrijfsprocessen). De financiële markten bevinden zich weer (aanzienlijk) boven het niveau van voor COVID-19. Samen met uitvoerder APG zijn de noodzakelijke maatregelen getroffen om de continuïteit van de bedrijfsprocessen te waarborgen.

2.6.5 Gevolgen van oorlog in Oekraïne

In deze paragraaf worden op twee aspecten de gevolgen van de oorlog in Oekraïne kort weer gegeven.

Continuïteit

De oorlog in Oekraïne heeft nagenoeg geen impact gehad op de continuïteit van het fonds. De opgelegde sancties en met name de duur en eventuele verzwaaring hiervan zouden op termijn mogelijk (indirecte) impact tot gevolg kunnen hebben. Dit zal - indien het zich voordoet - per geval nader worden beoordeeld.

Waardering

SPMS heeft een relatief kleine exposure naar Rusland en Oekraïne (ca. 0,5% van het beheerd vermogen). Het beleid is om deze exposure tot nader order te bevriezen. Indien de Russische financiële markten weer geopend worden, dan zal het bestuur de gewijzigde omstandigheden nader beoordelen. Russische staatsleningen (207K) heeft het fonds begin maart 2022 afgewaardeerd naar 0. Als het waarschijnlijk geachte (technische) faillissement van Rusland niet plaatsvindt, dan kan de waardering naar boven worden bijgesteld.

2.7 Verklaring Naleving Gedragslijn (AVG)

De wet- en regelgeving aangaande (verwerking van) persoonsgegevens voor pensioenfondsen is geregeld via de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), de Uitvoeringswet AVG en de Gedragslijn Verwerking persoonsgegevens pensioenfondsen. Met ingang van 2020 dient SPMS over de naleving van de Gedragslijn te rapporteren. SPMS heeft ervoor gekozen om dat te doen via dit bestuursverslag.

SPMS verwerkt persoonsgegevens en hecht grote waarde aan een rechtmatige, behoorlijke en transparante verwerking en daarmee bescherming van persoonsgegevens. Om dit te bereiken stelt SPMS zich onder andere ten doel dat:

1. Pensioenuitvoerder APG ervoor zorgdraagt dat SPMS aantoonbaar de privacywet- en regelgeving, in het bijzonder de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Gedragslijn (AVG) van de Pensioenfederatie, naleeft.
2. Op het bestuursbureau de gegevens van deelnemers in het kader van met name de financiële planning met de grootste zorgvuldigheid worden verwerkt.

Om deze doelen te realiseren heeft SPMS een aantal maatregelen getroffen:

- Er zijn verwerkingsovereenkomsten met de verwerkers van SPMS gesloten, waarbij de verwerkers een verwerkingsregister bijhouden.
- SPMS heeft naar aanleiding van de AVG een gegevensbeschermingsbeleid opgesteld, welke laatstelijk gewijzigd is op 18 november 2020. Tevens beschikt het fonds over een privacyverklaring of privacy statement, te raadplegen via de homepage van de website van het pensioenfonds.
- De Functionaris voor de Gegevensbescherming van APG en SPMS adviseren SPMS en monitoren de naleving van de Gedragslijn.
- Bij APG wordt gebruik gemaakt van een zogenaamd privacy raamwerk, door gebruik te maken van bestaande interne controlemethodes van APG, zoals de ISAE 3402 rapportage.
- De thema privacy rapportage van APG wordt elk kwartaal door de Functionaris Gegevensbescherming (FG) van APG opgesteld en besproken met de FG van SPMS.
- SPMS heeft een toezicht kalender gegevensbescherming/IT-veiligheidskalender opgesteld, waarvan de voortgang door de IT officer wordt bewaakt.

Het bestuur verklaart ten aanzien van 2021 dat SPMS de Gedragslijn naleeft, zie ook bijgevoegde tabel met verplichtingen en de naleving van de verplichting:

Verplichting	Naleving
Beginselen van verwerking van persoonsgegevens	
Rechtmatigheid van de verwerking	
Doeleinden voor de verwerking van persoonsgegevens	
Verwerking van bijzondere categorieën van en overige gevoelige persoonsgegevens	
Rechten van betrokkene	
Verwerkersovereenkomst	
Register van verwerkingen	
Beleid bewaartermijnen	
Beveiliging verwerking	
Datalekken	
Privacy by default en by design en Data Privacy Impact Assessment	
Doorgifte van persoonsgegevens	
Beperkingen	
Totaal	

 Naleven
  Ten dele naleven
  Niet naleven

Het ten dele naleven van de Gedragslijn op het onderdeel van het beleid bewaartermijnen beperkt zich niet alleen tot APG en SPMS, maar is een algemeen onderkend gegeven binnen en daarmee representatief voor de totale pensioensector. Overeenkomstig de aanwijzing van de AP (Autoriteit Persoonsgegevens) kan APG en daarmee SPMS voldoen aan het principe van explain.

2.8 Kosten

De kosten die SPMS maakt, kunnen worden onderverdeeld in drie categorieën: kosten pensioenbeheer, kosten vermogensbeheer en transactiekosten. Kosten pensioenbeheer zijn de kosten die gemaakt worden voor de pensioenadministratie en pensioencommunicatie. Kosten vermogensbeheer zijn de kosten die het fonds moet maken om het vermogen te kunnen beleggen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om kosten van fiduciair beheer, kosten van advies, kosten van portefeuillebeheer en prestatieafhankelijke vergoedingen. Het derde onderdeel betreft de transactiekosten. Transactiekosten zijn de kosten die het fonds moet maken om een beleggingstransactie tot stand te brengen en uit te voeren. Dit zijn niet kosten die SPMS aan de vermogensbeheerder betaalt, maar de kosten die bijvoorbeeld aan de beurs of aan een broker betaald worden. Deze categorie kosten is moeilijk te verbijzonderen, omdat de kosten impliciet onderdeel uitmaken van een zogenaamde nettoprijs die bij een transactie overeengekomen is. Deze kosten zijn dus al verrekend met het rendement.

De toerekening van kosten aan pensioenbeheer of vermogensbeheer is gebaseerd op een bestuursbesluit. De hoofdregel is dat kosten die naar hun aard rechtstreeks toegerekend kunnen worden aan Pensioenuitvoering of Vermogensbeheer, daar ook aan worden doorbelast. Kosten met een gemengd of algemeen karakter ('overhead' zoals de directie en de controller, maar ook de huur van het gebouw) worden 50%-50% verdeeld over Pensioenuitvoering en Vermogensbeheer. Aan transactiekosten worden geen overhead-uitgaven toegerekend.

In subparagraaf 2.8.1 komt het bestuurlijk oordeel over de kosten aan de orde. In de daaropvolgende paragrafen komen de kosten van Pensioenuitvoering, Vermogensbeheer en Transactiekosten aan de orde. In de laatste subparagraaf wordt het benchmarkonderzoek besproken.

2.8.1 Oordeel bestuur over kosten

Het bestuur is van oordeel dat het kostenniveau aanvaardbaar is, gezien de dienstverlening aan de belanghebbenden. De uitgebreide onderbouwing is hieronder te vinden onder Pensioenuitvoeringskosten en Kosten vermogensbeheer. Het bestuursoordeel is gebaseerd op onder andere het rapport van het Institutioneel Benchmarking Instituut (IBI), dat bij het opstellen van dit jaarverslag uitgebreid is besproken, en op een eigen analyse door het bestuursbureau van een aantal jaarverslagen van beroepspensioenfondsen.

Deze rapporten en analyses bevestigden het bestuursoordeel dat gegeven het beleggingsbeleid het kostenniveau aanvaardbaar is. De relatief hoge kosten van vermogensbeheer zijn acceptabel vanwege de kans op extra rendement en de voordelen van diversificatie (waarvoor in meerdere en ook duurdere beleggingscategorieën wordt belegd). Ook de kosten van Pensioenuitvoering passen binnen het beleid. Samengevat komt het erop neer dat het hoge serviceniveau en de governance van een beroepspensioenfonds extra kosten met zich mee brengen.

Algemeen 2021

De kosten voor 2021 worden hierna beschreven. In deze kosten zijn btw-kosten inbegrepen. Voor de pensioenuitvoeringskosten bedragen deze 758 duizend euro en voor de direct in rekening gebrachte facturen inzake vermogensbeheer bedragen deze 3,4 miljoen euro.

2.8.2 Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten bedragen 8,1 miljoen euro (2020: 7,6), oftewel:

- 499 euro (2020: 475) per deelnemer (actieven plus gepensioneerden).
- 1,9% (2020: 2,0%) van de premie (actieven).

In paragraaf 5.6.6 (jaarrekening) worden de kosten voor pensioenbeheer verder uitgesplitst. De kosten pensioenbeheer van SPMS vormen een relatief hoog bedrag per deelnemer vergeleken met veel fondsen van vergelijkbare grootte. Dit wordt enerzijds verklaard door het hoge serviceniveau voor de deelnemers en een goede kwaliteit van de pensioenadministratie. SPMS heeft bijvoorbeeld een aantal gecertificeerde Financieel planners in dienst om de deelnemer te informeren in persoonlijke gesprekken en met specifieke rapporten. Kosten gemaakt in het kader van controle en risicomanagement vertalen zich niet direct in extra opbrengsten, maar voorkomen mogelijk verliezen of toekomstige herstelkosten. Anderzijds zijn de kosten ook relatief hoog door de governancestructuur, die hoort bij een beroepspensioenfonds. De wetgever schrijft onder andere voor dat het fonds een eigen beroepspensioenvereniging dient te hebben. Daarnaast heeft een beroepspensioenfonds in tegenstelling tot een bedrijfstak- of ondernemingspensioenfonds rechtstreeks contact met alle individuele deelnemers (bijvoorbeeld rond incasso en voorlichting). Veel bedrijfstak- en ondernemingspensioenfondsen hoeven slechts contact te onderhouden met een aantal of zelfs maar één werkgever(s). Daarbij verzorgt de personeelsafdeling bij die werkgever(s) meestal een deel van de pensioenvoorlichting.

Een oordeel over de hoogte van de kosten wordt grotendeels bepaald door de benchmark of de groep fondsen waarmee het fonds zich vergelijkt. Als SPMS zich vergelijkt met andere beroepspensioenfondsen, zijn de kosten niet hoog. Het actuarieel bureau LCP doet jaarlijks onderzoek naar de kosten van pensioenbeheer in Nederland. Over 2020 is op 16 september 2021 een rapport verschenen: 'Werk in uitvoering bij pensioenfondsen 2021'. LCP heeft voor de beroepspensioenfondsen separaat berekend wat het gemiddelde is voor de kosten van pensioenbeheer per deelnemer. Over 2020 was dat 417 euro (2019: 410 euro). De kosten uitgedrukt per deelnemer zijn in 2021 gestegen tot 499 euro. De kosten in euro gemeten zijn gestegen van 7,6 miljoen euro (2020) naar 8,1 miljoen euro in 2021. De volgende posten zijn onder andere gestegen: kosten van communicatie, automatisering en projecten. De doorontwikkeling van de QuickScan (de online tool waarmee alle deelnemers aan de slag kunnen met pensioenplanning) vergt financiële inspanningen.

Verder is over de hele linie een drijvende factor achter deze stijgingen de voorbereidingen op het nieuwe pensioenstelsel (NPS). De kosten van het project worden volgens de huidige regels verantwoord en gerubriceerd (verdeeld over alle bestaande categorieën). Dat heeft als nadeel dat de kosten van het project niet expliciet zichtbaar worden. Achteraf is wel een schatting te maken van de totale kosten. Dan kan gesteld worden dat de stijging (van 7,6 miljoen euro naar 8,1 miljoen euro) voor het grootste deel te wijten is aan het NPS-project. Dat ligt in de lijn van de verwachtingen die gepaard gaan met dit ingrijpende traject.

2.8.3 Kosten vermogensbeheer

Zoals zichtbaar is in de hierna weergegeven tabel bestaan de kosten voor vermogensbeheer uit twee componenten. Ten eerste bevat het kosten vermogensbeheer zoals deze ook zijn opgenomen in paragraaf 5.6.3 (jaarrekening). Dit zijn de (directe) kosten waarvoor het fonds in 2021 facturen heeft ontvangen en betaald. Het gaat om de kosten voor bewaarloon, beheerloon en advieskosten. Ook de kosten van het bestuursbureau zijn hierin gedeeltelijk meegenomen. Het andere deel van de kosten van het bestuursbureau is hierboven meegenomen onder de kosten pensioenbeheer. Naast deze directe kosten heeft SPMS ook te maken met indirecte kosten. Indirecte kosten ontstaan bij beleggingen in fondsen, die op hun beurt ook weer in andere fondsen belegd (kunnen) zijn. Doordat hier meerdere lagen zijn, is het soms lastig om alle kosten inzichtelijk te krijgen. De indirecte kosten worden verrekend met het rendement. Voor het kwantificeren van deze kosten moest SPMS gebruikmaken van de geschatte opgaven van de onderliggende vermogensbeheerders.

Beleggingskosten (x € 1 miljoen)

	direct	indirect	totaal
Beheervergoeding	30,3	12,5	42,8
Vergoeding voor fiduciair beheer	3,5	-	3,5
Bewaarloon	2,3	-	2,3
Overige kosten	0,6	-	0,6
Totaal beheervergoedingen	36,7	12,5	49,2
Prestatievergoedingen	10,0	6,5	16,5
Totaal Beleggingskosten 2021 (excl. Transactiekosten)	46,7	19,0	65,7
Totaal Beleggingskosten 2020 (excl. Transactiekosten)	41,7	18,7	60,4

De totale beleggingskosten zijn in 2021 gestegen met 5,3 miljoen euro (65,7 -/- 60,4) en vallen hiermee ongeveer 9% hoger uit dan in 2020. Deze stijging is voor veruit het grootste deel te verklaren door een stijging van het gemiddeld belegd vermogen. Het gemiddeld belegd vermogen is in 2021 (14,1 miljard euro) met bijna 10% gestegen (in 2020: 12,84 miljard euro). De beheervergoedingen zijn het resultaat van prijs maal hoeveelheid. Omdat de prijs (het afgesproken tarief met de vermogensbeheerder) op hoofdlijn hetzelfde is gebleven, is de beheervergoeding, in miljoenen uitgedrukt,

ook gestegen. Op totaal portefeuilleniveau is de kostendruk hetzelfde gebleven. In 2021 waren de kosten 0,47% van het gemiddeld belegd vermogen ten opzichte van 0,47% in 2020.

SPMS heeft ervoor gekozen om een goed gespreide portefeuille aan te houden. Deze spreiding kenmerkt zich door een spreiding over meerdere beleggingscategorieën en een regionale spreiding binnen alle beleggingscategorieën. Er is ook gekozen voor een combinatie van actief beheer en passief beheer. Bij SPMS is de verhouding actief/passief beheer ongeveer 60%/40%. Dit sluit aan bij de investment beliefs van SPMS. Met name de verdeling over beleggingscategorieën heeft grote invloed op de hoogte van de kosten. Daarnaast heeft SPMS een relatief groot deel van de portefeuille via actieve strategieën belegd. Actief beheer is duurder dan passief beheer. Hier staat potentieel een outperformance tegenover. Over de afgelopen 5 jaar is er sprake van een outperformance ten opzichte van de benchmark. Er is over die periode een outperformance behaald van gemiddeld 0,2%. De kosten hebben niet alleen betrekking op actief beheer. Het grootste deel van de hogere kosten wordt veroorzaakt door beleggingen in hedgefondsen en onroerend goed, die als doel hebben een betere diversificatie te krijgen, maar wel duurder zijn dan bijvoorbeeld vastrentende waarden (bijvoorbeeld obligaties). De samenstelling van de SPMS-portefeuille is voor het bestuur een afweging van risico, rendement, complexiteit en kosten. Kosten gaan voor de baat uit. Voor een deel staan die kosten vast, en de opbrengsten zijn onzeker. Door te spreiden in risico's en beleggingscategorieën verwacht SPMS ook in perioden waarin aandelen en/of obligaties het minder goed doen, een gunstig rendement te behalen. Een aantal van deze categorieën heeft hogere kosten, maar als de strategie werkt, betaalt dat zich terug. Alleen een kostenvergelijking is onvoldoende. Kosten moeten gerelateerd worden aan rendements- en risicoprofiel en zo mogelijk een benchmark. Voor een verantwoording over de benchmark, zie paragraaf 2.8.5.

Beleggingskosten per categorie (x € 1 miljoen)

	2021 beheervergoeding		performance		totaal 2021		transactiekosten	
	gemidd. Belegd vermogen(mln)	€ (mln)	%	€ (mln)	%	€ (mln)	%	€ (mln)
Vastrentende waarden	6.362	17,4	0,27	9,0	0,14	26,4	0,41	13,1
Aandelen	3.846	8,9	0,23	-2,8	-0,07	6,1	0,16	3,2
Vastgoed	1.539	9,1	0,59	-	-	9,1	0,59	3,0
Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen/Alpha-mandaat)	719	13,5	1,88	10,3	1,43	23,8	3,31	2,0
Overlay (derivaten / deposito's)	1.603	0,3	0,02	-	-	0,3	0,02	0,5
Totaal 2021	14.069	49,2	0,35	16,5	0,12	65,7	0,47	21,8
Totaal 2020						60,4	0,47	30,5

Tellingen betreffen totalen van onafgeronde bedragen

2.8.4 Transactiekosten

Evenals voor het boekjaar 2020 is het look through-principe ook voor de transactiekosten in beleggingsfondsen verplicht (comply or explain). Indien een pensioenfonds belegt middels beleggingsfondsen, worden de kosten van vermogensbeheer en transactiekosten van die beleggingsfondsen meegenomen in de totale kosten. De transactiekosten van SPMS bedroegen 21,8 miljoen euro of wel 0,16% (2020; 0,24%) van het gemiddeld belegd vermogen in 2021. De daling is te verklaren door lagere spreads. Die zijn in 2021 voor vastrentende waarden gedaald ten opzichte van 2020. In 2020 zorgde de COVID-19-crisis voor fors hogere spreads.

De transactiekosten zijn voor aandelen de feitelijke kosten en voor vastrentende waarden de waargenomen spreads in de markt. Door de wijze waarop bij vastrentende waarden met kosten wordt omgegaan als onderdeel van de spread is het lastig voor de pensioensector om dit volledig en correct weer te geven.

2.8.5 Benchmarkonderzoek

Het is lastig om een vergelijkbaar fonds te vinden waarmee rendement en kosten goed vergeleken kunnen worden. Om een indruk te krijgen kan het kostenpercentage vergeleken worden met andere aanbieders. Het bestuur heeft er voor gekozen om deel te nemen aan het onderzoek 2021 van het Institutioneel Benchmarking Instituut (IBI).

Het IBI-rapport 2021 is begin 2022 ontvangen. Het rapport bevat een analyse van de gegevens van deelnemende fondsen over het boekjaar 2020. In de analyse wordt gebruikgemaakt van een peergroep en een 'universum'. De peergroep voor vermogensbeheer bestaat uit 9 fondsen met een beheerd vermogen boven 5 miljard euro. De peergroep voor pensioenbeheer bestaat uit 9 fondsen van vergelijkbare samenstelling in de categorie "Bedrijfstaking-, beroeps- en ondernemingspensioenfondsen met aantal deelnemers tussen 5 en 100 duizend". Het universum bij deze benchmark van IBI bestaat uit 18 Nederlandse pensioenfondsen.

Vermogensbeheer

SPMS heeft in vergelijking met de peergroep en het universum gekozen voor een actieve beleggingsstrategie. In 2020 wordt 60% van de portefeuille actief beheerd tegenover 52% van de peergroep en 53% van het universum. Het hiermee totaal behaalde rendement (2,9%) is hoger dan de peergroep (2,6%) en het universum (2,5%).

	SPMS	IBI Peergroep	IBI universum
Overzicht vermogensbeheer: rendement verslagjaar 2020			
Rendement (%)			
- Rendement activamix	14,2	10,9	9,1
- Exces rendement	1,4	-0,1	-0,2
Totaal rendement	15,6	10,8	8,9
- Contributies mandaat exclusief rentehedge/valutahedge	2,9	2,6	2,5
- Contributie rentehedge	9,6	6,6	6,4
- Contributie currency overlay	3,1	1,6	1,1
Gemiddeld 10-jarig rendement (%)			
- Rendement activamix - 10-jarig gemiddelde	10,6	8,9	8,1
- Exces rendement - 10-jarig gemiddelde	0,0	0,4	0,4
- Totaal rendement - 10-jarig gemiddelde	10,6	9,0	8,4
Gemiddeld 5-jarig rendement (%)			
- Rendement activamix - 5-jarig gemiddelde	9,5	8,3	7,4
- Exces rendement - 5-jarig gemiddelde	1,0	0,4	0,2
- Totaal rendement - 5-jarig gemiddelde	10,5	8,7	7,6

De gekozen beleggingsstrategie heeft geleid tot een hoger korte en lange-termijnrendement dan de peergroep en het universum. Op korte termijn is hierbij tevens sprake van een out-performance van de benchmarks welke op lange termijn voorsnog niet stand houdt.

Vermogensbeheerkosten

SPMS heeft gekozen voor een gespreide beleggingsportefeuille. Dit heeft een hoger kostenniveau voor het beheer van de beleggingsportefeuille tot gevolg. De vermogensbeheerkosten voor SPMS bedroegen in 2020 0,47% tegenover 0,31% van de peergroep en 0,35% van het universum. De kosten van SPMS zijn echter slechts in geringe mate hoger dan de IBI

Kostenbenchmark voor SPMS van 0,45%. De IBI Kostenbenchmark is een door het IBI berekende kostennorm voor vermogensbeheer en geeft aan wat de kosten voor SPMS zouden zijn geweest als de portefeuille zou zijn gemanaged tegen de gemiddelde kosten van de peergroep.

De kosten zijn derhalve in lijn met de kostenbenchmark en de hogere gemiddelde kosten voor de portefeuille worden verantwoord door een hoger beleggingsresultaat.

Pensioenuitvoering

In het IBI-rapport worden meerdere aspecten van de pensioenuitvoering onderzocht. In deze paragraaf wordt aandacht geschonken aan de kosten en de kwaliteit van de uitvoering.

	SPMS	IBI Peergroup	IBI Universum
Pensioenbeheerkosten (in EUR)			
Kosten per deelnemer (volgens definitie van Pensioenfederatie)	475	234	233
Kosten per deelnemer (gemiddeld aantal deelnemers incl. slapers)	431	169	144
Kosten per deelnemer als % van gemiddelde uitkering	1,5%	2,2%	2,3%

De kosten per deelnemer zijn bij SPMS hoger dan bij de peergroep (475 euro ten opzichte van 234 euro). Afgezet tegen de hoogte van de gemiddelde uitkering zijn de de kosten per deelnemer met 1,5% juist lager dan het gemiddelde van 2,2% van de peergroep en 2,3% van het universum.

De hogere kosten (in euro per deelnemer) laten zich verklaren door bijvoorbeeld de uitgebreide governance (waaronder BPMS, VvA en een afdeling Financieel Planners) en een relatief hoog niveau van pensioenuitvoering. De IBI Service Index geeft het niveau van de service van SPMS ten opzichte van de peergroep en het universum weer. De IBI Service Index van SPMS bedraagt 126 tegenover 109 van de peergroep en 100 van het universum.

In toenemende mate wordt aandacht besteed aan kwaliteitsmanagementsystemen en het meten van de service die deelnemers ervaren. Voor kwaliteit bedraagt de maximale score 18 punten. De score van SPMS is 15, tegenover 11 voor de peergroep en 11 voor het universum. Het relatief hoge niveau blijkt verder bijvoorbeeld uit het aspect Klachten. Ook op dat punt scoort SPMS relatief goed (9 ten opzichte van 7,6 voor de IBI-peergroep).

	SPMS	IBI Peergroup	IBI Universum
Kwaliteit (max. 18 punten)			
Klachten en geschillen (max. 10 pt.)			
Elke uiting van ontevredenheid wordt als klacht beoordeeld (max. 2 pt.)	2,0	1,4	1,5
Uitleg over klachten op website (max. 1 pt.)	1,0	1,0	1,0
Overeenstemming Code Pensioenfondsen (max. 1 pt.)	1,0	1,0	0,9
Eerstelijns klachten (max. 2 pt.)	1,0	0,6	0,9
Klachten bij Klachten- of geschillencommissie (max. 2 pt.)	2,0	1,9	1,9
Klachten bij Ombudsman Pensioenen (max. 2 pt.)	2,0	1,7	1,7
	9,0	7,6	7,9
Kwaliteit (max. 8 pt.)			

Is er een kwaliteitscertificaat (max. 2 pt.)	2,0	1,4	1,6
Wordt Customer Satisfaction gemeten (max. 1 pt.)	1,0	0,6	0,5
Customer Satisfaction score (max 2 pt.)	1,0	0,9	0,8
Wordt Customer Effectiveness gemeten (max. 1 pt.)	1,0	0,3	0,3
Customer Effectiveness score (max. 2 pt.)	1,0	0,4	0,4
	6,0	3,6	3,6
Service index kwaliteit	15,0	11,2	11,5

Op het aspect Persoonlijke ondersteuning van deelnemers bij hun financiële planning en keuzes haalt SPMS het maximum van 3 punten (de peergroep scoort 1,3 punt en het universum 1,0 punt).

Concluderend kan gesteld worden dat hogere kosten, indien gemeten in euro's ten opzichte van het universum, gerechtvaardigd worden doordat de kwaliteit van de pensioenuitvoering hoger is dan gemiddeld. Als de kosten worden uitgedrukt in een percentage ten opzichte van de uitkering of de premie, is SPMS zelfs goedkoper dan het gemiddelde, terwijl de kwaliteit bovengemiddeld is. Zowel voor de kosten van Vermogensbeheer als Pensioenbeheer geldt dat ze op een aanvaardbaar niveau liggen gegeven de geleverde prestaties.

2.9 Toekomst

2.9.1 Financiële positie

De UFR-dekkingsgraad bedroeg eind 2021 141,1%. Eind 2021 lag de beleidsdekkingsgraad (135,7%) van SPMS boven het vereist eigen vermogen (118,8%). Hoewel de actuele dekkingsgraad gedurende het jaar schommelingen heeft laten zien, is de beleidsdekkingsgraad, het 12-maandsgemiddelde, hier het hele jaar boven gebleven. De goede financiële positie biedt de mogelijkheid tot extra toeslag. Het bestuur heeft voor 2022 besloten tot een extra toeslag van 0,7%.

2.9.2 Economische ontwikkelingen

Ondanks de ontwikkelingen rondom Covid¹⁹ in 2021 hebben de financiële markten een behoorlijk rendement behaald. Dit werd mede gedreven door een wereldwijd economisch herstel ondersteund door centrale banken en overheden.

Eind 2021 was er sprake van knelpunten in de aanvoer van verschillende producten en diensten. Dit vertaalde zich in tekorten aan bouwmaterialen, tankerscheppen, truckers, horecapersoneel, halfgeleiders en gas (in Europa). Het meest directe gevolg van de optredende spanningen tussen vraag en aanbod is de oplopende inflatie. Zowel in Amerika (6,8%) als de eurozone (5,0%) is de inflatie aan het einde van het jaar naar het hoogste niveau sinds het begin van de jaren '90 opgelopen, waarbij de vraag centraal staat in hoeverre het hier om een tijdelijk of een blijvend fenomeen gaat. Aan het einde van 2021 lijkt er bij de meeste centrale banken een draai in het denken omtrent inflatie te hebben plaatsgevonden.

Voor financiële markten zal met name de ontwikkeling van de kapitaalmarktrente in 2022 van cruciaal belang blijken te zijn. De hoge waardering van aandelen is in de afgelopen maanden alweer gedaald. De verwachting van SPMS is een beperkte stijging van de kapitaalmarktrente. Daarnaast verwachten we dat de reële rente ook in 2022 negatief zal blijven. In dit scenario lijken de vooruitzichten voor aandelen niet ongunstig, waarbij het echter niet in de lijn der verwachting ligt dat er wederom sterke koerswinst worden geboekt. Het verschil tussen sectoren, aandelen en regio's kan in 2022 cruciaal zijn.

2.9.3 Geopolitieke risico's

Voor 2022 zijn de vooruitzichten onzeker vanwege de ontwikkelingen rond Covid 19, maar vooral ook de oorlog tussen Rusland en Oekraïne. Ook de oplopende inflatie en de invloed hiervan op de economische groei zorgt voor onzekerheid,

net als het beleid van centrale banken en eventuele aanpassing hiervan. Tekorten aan bepaalde producten en diensten belemmeren de groei verder. Een belangrijke vraag is hoe de oorlog in Oekraïne zich ontwikkelt. Hier zijn verschillende scenario's denkbaar, waarbij hogere inflatie met lagere tot geen groei het meest waarschijnlijk lijkt. Er is wel een groot verschil tussen de regio's. Met name Europa kan hard geraakt worden, terwijl de VS en wellicht Azië hier van kunnen profiteren.

2.9.4 Ontwikkeling in de beroepsgroep

In het nieuwe regeerakkoord is opgenomen dat Medisch Specialistische Bedrijven (MSB) beter moeten gaan presteren. Hiervoor krijgen ze twee jaar de tijd en als dan blijkt dat er geen sprake is van een verbetering zullen de vrijgevestigde medisch specialisten verplicht moeten overgaan naar een loondienstverband. De criteria waarop de verbeteringen kunnen worden beoordeeld zijn echter niet vastgelegd zodat momenteel nog onduidelijk is welke verbeteringen er moeten worden doorgevoerd om het loondienstrisico af te wenden. Als er een verplicht loondienstverband voor alle medisch specialisten gaat gelden heeft dat grote impact op de pensioenregeling van SPMS omdat daarmee de pensioenopbouw bij SPMS stopt.

In algemene zin monitort het bestuur van SPMS doorlopend de samenstelling en de omvang van het ledenbestand om ook voor de toekomst relevant te kunnen zijn. Hoewel de verwachting (van het capaciteitsorgaan) is dat de vraag naar medische specialistische zorg met ongeveer 1% per jaar zal stijgen, zijn er ook bewegingen die een omgekeerde invloed hebben op de omvang van het deelnemersbestand. Zoals uitbesteding aan ondersteuners en verplaatsing van zorgtaken naar de eerste lijn. Daarnaast neemt het aantal deelnemers met een parttime aanstelling toe.

2.9.5 Technologie

Financiële instellingen bieden in snel tempo steeds meer digitale dienstverlening aan. Ook de pensioensector gaat hierin mee. Een groeiend aantal deelnemers heeft in 2021 gebruik gemaakt van de mogelijkheid van een digitale financiële scan, de QuickScan. De verwachting is dat deze dienstverlening de komende jaren sterk zal toenemen, mede gedreven door behoefte bij deelnemers. Bij een DC-regeling, zoals voorgesteld in het nieuwe pensioenstelsel, is ondersteuning via technologie van groot belang om deelnemers het inzicht te kunnen bieden in hun persoonlijke financiële situatie.

Ook bij beleggingskeuzes wordt steeds meer gebruikgemaakt van data-analyses. Bijvoorbeeld big data voor selectie op ESG-scores. De verwachting is dat dit de komende jaren een vlucht zal nemen. Ook het ESG-beleid zelf zal verder worden vormgegeven. SPMS is zich bewust van de steeds belangrijkere rol van bijvoorbeeld klimaat en klimaatbeleid op de resultaten van het fonds en voor de deelnemers.

2.9.6 Fiscale behandeling pensioenen

De overheid blijft meehelpen om via de belastingen een goed pensioen op te bouwen. De belastingregels voor pensioen worden in het nieuwe pensioenstelsel naar verwachting minder ingewikkeld. De belangrijkste wijziging voor het dan geldende kader is dat enkel nog de premie wordt begrensd en niet langer de opbouw en de uitkering. De te betalen pensioenpremies blijven binnen die nieuwe ruimte fiscaal aftrekbaar en de toekomstige uitkeringen na pensionering blijven belast.

Bij de uitwerking van het pensioenakkoord in het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen wordt de fiscaal aftrekbare premiegrens waarschijnlijk 30%. De premiegrens van 30% voor de fiscale aftrek leidt er toe dat het huidige premieniveau van de pensioenregeling bij benadering gehandhaafd kan blijven.

Het nieuwe fiscale kader bevat nog een opvallend punt: een eenmalige uitkering op de pensioendatum van 10% van de waarde van het opgebouwde ouderdomspensioen. SPMS zal deze optie gaan aanbieden. De fiscale behandeling van het gebruik van de eenmalige uitkering en een goede voorlichting hierover is belangrijk voor een afgewogen keuze. De beoogde inwerkingtreding van dit voorstel is 1 januari 2023.

2.9.7 Toekomst pensioenstelsel

In 2021 is aan de projectgroep Nieuw PensioenStelsel een stuurgroep toegevoegd waardoor er een betere afstemming plaatsvindt tussen het bestuursbureau en de besturen van SPMS en BPMS. Verder lag de focus in 2021 op het komen tot een voorlopige voorkeur voor één van de twee mogelijke contracten in het nieuwe pensioenstelsel:

- Flexibele premieregeling, met wat meer individuele mogelijkheden.
- Solidaire premieregeling, waarbij solidair meer risico's kunnen worden gedeeld.

Uiteindelijk is, na voorlichting in een groot aantal ziekenhuizen, in de VvA-vergadering van 13 december 2021 aan de hand van een stemming een voorlopige voorkeur uitgesproken voor de solidaire premieregeling. Voor 2022 staat de verdere uitwerking van de solidaire premieregeling op het programma, waarbij de mogelijkheden van de flexibele premieregeling niet worden vergeten. Al met al een mooie uitdaging om tot een concrete aanzet te komen voor de inhoud van de nieuwe pensioenregeling. Tijdens dit proces zal er veel gecommuniceerd worden met de deelnemers over de inhoud van de regeling en de te nemen stappen.

SPMS wil ook in de toekomst, in het nieuwe pensioenstelsel, relevant blijven voor onze deelnemers. Om hier extra invulling aan te geven is in 2021 met de hulp van een externe partner (Six Fingers) een vernieuwingsexpeditie gestart. Dit heeft tot een aantal initiatieven geleid. In 2022 en verder zal hier concreet invulling aan worden gegeven, hierop worden doorontwikkeld om de relevantie voor de deelnemers verder te vergroten.

Zeist, 23 juni 2022
Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten

Het bestuur,

drs. E.P. Stuijtzand

mw. dr. A.Y. Goedkoop MBA

dr. C.H.R. Bosman

dr. M. Gamala

drs. S.J. Huisman

dr. ir. M.J. Stoutjesdijk MBA

dr. C.G. Vermeij

drs. M.H.B. Vonk

dr. R. Wagenmakers MBA

3. Verslag Raad van Toezicht

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat het verslag van de Raad van Toezicht (RvT) van SPMS over het jaar 2021. In paragraaf 3.2 beschrijft de RvT zijn werkwijze. In paragraaf 3.3 doet de RvT verslag van zijn toezicht en zijn aanbevelingen. In de laatste paragrafen leest u over de verantwoording, permanente educatie en zelfevaluatie van de RvT en de geldende gedragscode.

3.2 Werkwijze

De RvT volgt de ontwikkelingen binnen SPMS en voert daartoe zowel formeel als informeel overleg:

- De RvT heeft in de verslagperiode vijf keer vergaderd met een delegatie van het bestuur in aanwezigheid van de directeur van het bestuursbureau. De delegatie van het bestuur bestond ten minste uit de voorzitter van het bestuur en de voorzitters van de verschillende bestuurlijke adviescommissies. Afhankelijk van de agenda waren tevens de sleutelfunctiehouders, andere bestuursleden of functionarissen van het bestuursbureau aanwezig.
- De RvT heeft in het kader van het jaarwerk gesprekken gevoerd met de externe accountant en certificerend actuaris buiten aanwezigheid van het bestuur, de directeur en het bestuursbureau. In die gesprekken is onder meer stilgestaan bij het opvolgen van bevindingen van de externe accountant en certificerend actuaris door het bestuur.
- De RvT heeft eenmaal vergaderd met een delegatie van het BPMS-bestuur. Daarin zijn de bevindingen van de RvT over het verslagjaar 2020 besproken. Ook is stilgestaan bij de voorbereidingen op het nieuwe pensioenstelsel en het opvolgingsschema van de RvT.
- Voorafgaande aan elke RvT- vergadering met het bestuur voerden de RvT-leden onderling vooroverleg.
- De RvT heeft ten minste maandelijks onderling telefonisch overlegd. Tijdens dat overleg werd de stand van zaken van lopende onderwerpen besproken, zowel in relatie tot het bestuur als voor de RvT als zodanig en werden actuele ontwikkelingen belicht.
- In de periode tussen vergaderingen van de RvT met het bestuur informeerden de voorzitter van de RvT en de voorzitter van het bestuur elkaar over lopende kwesties. Daarover hadden de leden van de RvT zo nodig tussentijds contact.
- De RvT is gehoord bij voorgenomen (her)benoemingen van leden van het bestuur.

3.3 Toezicht en raadgeving

De RvT ziet toe op een beheerste en integere bedrijfsvoering en een evenwichtige belangenafweging door het bestuur. Ook staat de RvT het bestuur met raad ter zijde. Als uitvloeisel daarvan zijn in 2021 onderstaande onderwerpen en bevindingen met het bestuur besproken.

3.3.1. Beheerste en integere bedrijfsvoering

1. Ten aanzien van het functioneren van de governance concludeert de RvT dat het bestuur in het verslagjaar voldoende bemenst was en dat de bestuursleden zich allen bewust waren van hun rol. Het door het bestuur opgestelde opvolgingsschema geeft goed inzicht in de beoogde bemensing van bestuur en commissies voor de komende jaren. De RvT is van mening dat de bezetting van bestuurszetels door beroepsbeoefenaars ook in de toekomst aandacht behoeft en zal hierover de dialoog met het bestuur voortzetten.
2. De RvT oordeelt over het verslagjaar op basis van de ter beschikking gestelde stukken, de gezamenlijke vergaderingen met het bestuur en de individuele contacten met bestuursleden en het bestuursbureau. De RvT is van mening dat in 2021 sprake was van goed voorbereide en ordentelijke vergaderingen, zorgvuldige onderbouwing en besluitvorming, vastlegging en opvolging.

3. De RvT heeft met belangstelling kennisgenomen van de bevindingen van DNB naar aanleiding van de (thema-) onderzoeken die zich mede uitstrekten tot SPMS. Deze hadden onder meer betrekking op de beheersing van klimaatrisico's bij vastgoedbeleggingen, securitisaties, duurzaamheid, cybercrime, informatiebeveiliging en de voorbereidingen op het nieuwe pensioenstelsel.
4. In 2021 zijn de statuten van SPMS aangepast en heeft het bestuur samen met de directeur van het bestuursbureau een 'mandaat bestuursbureau' opgesteld. Het mandaat bestuursbureau beschrijft de taken en bevoegdheden van het bestuursbureau. De RvT heeft het bestuur van advies voorzien in de aanpassing van de statuten, de totstandkoming van het mandaat bestuursbureau en de samenhang tussen beide documenten.
5. Gedurende het verslagjaar heeft de RvT tweemaal overleg gevoerd met de sleutelfunctiehouders risicobeheer, interne audit en actuariel. Met hen is stil gestaan bij hun onderzoeken, bevindingen en aanbevelingen. De RvT hecht veel waarde aan deze overleggen omdat het hem in staat stelt zijn toezichttaak beter te vervullen.
6. De RvT hecht belang aan kostenbewustzijn en -beheersing. In dat kader heeft de RvT in het verslagjaar met het bestuur van gedachten gewisseld over de kostenniveaus voor pensioenuitvoering, vermogensbeheer en de eigen organisatie. Het bestuur heeft in die gesprekken blijk gegeven zich bewust te zijn van de noodzaak tot beheersing van kosten en zorgvuldige besluitvorming ten aanzien van uitgaven.

In het kader van zijn wettelijke toezichttaak komt de RvT op basis van bovenstaande uiteenzetting tot de conclusie dat in het verslagjaar sprake was van adequate risicobeheersing door SPMS.

3.3.2. Evenwichtige belangenafweging

7. In de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is het essentieel dat de besluiten en de beoogde doelstellingen als evenwichtig worden ervaren door de deelnemers. In 2021 hebben bestuur en RvT overlegd over de aanloop daar naartoe, in het bijzonder ten aanzien van het overleg met de Vergadering van Afgevaardigden over een voorlopige voorkeursvariant. De RvT is geïnformeerd over de voorbereiding op en het verloop van deze Vergadering van Afgevaardigden. De RvT heeft het bestuur gevraagd oog te blijven houden voor de verschillende belangen van deelnemers en het draagvlak onder deelnemers. De RvT heeft zich laten informeren omtrent de communicatie over de transitie naar de deelnemers.
8. De RvT heeft uitgebreid met het bestuur stilgestaan bij de voorgenomen besluitvorming omtrent premie, opbouw en (extra) indexatie voor 2022. De RvT concludeert dat het bestuur hierin de belangen van de verschillende groepen deelnemers op evenwichtige wijze heeft betrokken en afgewogen.
9. In 2021 heeft de RvT onder meer toegezien op de implementatie van de verplichtingen op het gebied van ESG op grond van de herziene Richtlijn Aandeelhoudersrechten en de Verordening met betrekking tot informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële sector, beter bekend als de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Deze regelgeving heeft geleid tot aanscherpingen van het ESG beleid door SPMS. Hierover voerden RvT en bestuur veelvuldig overleg. De RvT concludeert dat het bestuur weloverwogen stappen zet waarbij de belangen van de verschillende groepen deelnemers alsmede de omgeving zorgvuldig worden gewogen.

In het kader van zijn wettelijke toezichttaak komt de RvT op basis van bovenstaande uiteenzetting tot de conclusie dat in het verslagjaar sprake was van een evenwichtige belangenafweging door het bestuur.

3.3.3. Overige toezichtonderwerpen

10. De RvT ziet toe op de naleving van de Code Pensioenfondsen 2018 door het fonds. De RvT hanteert de Code in de uitoefening van zijn eigen toezicht en advies. De RvT heeft bij de behandeling van de jaarstukken expliciet overleg gevoerd met het bestuur over de toepassing van de Code. De RvT is van mening dat SPMS de Code naar inhoud of

strekking naleeft.

11. Naast voorgaande punten zijn onder meer de volgende onderwerpen met het bestuur besproken:

- Het beleggingsplan 2021.
- Update van diverse beleidsdocumenten.
- De evaluaties van de uitbestedingspartners.
- Risicobeheersingsraamwerk (risk control framework).
- Opvolging binnen de RvT.

De RvT hecht grote waarde aan het geldende risicobeheersingsbeleid en de uitvoering daarvan door het bestuur en de organisatie.

3.3.4 Aanbevelingen

Opvolging aanbevelingen vorig boekjaar (2020)

Over het boekjaar 2020 heeft de RvT aan het bestuur een aantal aanbevelingen gedaan die in 2021 met het bestuur zijn besproken. De RvT is van mening dat het bestuur de aanbevelingen van de RvT over 2020 op juiste wijze heeft betrokken in zijn activiteiten en besluitvorming gedurende het boekjaar. De aanbevelingen hadden onder meer betrekking op de voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel. De RvT constateert dat de diverse gremia binnen SPMS en BPMS in een vroeg stadium worden meegenomen. Dit is van belang omdat de transitie waarschijnlijk het belangrijkste aandachtspunt zal zijn voor het fonds in de komende jaren. De RvT wil dan ook nauw betrokken zijn bij de voorbereiding, de uiteindelijke transitie, de nazorg en de communicatie. Andere aanbevelingen hadden betrekking op het meerjarenbeleid inzake de premiedekkingsgraad en maatschappelijk verantwoord beleggen.

Aanbevelingen over het boekjaar 2021

Naar aanleiding van het toezicht over het boekjaar 2021 heeft de RvT de volgende aanbevelingen aan het bestuur:

- SPMS zal zich in samenspraak met BPMS verder voorbereiden op het nieuwe pensioenstelsel. In 2021 is de eerste voorlopige keuze gemaakt. Om de beoogde transitiedatum van 1 januari 2025 te realiseren zullen de belangrijkste besluiten in 2022 genomen moeten worden. Dit vraagt veel inzet van alle betrokkenen (bestuursbureau, besturen SPMS en BPMS en de Vergadering van Afgevaardigden in haar rol als verantwoordingsorgaan) en een gedegen en gestructureerde aanpak in nauwe afstemming met alle relevante gremia.
- Naast de interne voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel is het van groot belang de deelnemers te informeren of te betrekken bij de voorgenomen transitie. Voor het draagvlak van het fonds en de pensioenregeling is het van belang dat deelnemers de opties en afwegingen begrijpen en steunen.
- De RvT vraagt aandacht voor realistische tijdslijnen in het kader van de transitie, zeker gezien het feit dat het wetsvoorstel nog niet is ingediend bij de Kamer en er in het komende jaar sprake zal zijn 'schuivende panelen'. De RvT doet de aanbeveling om bij eventueel uitstel of onduidelijkheid over de wetgeving tijdig te besluiten tot transitie op een later moment. De RvT vindt het raadzaam om naast de ingeslagen weg naar de voorkeursvariant (de solidaire premieregeling) de route naar de flexibele premieregeling open te houden. De RvT adviseert kwaliteit boven snelheid.
- De RvT is van mening dat het bestuur aandacht moet blijven houden voor de uitwerking van het meerjarenbeleid voor de premiedekkingsgraad. Een eventueel aanhoudend lage rente kan, zoals in het recente verleden, noodzaken om maatregelen te treffen tot instandhouding of versterking van de premiedekkingsgraad. Een maatregel van die strekking vereist breed draagvlak onder de deelnemers en moet goed worden voorbereid en gecommuniceerd. Daarbij zullen bestuur en RvT voortdurend moeten beoordelen of het beleid evenwichtig is en door de deelnemers als evenwichtig wordt ervaren. Dit is mede van belang met het oog op de naderende transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Ook die transitie zal evenwichtig moeten zijn, met oog voor de samenhang tussen premie, opbouw, indexatie en buffer (eigen vermogen).
- In 2021 zijn concrete stappen gezet ten aanzien van de ontwikkeling, uitvoering en rapportage van het ESG-beleid. De

RvT doet de aanbeveling aan het bestuur om zorg te blijven dragen voor een verdere uitwerking van het beleid alsmede de implementatie.

3.4 Verantwoording

De RvT legt verantwoording af over de uitvoering van zijn taken en de uitoefening van zijn bevoegdheden aan het verantwoordingsorgaan (de leden van het verantwoordingsorgaan zijn de leden van de Vergadering van Afgevaardigden (VvA) van de beroepspensioenvereniging BPMS) en in dit jaarverslag. Als de VvA positief oordeelt over het toezicht door de RvT en de verantwoording daarvan in het jaarverslag, volgt decharge.

3.5 Permanente educatie

De RvT bevordert geschiktheid, collegiaal toezicht en complementariteit. Daarbij houdt de RvT rekening met opleiding, achtergrond, persoonlijkheid, geslacht en leeftijd. De leden van de RvT dragen hiervoor zorg in onderling overleg, door middel van een jaarlijkse zelfevaluatie en een zorgvuldige onderlinge afstemming en informatiedeling wat betreft de individuele acties en contacten met het bestuur. Hiermee wil de RvT de collectieve toezichtverantwoordelijkheid waarborgen. Permanente educatie is een vast onderdeel van de werkring van elk van de leden van de RvT.

3.6 Zelfevaluatie

Het eigen functioneren is voor de RvT een continu aandachtspunt, zoals ook weergegeven in norm 28 van de Code Pensioenfondsen. De RvT evalueert jaarlijks zijn eigen functioneren in een daarvoor belegde vergadering. Hierbij betreft de RvT één keer in de drie jaar een derde als begeleider. Het meest recent gebeurde dit in 2020, over het jaar 2019. In 2022 krijgt de RvT een nieuwe samenstelling. Over dat jaar zal opnieuw een externe begeleider worden ingeschakeld bij de evaluatie.

In 2022 heeft de RvT, terugkijkend op 2021, onderling geëvalueerd. De RvT kwam tot een aantal conclusies en verbeterpunten die in 2022 zullen worden opgepakt. Die hebben onder meer betrekking op de adviesrol van de RvT.

De uitkomsten van de evaluatie over 2021 heeft de RvT gedeeld en besproken met het bestuur waarbij het bestuur de uitkomsten van zijn eigen evaluatie heeft ingebracht. De RvT zal zich ook de komende jaren inzetten voor een goede samenwerking met het bestuur, met respect voor ieders rol.

3.7 Gedragscode

De individuele leden van de RvT hebben de Gedragscode van SPMS ontvangen en daarvan kennisgenomen. Zij hebben allen verklaard dat zij in 2021 de Gedragscode hebben nageleefd.

3.8 Tot slot

De Coronapandemie maakte van 2021 wederom een uitdagend jaar voor het fonds en zijn bestuurders. De blijvend lage rente zorgde voor de pensioensector bovendien voor extra uitdagingen. Die maakt de 'inkoop' van nieuwe pensioenaanspraken bijzonder kostbaar. Dit vergt extra inspanningen van het fonds om te zorgen dat deelnemers en pensioengerechtigden het beleid inzake premiedekkingsgraad en indexatie als evenwichtig ervaren. Behulpzaam daarbij zijn de financiële resultaten van SPMS.

2021 markeerde de start van een nieuwe bestuursvoorzitter (Eelco Stuijtzand) en nieuwe directeur (Jacques van Dijken). De RvT ziet dat beiden op bevolgen wijze invulling geven aan hun nieuwe rollen.

De RvT bedankt het bestuur en het bestuursbureau voor de wijze waarop zij zich met toewijding inzetten voor het fonds. De RvT kijkt uit naar een verdere voortzetting van de prettige samenwerking in 2022 en daarna. Voor de RvT zal dat in een nieuwe samenstelling plaatsvinden. Per 1 januari 2022 heeft René Maatman Ruud Kleynen opgevolgd als voorzitter van de RvT en is Jean Frijns toegetreden als lid. Op deze plaats willen wij Ruud danken voor de prettige wijze waarop hij zich gedurende zijn zittingstermijnen heeft ingezet voor het fonds en de RvT in het bijzonder.

4. Verslag BPMS en Verantwoordingsorgaan

Voorwoord

Met dit verslag willen wij als bestuur van de Beroepspensioenvereniging Medisch Specialisten (BPMS) graag verantwoording afleggen aan onze leden over het afgelopen jaar. De BPMS is er om voor de (vrijgevestigde) medisch specialist een pensioenvoorziening te verzorgen. BPMS heeft de uitvoering van de pensioenregeling uitbesteed aan Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten (SPMS). BPMS is verantwoordelijk voor de inhoud en de verplichtstelling van de SPMS-pensioenregeling.

Het pensioenfonds SPMS is in 1973 opgericht om de pensioenregeling voor vrijgevestigde medisch specialisten vorm te geven en uit te voeren. De BPMS is als vereniging in 2006 opgericht. Aanleiding hiervoor was de nieuwe Regeling verplichtstelling beroepspensioenregeling (Wvb) uit 2006.

BPMS is onder meer verantwoordelijk voor de inhoud van de beroepspensioenregeling. De pensioenbelangen van de meer dan 6.800 gewone leden en de 6.200 buitengewone leden worden vertegenwoordigd door afgevaardigden. Deze afgevaardigden zijn verenigd in de Vergadering van Afgevaardigden (VvA) van BPMS. In de vergadering van de VvA worden besluiten genomen over (o.a.) de inhoud van de pensioenregeling.

Diverse taken

BPMS is verantwoordelijk voor de inhoud van de beroepspensioenregeling en voor het aanvragen tot wijziging van de verplichtstelling van de beroepspensioenregeling voor medisch specialisten. BPMS heeft eveneens als taak het benoemen van bestuurders van het pensioenfonds. Daarnaast fungeert de VvA als verantwoordingsorgaan voor SPMS en

draagt het bestuur van BPMS de leden van de Raad van Toezicht voor aan het bestuur van SPMS.

Om deze taken gestalte te kunnen geven, heeft het bestuur van BPMS regelmatig overleg met het bestuur van SPMS. Daarnaast vergadert de VvA van BPMS enkele keren per jaar, samen met de besturen van BPMS en SPMS. Het pensioenfonds SPMS legt daarbij verantwoording af aan de VvA, in haar rol als verantwoordingsorgaan.

Draagvlak

Op 31 december 2021 was 78,5% van de actieve deelnemers lid van BPMS. Het totaal percentage leden per 1 januari 2021 bedroeg ook 78,5%. Bij de pensioengerechtigden en slapers lag het percentage dat (buitengewoon) lid is op 86%.

Er bestaat in de beroepsgroep nog steeds een groot draagvlak voor een verplichte pensioenregeling. Desalniettemin blijft het belangrijk om nieuwe deelnemers bewust te maken van het belang van het lidmaatschap van de pensioenvereniging BPMS.

Op basis van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) dient de representativiteit van de beroepsvereniging periodiek (tenminste eens per vijf jaar) te worden aangetoond. Deze toets op basis van het lidmaatschap is voor het laatst begin 2017 door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) gedaan. Er is sprake van een belangrijke meerderheid wanneer de berekening van de representativiteit leidt tot een uitkomst van tenminste 60%. Dit blijft met bijna 80% ruim voldoende en betekent dat de representativiteit ook voor de komende jaren kan worden aangetoond.

Een belangrijke rol bij het behouden van het draagvlak is weggelegd voor de afgevaardigden namens de gewone leden (de actieve deelnemers die lid zijn van BPMS). Om deze rol mogelijk te maken worden zij ondersteund door de financieel planners van SPMS. Financieel planners worden tevens ingeschakeld om via een presentatie in het ziekenhuis algemene pensioenvoorlichting te geven. Ook verzorgen zij een zogenaamde UPO-poli. Bij een UPO-poli kunnen deelnemers vragen stellen over hun individuele Uniform Pensioen Overzicht.

In 2021 zijn ruim 50 bijeenkomsten met de achterban georganiseerd. Deze (digitale) bijeenkomsten waren voor alle SPMS-deelnemers toegankelijk. Bestuursleden hebben samen met de afgevaardigden en financieel planners aan deelnemers de twee contractvarianten voor het Nieuwe Pensioenstelsel toegelicht; de flexibele premieregeling en de solidaire premieregeling.

Leden en hun afgevaardigden

De vereniging kent gewone leden en buitengewone leden.

- **Gewone leden** zijn medisch specialisten die nog pensioen opbouwen in de beroepspensioenregeling (actieven).
- **Buitengewone leden** zijn medisch specialisten die een premievrije aanspraak jegens SPMS hebben ('slapers'), of ouderdomspensioen van SPMS ontvangen.

De **gewone** leden van de vereniging zijn ingedeeld in afdelingen:

A. Iedere zelfstandige medische staf, van meer dan tien deelnemers, in een ziekenhuis geldt als een afdeling. Per 31 december 2021 zijn dit 61 afdelingen. Iedere afdeling vaardigt één lid af naar de VvA en benoemt een plaatsvervanger.

De afgevaardigde vertegenwoordigt zoveel stemmen als het aantal BPMS-leden van de betreffende afdeling.

B. De 'niet aan een ziekenhuis verbonden' leden vormen tezamen één afdeling. Deze afdeling bestaat uit deelnemers die extramuraal werken of volledig arbeidsongeschikt zijn. Verder zijn de deelnemers die in een ziekenhuis werken, maar waarvan de afdeling te klein is, ingedeeld in deze afdeling. Deze afdeling wordt in de VvA vertegenwoordigd door één afgevaardigde (of de plaatsvervanger).

De afgevaardigde vertegenwoordigt zoveel stemmen als het aantal BPMS-leden van deze afdeling.

Alle **buitengewone leden** vormen tezamen één afdeling en worden in de VvA vertegenwoordigd door tien afgevaardigden. Deze afdeling heeft twee plaatsvervaardigers gekozen. Als het gaat over de inhoud van de pensioenregeling hebben deze tien afgevaardigden namens de buitengewone leden een raadgevende stem.

Wanneer de VvA optreedt als **verantwoordingsorgaan**, hebben de afgevaardigden namens de buitengewone leden tezamen 50% van de door de afgevaardigden van de gewone leden uitgebrachte stemmen. Hierbij gaat het met name over de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het pensioenfondsbestuur aan de hand van het bestuursverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het intern toezicht, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst.

In bijlage I is een overzicht opgenomen van alle afdelingen met hun afgevaardigden en plaatsvervaardigers die zitting hebben in de VvA.

Uitvoeringsovereenkomst

In de Wet verplichte beroepspensioenregeling is bepaald dat een beroepspensioenvereniging de pensioenregeling dient onder te brengen bij een toegelaten pensioenuitvoerder en dat hieraan een uitvoeringsovereenkomst ten grondslag moet liggen. BPMS is een uitvoeringsovereenkomst aangegaan met SPMS. SPMS heeft zich daarmee jegens BPMS verplicht tot het uitvoeren van de pensioenregeling voor medisch specialisten.

Hieronder wordt verder ingegaan op de belangrijkste zaken die in 2021 aan de orde zijn geweest.

De uitgebroken COVID-19-pandemie begin 2020 heeft ook zijn weerslag gehad op de wijze van vergaderen in 2021, maar heeft geen nadelige invloed gehad op de besluitvormingsprocessen. Tijdens de pandemie heeft het bestuur kunnen blijven besturen. BPMS houdt zich aan de voorschriften van het RIVM en de overheid.

Bestuursvergaderingen

Het BPMS-bestuur vergaderde in 2021 onderling zes keer.

Belangrijke onderwerpen waren:

- het draagvlak en het percentage leden;
- het jaarverslag van SPMS en het jaarverslag van BPMS met de rekening van baten en lasten;
- werving BPMS-bestuurslid;
- voortgang en overgang naar het nieuwe pensioenstelsel (NPS);
- vaststelling besliskader NPS;
- voorkeursvariant premiereregelingen NPS;
- de positie van de buitengewone leden bij beslissingen rondom het NPS;
- rapportage zelfevaluatie VvA;
- structuur verantwoordingsorgaan en VvA;
- deskundigheid leden VvA;
- agendapunten van de Overlegvergaderingen BPMS-SPMS.

Het bestuur heeft deelgenomen aan verschillende kennissessies over het nieuw pensioenstelsel. Enkele bestuursleden namen in 2021 deel aan de stuurgroep “Nieuw Pensioenstelsel”. Daarnaast is het bestuur maandelijks door de projectleiding NPS op de hoogte gehouden van de meest recente ontwikkelingen.

De Raad van Toezicht (RvT) heeft in mei zijn bevindingen over 2020 besproken met het BPMS-bestuur.

In 2021 vergaderde het BPMS-bestuur vijf keer met een delegatie van het SPMS-bestuur. Hier kwamen algemene, iedere vergadering terugkerende onderwerpen aan de orde, zoals de ontwikkeling van de financiële positie van het fonds. Ook de belangrijkste onderwerpen van de bestuursvergaderingen kwamen hier terug.

Onderwerpen die tijdens de overlegvergaderingen BPMS-SPMS aan de orde zijn geweest:

- ESG-beleid;
- vereisten transparantie verantwoord beleggen (SFDR);
- reacties op PDG- en premiebeleid;
- update Uitvoeringsovereenkomst BPMS-SPMS;
- rooster van aftreden SPMS-bestuur;
- herbenoeming SPMS-bestuurslid;
- benoeming externe accountant;
- praktische invulling en agenda VvA-vergaderingen;
- digitaal beschikbaar stellen van VvA-vergaderstukken;
- SPMS-jaarverslag 2021 inclusief aanvullende rapportages;
- jaarlijkse haalbaarheidstoets;
- statuten SPMS;
- update toekomstvisie en strategie;
- verbreding en verdieping diensten-en productenaanbod;
- voorkeursvariant premieregelingen in het nieuwe pensioenstelsel (NPS);
- het communicatiejaarplan 2021 inclusief beleidskader;
- toeslagverlening, aanpassingscoëfficiënt, premie en opbouw 2022.

In maart hebben de besturen van BPMS en SPMS tijdens een gezamenlijke strategiedag bediscussieerd of het nieuwe pensioenstelsel impact heeft op de missie en visie van BPMS en SPMS en de opdrachtrelatie tussen beide partijen. Daarnaast zijn via gezamenlijke criteria de twee varianten onder het nieuwe pensioenstelsel geanalyseerd. De gezamenlijke strategiedag van september stond in teken van het doorleven van het besliskader Nieuw Pensioenstelsel en de mogelijkheden tot verbreding van het diensten- en productenaanbod.

Vergadering van Afgevaardigden

De Vergadering van Afgevaardigden vergaderde in 2021 vier keer.

In de jaarvergadering heeft de VvA als verantwoordingsorgaan aan de hand van het concept SPMS-jaarverslag over 2020, de jaarrekening en de bevindingen van de Raad van Toezicht een oordeel gevormd over het handelen van het SPMS-bestuur, het gevoerde beleid alsmede over beleidskeuzes voor de toekomst. De VvA heeft geconcludeerd dat de leden van het SPMS-bestuur en de leden van de Raad van Toezicht hun taken naar behoren hebben uitgevoerd en dat aan hen voor de gang van zaken in 2020 decharge wordt verleend.

Andere belangrijke punten die tijdens de vergaderingen aan de orde zijn gekomen:

- actuele ontwikkelingen bij SPMS;
- herbenoeming bestuursleden;
- werving bestuursleden;
- benoeming externe accountant;
- financiële ontwikkelingen en beleggingsresultaten;
- jaarlijkse haalbaarheidstoets;
- update toekomstvisie en strategie SPMS;
- het draagvlak en het percentage leden;
- SPMS en haar ESG-beleid (Environmental, Social & Governance);
- stand van zaken voortgang en overgang naar het nieuwe pensioenstelsel (NPS);

- rapportage deelnemersonderzoek naar de voorkeur van de deelnemers als het gaat om het nieuw pensioencontract;
- voorlopige keuze voorkeursvariant NPS;
- toeslagverlening, aanpassingscoëfficiënt, premie en opbouw 2022;
- communicatiejaarplan 2022;
- rapportage zelfevaluatie VvA;
- vergaderstukken digitaal beschikbaar;
- leerplatform SPO Perform.

Na uitgebreide voorlichting is in december aan de VvA gevraagd naar de voorlopige keuze voor één van de twee voorkeursvarianten in het NPS. De VvA heeft zich duidelijk uitgesproken voor de solidaire premiereregeling als voorlopige voorkeursvariant.

Het bestuur vindt de geschiktheid van de VvA-leden van groot belang. Zij kunnen daarvoor aansluitend op de reguliere VvA-vergaderingen in de avonden een inhoudelijke cursus krijgen. Deze pensioencursus wordt doorgaans verzorgd door medewerkers van het Bestuursbureau, soms met ondersteuning van een gastspreker. De afgevaardigden die alle zes modules van de pensioencursus volgen, kunnen een certificaat krijgen. In 2021 zijn module 2 (Wet- en regelgeving en de pensioenregeling van SPMS) en module 3 (Jaarverslag en actuariële aspecten) aan de orde gekomen. De pensioencursus van juni heeft geheel in teken gestaan van het vergroten van kennis over het nieuwe pensioenstelsel en de door de VvA te maken keuzes.

Verder worden normaliter tijdens het eerste deel van een VvA-vergadering sprekers uitgenodigd om kennis te delen; deskundigheidbevorderingssessies. In de VvA-vergadering van maart heeft Marike Knoef, Professor of Economics, Leiden University en Netspar directeur, een presentatie gehouden over onderzoek naar risicocapaciteit en risicotolerantie van verschillende deelnemers groepen. In december heeft de APG Groeifabriek verschillende innovatieve ontwikkelingen in de pensioensector toegelicht.

Financiering

De kosten voortvloeiende uit de activiteiten van BPMS worden geheel gefinancierd uit een bijdrage van SPMS. Als gevolg hiervan heeft de vereniging ook geen resultaat in enig boekjaar. Evenmin heeft BPMS vermogen.

Voorziene ontwikkelingen 2022

BPMS is een vereniging voor en dóór medisch specialisten. Samen dienen we zorg te dragen voor een toekomstbestendige pensioenregeling die voldoet aan de vereisten van het nieuwe pensioenstelsel. In 2022 verwachten we de solidaire premiereregeling verder uit te werken, zonder dat daarbij de flexibele premiereregeling uit het oog wordt verloren. De uitkomst van het nog te houden risicobereidheidsonderzoek zal ons daarbij helpen.

Dit jaar en de komende jaren is er voor de afgevaardigden een belangrijke taak rondom het nieuwe pensioenstelsel weggelegd. Zij zullen extra kennis opdoen over de onderdelen die bij de transitie naar het nieuwe stelsel komen kijken. Vervolgens dienen er weloverwogen beslissingen te worden gemaakt. Samen met de afgevaardigden zullen we de BPMS-leden op de hoogte blijven houden over de ontwikkelingen rondom het nieuwe pensioenstelsel.

De oorlog in Oekraïne heeft geen invloed gehad op het functioneren van de vereniging en heeft nagenoeg geen impact gehad op de continuïteit van het fonds. De opgelegde sancties en met name de duur en eventuele verzwarende hiervan zouden op termijn mogelijk (indirecte) impact kunnen hebben. Daarnaast verwachten we dat ook 2022 nog in teken staat van de verdere bestrijding van het COVID-19-virus. De oorlog en het COVID-19 virus kunnen het pensioenfonds SPMS zodanig treffen dat dit ook consequenties heeft voor het rendement en draagvlak van de regeling. Het bestuur van BPMS en de afgevaardigden van de vereniging worden door het pensioenfonds adequaat op de hoogte gehouden van de

financiële ontwikkelingen en de genomen maatregelen om de continuïteit in de uitvoering van de regeling te blijven waarborgen.

Bestuur BPMS

Het BPMS-bestuur bestaat per 1 januari 2022 uit onderstaande medisch specialisten, zij zijn benoemd door de Vergadering van Afgevaardigden.

dr. J.E. (Jolise) Martens MBA, gynaecoloog

Functie voorzitter

Lid sinds 1-1-2016

Einde zittingsduur 1-1-2024

Herkiesbaar nee

H.M. (Thijs) Plokker, cardioloog

Functie vice-voorzitter

Lid sinds 1-4-2017

Einde zittingsduur 1-4-2025

Herkiesbaar nee

**mr. J.L.M. (Hans) van Helmond,
gepensioneerd longarts**

Functie secretaris, lid via de buitengewone leden

Lid sinds 15-4-2020

Einde zittingsduur 15-4-2024

Herkiesbaar ja

dr. R.A.L. (Remi) Schoop, KNO-arts

Functie lid

Lid sinds 17-12-2021

Einde zittingsduur 17-12-2025

Herkiesbaar ja

dr. K.W.E. (Karel) Hulsewé MBA, chirurg

Functie lid

Lid sinds 1-4-2017

Einde zittingsduur 1-4-2025

Herkiesbaar nee

Dank

De heer dr. W.R Pieters is na acht jaar bestuurslidmaatschap per 17 december 2021 afgetreden als bestuurslid. Het bestuur dankt hem voor zijn grote inzet en prettige samenwerking. Daarnaast is het bestuur dank verschuldigd aan de collegae die in 2021 afscheid hebben genomen als afgevaardigde of plaatsvervanger.

Zeist, 10 mei 2022

Namens het bestuur van de Beroepspensioenvereniging Medisch Specialisten,

mw. dr. J.E. (Jolise) Martens MBA, gynaecoloog

voorzitter

Oordeel en bevindingen verantwoordingsorgaan

Bevindingen Vergadering van Afgevaardigden BPMS 7 juni 2022

De VvA is volgens de statuten van SPMS bevoegd een oordeel te geven over het handelen van het bestuur van het pensioenfonds aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie. Daarnaast heeft de VvA de bevoegdheid zich uit te spreken over het door het bestuur van SPMS gevoerde beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst. De VvA heeft deze bevoegdheid op basis van haar taak als verantwoordingsorgaan.

Tijdens de jaarvergadering van de VvA legt het SPMS-bestuur verantwoording af. Deze vergadering vond op 7 juni 2022 plaats in Hotel Houten. Bas Huisman, bestuurslid van SPMS, heeft het jaarverslag toegelicht. René Maatman, voorzitter van de Raad van Toezicht gaf een toelichting op het uitgeoefende toezicht in 2021 en het daarop gebaseerde verslag van de Raad van Toezicht. Tot slot gaf de certificerend actuaaris, Marc Heemskerk van Mercer, een toelichting op het actuariael rapport, de goedkeurende verklaring en zijn oordeel.

De VvA heeft vooraf en tijdens deze behandeling de onderstaande vragen gesteld en opmerkingen over de jaarstukken gemaakt:

1. Wat betekent de oplopende rente voor de afdekking van het renterisico en voor de dekkingsgraad?
2. Geven vastrentende waarden in de portefeuille (bijvoorbeeld hypotheek) bescherming tegen rentegevoeligheid?
3. Wat is de invloed van de stijgende rente op de premiedekkingsgraad en de maatregelen die zijn getroffen om deze op 70% te houden?
4. Wat is de status van de bevroren Russische beleggingen in de portefeuille?
5. De certificerend actuaaris heeft opgemerkt dat het document Strategisch Beleggingsbeleid 2021-2024 nog niet is vastgesteld. Wanneer wordt dit vastgesteld en wat is hiervan de inhoud?
6. Wat is de relatie tussen de feitelijke premie, de gedempte premie en de pensioentoezegging? Wordt bij een hoger rendement dan de rekenrente feitelijk niet te veel premie betaald?
7. Hoe verhoudt de ambitie tot een welvaartsvast pensioen zich tot de premiestelling waarin de vaste indexatie ingeprijsd is?
8. Welk deel van de kosten kan toebedeeld worden aan de dienst financiële planning?
9. In hoeverre is SPMS voorbereid op financiële risico's als gevolg van klimaatverandering (bijvoorbeeld door stranded assets)?
10. Met het premiedekkingsgraadbeleid is sinds 2018 de opbouw een aantal keren verlaagd. Leidt dit tot een pensioengat bij deelnemers of bouwen zij een volledig (basis)pensioen op?

Conclusie

De VvA concludeert dat de leden van het SPMS-bestuur en de leden van de Raad van Toezicht hun taken naar behoren hebben uitgevoerd en dat aan hen voor de gang van zaken in 2021 decharge wordt verleend.

7 juni 2022

Vergadering van Afgevaardigden BPMS

Reactie SPMS

Het bestuur van SPMS wil in de eerste plaats de VvA danken voor de wijze waarop zij haar taak als verantwoordingsorgaan heeft vervuld. Het verantwoordingsorgaan draagt bij aan een goede governance en beheersing van de integere en beheerste bedrijfsvoering van het fonds.

De VvA heeft tijdens de vergadering op 7 juni 2022 een aantal vragen vooraf gesteld over het jaarverslag 2021. In de vergadering is hier mondeling op gereageerd. Hieronder volgt een schriftelijke reactie.

1. Wat betekent de oplopende rente voor de afdekking van het renterisico en voor de dekkingsgraad?

SPMS beschermt de dekkingsgraad (buffer) via de rente hedge. Door 78% van de verplichtingen af te dekken blijft 22% open en blijft ook de buffer (op dit moment >40%) onafgedekt. Bij een rentestijging stijgt de dekkingsgraad, maar minder hard dan als er minder afgedekt zou worden. Het is een strategisch beleid en beschermt tegen een rentedaling. SPMS beschermt hiermee de buffer.

2. Geven vastrentende waarden in de portefeuille (bijvoorbeeld hypotheke) bescherming tegen rentegevoeligheid?

Met name Nederlandse hypotheke geven een zekere mate van bescherming. SPMS heeft geen belang in Nederlandse hypotheke. Vastrentende waarden in het algemeen geven enige bescherming en langlopende staatsobligaties en rentederivaten in het bijzonder. SPMS heeft de rentegevoeligheid vormgegeven met staatsobligaties uit Nederland en Duitsland, swaps (rentederivaten) en euro bedrijfsobligaties.

3. Wat is de invloed van de stijgende rente op de premiedekkingsgraad en de maatregelen die zijn getroffen om deze op 70% te houden?

Bij een rentestijging stijgt de premiedekkingsgraad. Het beleid is er op gericht om de gemiddelde premiedekkingsgraad over 5 jaar ten minste op 70% te handhaven. Mocht de premiedekkingsgraad daarboven komen dan wordt conform het beleid extra opbouw toegekend. De premie blijft gelijk (afgezien van de aanpassingscoëfficiënt).

4. Wat is de status van de bevroren Russische beleggingen in de portefeuille?

SPMS heeft de vermogensbeheerders opdracht gegeven niets te doen ten aanzien van beleggingen in Rusland, geen aankopen en geen verkopen. Los van het feit of dit wel of niet mag (sanctiewetgeving). Verkopen kan vanaf het moment van de invasie niet. Als de sancties opgeheven zouden worden en er weer gehandeld mag worden zal SPMS het beleid opnieuw beoordelen.

5. De certificerend actuaaris heeft opgemerkt dat het document Strategisch Beleggingsbeleid 2021-2024 nog niet is vastgesteld. Wanneer wordt dit vastgesteld en wat is hiervan de inhoud?

Als pensioenfondsen maakt SPMS een 3-jarig lange termijn strategisch beleidsplan en een jaarlijks beleggingsplan. SPMS is bezig met een aanpassing van het format voor het strategisch beleggingsbeleid en dit heeft iets langer geduurd dan voorzien. In de vergadering van de investment committee van juni wordt dit besproken en zal dan ter goedkeuring worden aangeboden aan het bestuur. Inhoudelijk heeft dit geen impact op het beleid.

6. Wat is de relatie tussen de feitelijke premie, de kostengedempte premie en de pensioentoezegging? Wordt bij een hoger rendement dan de rekenrente feitelijk niet te veel premie betaald?

De relatie tussen premie en pensioentoezegging (aanspraak) is als gevolg van solidariteitselementen in de regeling niet één op één te duiden, maar er is wel een verband. Het fonds berekent de premie voor alle deelnemers van het fonds voor de diverse toezeggingen (zoals ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid) en de voorziening die daarbij hoort. Op dit moment hanteert het fonds een premiedekkingsgraad van minimaal 70% (zie ook vraag 3). Dat betekent dat feitelijk te weinig premie wordt betaald (de gevormde voorziening is groter dan de ontvangen premie). Feitelijk betekent dit dat bij de vorming van de voorziening wordt uitgegaan van een lager verwacht rendement dan bij het berekenen van de premie (3,7%). Als het fonds 3,7% rendement maakt wordt het

verlies op premie in de loop van de tijd goedge maakt.

Het vergelijken van de rekenrente met het behaalde rendement is niet eenvoudig omdat het behaalde rendement gecorrigeerd moet worden voor effecten van de renteontwikkeling en de mate van afdekking van dit risico.

Een hoger rendement dan het risicovrije rendement slaat neer in de dekkingsgraad. Een surplus in deze dekkingsgraad zal op basis van het toeslagenbeleid in de vorm van extra voorwaardelijk indexatie aan deelnemers worden uitgekeerd. Op basis van het totale beleid van het fonds acht het bestuur het premie- en premiedekkingsgraadbeleid evenwichtig.

7. Hoe verhoudt de ambitie tot een welvaartsvast pensioen zich tot de premiestelling waarin de vaste indexatie in geprijsd is?

De vaste indexatie is onderdeel van de pensioentoezegging en van de premie. De afgelopen jaren heeft SPMS de inflatie dankzij de 3% vaste indexatie ruimschoots gecompenseerd en daarmee een welvaartsvast pensioen voor haar deelnemers gerealiseerd.

8. Welk deel van de kosten kan toebedeeld worden aan de dienst financiële planning?

Van de totale kosten is grofweg 20% toe te delen aan pensioenuitvoering (de overige 80% is toe te delen aan vermogensbeheer). De vergoeding aan APG vormt het grootste deel van de kosten van pensioenuitvoering. De overige kosten zijn voor verdere ondersteuning, waaronder de financiële planners.

9. In hoeverre is SPMS voorbereid op financiële risico's als gevolg van klimaatverandering (bijvoorbeeld door stranded assets)?

SPMS analyseert de beleggingsportefeuille aan de hand van verschillende scenario's. Klimaatverandering is onderdeel van deze scenario's. Er komt steeds meer data beschikbaar om hier een goed beeld van te vormen. De conclusies van de analyses is dat SPMS als lange termijn belegger goed gepositioneerd is in het licht van de financiële risico's als gevolg van klimaatverandering.

10. Met het premiedekkingsgraadbeleid is sinds 2018 de opbouw een aantal keren verlaagd. Leidt dit tot een pensioengat bij deelnemers of bouwen zij een volledig (basis)pensioen op?

Door de lage rente is het vormen van een voorziening voor het (risicovrij) kunnen uitkeren van pensioen in de toekomst aanmerkelijk kostbaarder geworden. Met een premiedekkingsgraad van 70%, neemt het fonds 30% van de (kostendekkende) premie voor haar rekening. Een deelnemer bouwt hiermee meer pensioen op dan waarvoor hij/zij premie betaalt. De uiteindelijke hoogte van het pensioen wordt echter met name bepaald door het rendement dat door het fonds met haar beleggingen wordt gerealiseerd. Hogere door het fonds gerealiseerde rendementen dan de (risicovrije) rente slaan neer in de vorm van een hogere dekking (basale werking, hiernaast heeft een veranderende rente invloed op de voorziening pensioenverplichtingen). Middels in het fonds vastgelegd toeslagenbeleid wendt het fonds deze dekking in de vorm van extra (voorwaardelijke) indexatie aan voor de verhoging van de pensioenen van deelnemers en gepensioneerden. De 0,7% verhoging die bovenop de 3% vaste indexatie kon worden gegeven in 2021 is hiervan een voorbeeld. Dit compenseert de door de lage rente veroorzaakte lagere pensioenaanspraken. De huidige hoogte van de dekkingsgraad (140,5% per 31-12-2021) geeft aanleiding om te mogen verwachten dat het fonds de komende jaren extra voorwaardelijk zal kunnen blijven indexeren. Om die reden kan niet worden gesteld dat het premiedekkingsgraadbeleid een pensioengat veroorzaakt. Dit laat onverlet dat de pensioenvoorziening die SPMS voor haar deelnemers verzorgt een basisvoorziening betreft.

5. Jaarrekening

5.1 Balans per 31 december

Balans per 31 december 2021, na voorgestelde bestemming saldo baten en lasten (bedragen in duizenden euro's).

5.1.1 Activa

	Toelichting	2021	2020
Beleggingen pensioenfonds	5.5.1	15.289.352	14.887.705
Materiële vaste activa	5.5.2	141	92
Vorderingen en overlopende activa	5.5.3	2.246	1.670
Overige activa	5.5.4	4.438	2.272
Totaal		15.296.177	14.891.739

5.1.2 Passiva

	Toelichting	2021	2020
Stichtingskapitaal en reserves	5.5.5		
Overige reserves		2.295.451	1.285.452
Solvabiliteitsreserve		1.935.866	1.998.670
Technische voorzieningen	5.5.6		
Voorziening pensioenverplichtingen		10.304.436	10.922.302
Overige schulden en overlopende passiva			
Beleggingen pensioenfonds	5.5.1	722.191	643.029
Overige schulden en overlopende passiva	5.5.7	38.233	42.286
Totaal		15.296.177	14.891.739
(Actuele) Dekkingsgraad (in %)		141,1	130,1

5.2 Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten over 2021 (bedragen in duizenden euro's).

5.2.1 Baten

	Toelichting	2021	2020
Premiebijdragen	5.6.1	232.103	207.831
Waardeoverdrachten inkomend	5.6.2	812	103
Beleggingsresultaten	5.6.3	347.913	1.913.868
Overige baten		-	3
Totaal van de baten		580.828	2.121.805

5.2.2 Lasten

	Toelichting	2021	2020
Pensioenuitkeringen en afkoop	5.6.4	243.405	238.027
Pensioenuitvoeringskosten	5.6.6	8.094	7.594
Waardeoverdrachten uitgaand	5.6.2	-	-
Mutaties in voorziening pensioenverplichtingen	5.6.5	-617.866	1.244.345
Overige lasten	5.6.7	1	2
Totaal van de lasten		-366.366	1.489.968
Saldo van baten en lasten		947.194	631.837
Resultaatbestemming (* € 1.000)			
Toevoeging aan overige reserves		947.194	631.837

5.3 Kasstroomoverzicht

(Bedragen in duizenden euro's)

(Bedragen in duizenden euro's)

	2021	2020
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	231.772	208.439
Inkomende waardeoverdrachten	812	103
Betaalde pensioenuitkeringen	-244.251	-238.326
Ontvangen uitkeringen voor rekening en risico van keuzeverzekeraars	22.880	23.306
Betaalde uitkeringen voor rekening en risico van keuzeverzekeraars	-22.880	-23.306
Uitgaande waardeoverdrachten	-	-
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-8.035	-8.331
Overige mutaties	-49	20
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	-19.751	-38.095
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	8.560.827	8.065.751
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	55.612	699.053
Aankopen beleggingen	-8.543.903	-8.685.865
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-50.619	-39.844
Overige mutaties	-	-
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	21.917	39.095
Nettokasstroom	2.166	1.000
Stand liquide middelen 1/1	2.272	1.272
Mutatie liquide middelen	2.166	1.000
Stand liquide middelen 31/12	4.438	2.272

5.4 Toelichting op de jaarrekening

5.4.1 Inleiding

Het doel van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten, statutair gevestigd te Zeist en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41177485 (hierna 'SPMS' of 'het fonds'), is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) en met inachtneming van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Het bestuur heeft op 23 juni 2022 de jaarrekening opgemaakt.

Schattingswijzigingen UFR

Sinds 2012 wordt de rentetermijnstructuur (RTS) van DNB voor pensioenfondsen bepaald met behulp van de Ultimate Forward Rate (UFR). De UFR werd tot en met 31 december 2020 gebaseerd op het (voortschrijdend) 120-maands gemiddelde van de 20-jaars forward rate. In 2019 is door de Commissie Parameters geadviseerd om de UFR-methode aan te passen, namelijk op basis van het (voortschrijdend) 120-maands gemiddelde van de 30-jaars forward rate. DNB heeft besloten deze nieuwe UFR vanaf 1 januari 2021 in vier gelijke stappen in te voeren. De wijziging van de UFR-methode betreft een schattingswijziging van de Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds. Het effect van de eerste stap van de UFR-wijziging zorgt per 31 december 2021 voor een toename van de voorziening met 169,9 miljoen en is onderdeel van de mutatie Effect Rentetermijnstructuur.

5.4.2 Grondslagen voor waardering

Algemeen

Alle bedragen in de jaarrekening zijn in euro's, tenzij dat anders is aangegeven. Beleggingen en pensioenverplichtingen waardeert SPMS tegen de marktwaarde/reële waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, behalve als anders is vermeld. Baten en lasten rekent SPMS toe aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening volgens Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen baseert SPMS op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die het fonds gegeven de omstandigheden als redelijk beschouwt. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. SPMS beoordeelt de schattingen en onderliggende veronderstellingen voortdurend. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, als de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft. Ze worden in de periode van herziening en toekomstige perioden geplaatst, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen.

Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten verwerkt in de beleggingsresultaten die in de staat van baten en lasten zijn opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten als indirecte beleggingsopbrengsten.

Vreemde valuta koers per balansdatum

	31 december 2021	Gemiddelde 2021	31 december 2020	Gemiddelde 2020
USD	1,1372	1,1801	1,2236	1,1475
GBP	0,8396	0,8581	0,8951	0,8880
JPN*	130,95	130,27	126,33	121,97
CHF	1,0362	1,0793	1,0816	1,0705
AUD	1,5641	1,5781	1,5856	1,6585

*) Euro per 10.000 eenheden Japanse yens.

Beleggingen voor risico van het pensioenfonds

Algemeen

In overeenstemming met de Wet verplichte beroepspensioenregeling worden beleggingen gewaardeerd op marktwaarde/reële waarde. Slechts indien de actuele waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Participaties in beleggingsinstellingen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen, worden gerubriceerd en gewaardeerd op marktwaarde/reële waarde.

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerde indirecte vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. Niet-beursgenoteerde indirecte vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de marktwaarde/reële waarde welke is bepaald op (verwachte) intrinsieke waarde op basis van laatst beschikbare jaarrekeningen, c.q. estimates door de fundmanager danwel gebaseerd op door onafhankelijke deskundigen verrichte taxaties. Indien daartoe aanleiding is, wordt bij de waardering rekening gehouden met de feitelijke verhuursituatie en/of renovatieactiviteiten. Resultaten door wijziging in reële waarde worden in de staat van baten en lasten verantwoord.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. De reële waarde van niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsfondsen is bepaald op benaderde beurswaarde.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd volgens de per balansdatum geldende beurskoersen. Indien vastrentende waarden of participaties in beleggingsinstellingen niet-beursgenoteerd zijn, vindt waardebepaling plaats op basis van de geschatte toekomstige netto kasstromen (rente en aflossingen) die uit de beleggingen zullen voortvloeien, contant gemaakt tegen de geldende marktrente en rekening houdend met het risicoprofiel (kredietrisico; oninbaarheid) en de looptijd.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen.

Indien een derivatenpositie negatief is, wordt het bedrag onder de schulden verantwoord.

Alternatieve beleggingen

Dit betreft beleggingen in hedgefondsen (alpha-mandaat) en commodities. Beursgenoteerde alternatieve beleggingen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoersen. Niet-beursgenoteerde alternatieve beleggingen worden gewaardeerd tegen de marktwaarde/reële waarde welke is bepaald op (verwachte) intrinsieke waarde op basis van laatst beschikbare jaarrekeningen, c.q. estimates door de fundmanager. Resultaten door wijziging in reële waarde worden in de staat van baten en lasten verantwoord.

Materiële vaste activa

De bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen die gebaseerd zijn op de verwachte economische levensduur van de desbetreffende activa, rekening houdend met de restwaarde. Activering en afschrijving vinden plaats vanaf het moment van ingebruikname.

Het betreft de inrichtingskosten van het bestuursbureau. De investeringen in inrichting worden in vijf jaar afgeschreven. Investeringen in automatisering worden in drie jaar afgeschreven

Vorderingen en overlopende activa

Overige vorderingen en overlopende activa worden tegen reële waarde opgenomen. Na eerste verwerking worden de vorderingen en overlopende activa tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd.

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar. Voor zover noodzakelijk is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht. Hieronder zijn mede begrepen de belegde middelen uit hoofde van ontvangen contante zekerheden. Deze post is onder 'Beleggingsdebiteuren' gepresenteerd.

Overige reserves

Dit betreft het beschikbare vermogen voor toekomstige voorwaardelijke indexering boven de 3% en beschikbaar voor algemene risico's.

Solvabiliteitsreserve

Dit betreft een reserve bestemd voor het ondervangen van verzekerings- en beleggingsrisico's. Deze reserve is bepaald volgens de door de wetgever vastgestelde standaardmethode. Het vereist eigen vermogen uitgaande van de strategische beleggingsmix is dit jaar gebruikt als de toetswaarde solvabiliteit.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toeslag)toezegging van 3%. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de nominale rentetermijnstructuur (zero coupon) ultimo boekjaar zoals gepubliceerd door DNB.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen zijn in 2021 uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- rente: gebaseerd op de nominale rentetermijnstructuur (zero coupon) met toepassing van de Ultimate Forward Rate (UFR), zoals gepubliceerd door DNB;
- overlevingstafel Prognosestafel AG 2020 met de fondsspecifieke ervaringssterfte 2020;
- onbepaald partnersysteem voor actieve en gewezen deelnemers voor zover partnerpensioen is opgebouwd;
- voor partnerpensioen is aangenomen dat de partner drie jaar jonger is dan de verzekerde man en drie jaar ouder dan de verzekerde vrouw;
- het partnerpensioen is op opbouwbasis;
- opslag van 0,15% over de voorziening nog niet ingegaan ouderdomspensioen voor latent wezenpensioen;
- kostenopslag ter grootte van 2,50% van de netto voorziening voor pensioenverplichtingen in verband met toekomstige administratie- en excassokosten.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd boven de 3% onvoorwaardelijke toeslag. Het bestuur heeft besloten om naast de onvoorwaardelijk toeslag van 3% een voorwaardelijke toeslag van 0,7% per 1 januari 2022 toe te kennen. Alle per balansdatum bestaande toeslagbesluiten (ook voor toeslagbesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex-ante condities) zijn in de berekening begrepen.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid vermeerderd met 2,5 keer de risicopremie premievrijstelling op basis van rente einde boekjaar ter dekking van de in het boekjaar ontstane, maar nog niet gemelde schaden (IBNR).

Voor iedereen wordt in de voorziening rekening gehouden met de uitkering van het pensioen tot het eind van de maand van overlijden. Voor de groep pensioengerechtigden die reeds voor 1 januari 2014 al een uitkering kregen, geldt echter nog uitkering tot eind van het kwartaal van overlijden. Voor deze slotuitkering is een aanvullende reservering nodig. Deze aanvullende reservering is gelijk aan het bedrag dat nodig is om voor deze pensioengerechtigden gemiddeld één maanduitkering aanvullend te verrichten.

Het tijdelijk partnerpensioen dat is ingegaan na 1 januari 2013 wordt uitgekeerd tot en met de AOW-leeftijd. Hierbij volgt de AOW-leeftijd de wet, ook als deze wordt verhoogd of verlaagd. Voor de reservering van de verwachte toekomstige ontwikkelingen van de AOW-leeftijd wordt er een voorziening aangehouden waarbij rekening wordt gehouden met de verwachte ontwikkeling van de AOW-leeftijd.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs. Hieronder zijn inbegrepen de beleggingscrediteuren (beheerfee en bewaarloon).

5.4.3 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderinggrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen

Onder premiebijdragen wordt verstaan de aan deelnemers in rekening gebrachte bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Waardeoverdrachten (inkomend/uitgaand)

De post 'waardeoverdrachten' bevat bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan. Het betreft de rechtstreeks aan het fonds gefactureerde kosten. De niet rechtstreeks aan het fonds gefactureerde kosten worden in mindering gebracht op het rendement. De kosten van vermogensbeheer zijn toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Overige baten

De overige baten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Wijziging in voorziening pensioenverplichtingen

Pensioenopbouw

De pensioenopbouw is de contante waarde van de pensioenaanspraken die toegekend zijn in het boekjaar.

Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen

Rentetoevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen vindt plaats op basis van een rente van -0,533% (2020: -0,324%). Dit is de éénjaarsrente uit de rentetermijnstructuur per 1 januari 2021. De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking uit voorziening pensioenverplichtingen voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariëel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De hier opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de uitbetaling van de pensioenen in de verslagperiode.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor pensioenuitvoeringskosten

Jaarlijks valt een percentage van de uitkeringen vrij uit de voorziening pensioenverplichtingen ten behoeve van pensioenuitvoeringskosten (excassokosten). Daarnaast wordt een percentage van de pensioenopbouw toegevoegd aan de technische voorziening ten behoeve van pensioenuitvoeringskosten.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder 'Wijziging marktrente'. De waardering van de technische voorzieningen als gevolg van wijziging UFR methodiek per 1 januari 2021 is eveneens verantwoord onder 'Wijziging marktrente'.

Wijziging uit hoofde van waardeoverdrachten

Het saldo van de toevoeging of de onttrekking aan de technische voorziening uit hoofde van inkomende en uitgaande waardeoverdrachten en waardeoverdrachten die nog in behandeling zijn.

Wijziging actuariële grondslagen

Periodiek worden de actuariële grondslagen beoordeeld. Mutatie van de voorziening als gevolg van de aanpassing van actuariële grondslagen in verslagjaar wordt in de staat van baten en lasten opgenomen.

Indexering en overige toeslagen

SPMS streeft ernaar om de pensioenrechten en-aanspraken welvaartsvast te houden. De jaarlijkse procentuele aanpassing is niet lager dan 3% voor de rechten die altijd bij SPMS zijn ondergebracht. SPMS kan de indexering volledig financieren vanuit de 'voorziening voor toekomstige welvaartvastheidsbescherming'. Deze maakt onderdeel uit van de voorziening pensioenverplichtingen en heeft daarom geen impact op de dekkingsgraad. In 2021 is besloten dat gezien de financiële positie van SPMS het mogelijk is om per 1 januari 2022 een extra voorwaardelijke toeslag van 0,7% te geven. De voorwaardelijke toeslag wordt gefinancierd uit het eigen vermogen van SPMS. Dit heeft een negatief resultaat van 71,3 miljoen tot gevolg.

Wijzigingen overige mutaties

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. De resultaten die zijn ontstaan door afwijkingen ten opzichte van de veronderstellingen die gemaakt zijn, zoals langlevens, kortlevens en arbeidsongeschiktheid. Ook worden de resultaten van overige mutaties hier meegenomen.

Overige lasten

De overige lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

5.4.4 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Het kasstroomoverzicht geeft niet de mutatie weer in de liquiditeiten die onder de beleggingen zijn opgenomen.

5.5 Toelichting op de balans

5.5.1 Beleggingen voor risico van het pensioenfonds

Beleggingen onderscheiden naar beleggingscategorie

Beleggingen onderscheiden naar beleggingscategorie (x € 1.000), verloop 2021

	Vastrentende waarden	Aandelen	Vastgoed beleggingen	Derivaten	Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen / Alpha-mandaat)	Deposito's / Liquide middelen	Totaal
Stand per 31 december 2020	6.395.392	4.000.665	1.118.547	1.298.244	586.059	845.769	14.244.676
Aankoop/verstrekkingen	4.253.420	2.929.822	900.930	196.177	103.940	159.613	8.543.902
Verkopen/aflossingen	(3.808.433)	(3.964.509)	(581.143)	(206.742)	-	-	(8.560.827)
Overige mutaties	(93.043)	5.488	(3.104)	380.815	-	35.504	325.660
Herwaardering	(37.307)	827.437	406.420	(1.257.199)	76.473	(2.074)	13.750
Stand per 31 december 2021	6.710.029	3.798.903	1.841.650	411.295	766.472	1.038.812	14.567.161
Onder de overlopende schulden en overlopende passiva verantwoorde derivaten							722.191

Totaal beleggingen volgens de balans

15.289.352

Beleggingen onderscheiden naar beleggingscategorie (x € 1.000), verloop 2020

	Vastrentende waarden	Aandelen	Vastgoed beleggingen	Derivaten	Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen / Alpha-mandaat)	Deposito's / Liquide middelen	Totaal
Stand per 31 december 2019	5.754.479	3.397.843	1.103.609	549.354	604.026	952.570	12.361.881
Aankoop/verstrekkingen	4.665.155	3.200.672	682.043	134.313	3.681	-	8.685.864
Verkopen/aflossingen	(4.096.003)	(2.933.883)	(521.815)	(385.368)	(28.426)	(100.257)	(8.065.752)
Overige mutaties	111.172	(15.116)	(42.466)	(397.270)	29	7.170	(336.481)
Herwaardering	(39.411)	351.149	(102.824)	1.397.215	6.749	(13.714)	1.599.164
Stand per 31 december 2020	6.395.392	4.000.665	1.118.547	1.298.244	586.059	845.769	14.244.676
Onder de overlopende schulden en overlopende passiva verantwoorde derivaten							643.029
Totaal beleggingen volgens de balans							14.887.705

Actuele waarde schattingen en oordelen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van het fonds nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het korte termijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde. Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het fonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Echter, bepaalde financiële instrumenten zijn gewaardeerd door gebruik te maken van waarderingssystemen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten. Wegens de hiermee gepaard gaande onzekerheden is specifiek voor niet-beursgenoteerde beleggingen aanvullend onderzoek verricht. Voor niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen die onderdeel zijn van de beleggingscategorieën aandelen, vastgoedbeleggingen en alternatieve beleggingen (hedgefondsen/alpha-mandaat) zijn de waarderingen vastgesteld op basis van de 'beste inschatting'- opgaven per balansdatum van de fondsmanager en/of administrator van het beleggingsfonds, omdat een door een externe onafhankelijk accountant goedgekeurde jaarrekening nog niet beschikbaar was. Om een goede inschatting te kunnen maken van de juistheid van deze 'beste inschatting' is een vergelijking gemaakt tussen de 'beste inschatting'- opgave over 2020 en de jaarrekening 2020 van het betreffende fonds. Het hiermee verkregen inzicht heeft niet tot aanpassingen van de waarde ultimo 2021 geleid. Daarnaast zijn alle 'beste inschattingsopgaven' van de fondsmanager en/of administrator beoordeeld op de algemene marktontwikkelingen. Tot slot is de gebruikte waarderingssystematiek voor niet-beursgenoteerde derivaten (SWAPS) getoetst met vergelijkbare financiële instrumenten.

Op basis van de boekwaarde kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

Wijze van waardebepalng (x € 1.000)

	Marktnoteringen	Afgeleide marktnoteringen	Waarderingsmodellen en - technieken niet gebaseerd op marktdata	Totaal
Per 31 december 2021				
Vastrentende waarden	5.600.712	658.139	451.178	6.710.029
Aandelen	3.798.570	-	333	3.798.903
Vastgoedbeleggingen	1.056.639	-	785.011	1.841.650
Derivaten	(16.623)	427.918	-	411.295
Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen/Alpha-mandaat)	17	285.512	480.943	766.472
Deposito's/liquide middelen	1.038.812	-	-	1.038.812
Totaal	11.478.127	1.371.569	1.717.465	14.567.161

De verdeling in de drie rubrieken heeft op onderstaande wijze plaatsgevonden. Onder directe marktnoteringen zijn beleggingen opgenomen met een ISIN code, Liquiditeiten fondsen, Options, Cash en openstaande posten.

Onder afgeleide marktnoteringen is opgenomen FX-en, OTC (derivaten als bijvoorbeeld SWAP's), unlisted credits, hedge funds met ISIN.

Onder waarderingsmodellen en technieken niet gebaseerd op marktdata is opgenomen unlisted vastgoed, unlisted equity en hedge funds (alpha-mandaat) zonder ISIN.

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen) en kunnen daarom niet met precisie worden vastgesteld.

Aanvullend wordt een analyse van de liquiditeit van vastrentende stukken door middel van een analysemethodiek van Bloomberg (BVAL) op de prijsvorming uitgevoerd. De uitkomsten worden door het bestuur gebruikt voor de validering van waardebepalng.

Vastrentende waarden (x € 1.000)

	2021	2020
Staatsobligaties	3.082.962	2.692.604
Credits	2.660.431	2.701.419
Index-linked	21.410	32.189
Mortgage Loans	371.845	326.887
Infra debt funds	451.178	427.046
Subtotaal vastrentende waarden	6.587.826	6.180.145
Overlopende activa	45.447	82.463
Overlopende passiva	-2.403	-40.544
Liquide middelen	79.159	173.328
Stand per 31 december	6.710.029	6.395.392

De vastrentende waarden portefeuille (obligaties, credits, leningen op schuldbekentenis en infra debt) naar regio verdeeld, ziet er als volgt uit:

Vastrentende waarden naar regio (x € 1.000)

	2021		2020	
Europa	2.925.820	44,4%	2.529.639	40,9%
Verenigde Staten	2.957.479	44,9%	2.962.482	47,9%
Overige	704.527	10,7%	688.024	11,1%
Stand per 31 december	6.587.826	100,0%	6.180.145	100,0%

Aandelen (x € 1.000)

	2021	2020
Aandelen	3.770.157	3.977.408
Overlopende activa	13.738	20.417
Overlopende passiva	-7.165	-16.882
Liquide middelen	22.173	19.722
Stand per 31 december	3.798.903	4.000.665

Vastgoed (x € 1.000)

	2021	2020
Indirect vastgoed beursgenoteerd	1.045.469	657.842
Indirect vastgoed niet beursgenoteerd (participaties in beleggingsfondsen)	785.011	446.432
Subtotaal vastgoed	1.830.480	1.104.274
Overlopende activa	3.105	3.179
Overlopende passiva	-549	-41
Liquide middelen	8.614	11.135
Stand per 31 december	1.841.650	1.118.547

Het indirecte niet-beursgenoteerde vastgoed betreft participaties in fondsen. Gezien de juridische vorm en het karakter van deze beleggingen gelden er beperkingen betreffende de vrije verhandelbaarheid.

Derivaten (x € 1.000)

	2021	2020
Valutaderivaten	-78.743	185.540
Rentederivaten	489.199	1.401.763
TBA's	138.231	229.342
Futures/Forwards/Options	249	55
Subtotaal Derivaten	548.936	1.816.700
Overlopende activa	11.076	10.460
Overlopende passiva	-142.602	-207.021
Liquide middelen	-6.115	-321.895
Stand per 31 december	411.295	1.298.244

Het valutarisico voor de Amerikaanse dollar wordt middels valutaderivaten afgedekt. Tot eind november 2020 werden de drie grootste valutaposities (Amerikaanse dollar, het Britse pond en de Japanse yen) in de SPMS-portefeuille voor 100% afgedekt. Volgens het strategisch beleid wordt de Britse Pond en de Japanse yen niet meer afgedekt. Ook is ervoor gekozen om de exposure naar de dollar voor de illiquide portefeuille niet meer af te dekken. In de praktijk is hiermee de dollar voor ongeveer 80% (2020: 100%) afgedekt.

De rentederivaten worden aangewend om de duration van de activa met de passiva met elkaar in lijn te brengen ('balansbeheer').

Daarnaast wordt uit tactische en strategische overwegingen in futures belegd om de allocatie tussen aandelen en

obligaties op korte termijn in lijn te brengen met de gewenste portefeuilleverdeling.

Alternatieve beleggingen (x € 1.000)

	2021	2020
Hedgefonds/Alpha-mandaat	766.455	586.041
Liquide middelen	17	18
Stand per 31 december	766.472	586.059

SPMS beschikt eind 2021 over een 100% dochteronderneming/ beleggingsfonds op de Kaaimaneilanden. Deze is opgericht om een gescheiden gemanagede account te krijgen voor het Fund of Hedgefonds. De dochter heeft haar eigen externe Fund of Hedge fund manager. Het voordeel van een gemanagede accountstructuur is hogere transparantie en de mogelijkheid om de portefeuillemanager meer op maat bij te sturen in het gewenste risico-/rendementsprofiel. Bij een niet-maatwerk Fund of Hedge fund is dit niet mogelijk.

Het betreft de deelneming 'Prisma Martinitoren Fund Ltd'.

Dit sluit aan bij de juridische en operationele structuur van de portefeuillemanagers die deze beleggingsfondsen voor SPMS beheren en behoud van fiscaal gunstige positie die overheden aan pensioenfondsen zoals SPMS verlenen (geen winstbelasting). Het bestuur heeft in het kader van de transparantie ervoor gekozen om deze deelnemingen niet te verantwoorden onder deelnemingen, maar ze in de jaarrekening te verantwoorden onder de desbetreffende beleggingscategorie.

Deelnemingen

In het kader van de deelnemingen wordt voorts het volgende opgemerkt. SPMS heeft geïnvesteerd in CIM Fund III via SPMS SPH CF Invesco LLC. Hierin heeft SPMS een 49,995% belang. Het belang van SPMS SPH CF Invesco in CIM Fund III is 3,860%.

Het bestuur heeft in het kader van de transparantie ervoor gekozen om deze deelnemingen niet te verantwoorden onder deelnemingen maar ze in de jaarrekening te verantwoorden onder de desbetreffende beleggingscategorie (vastgoed). SPMS ziet deze fondsen als reguliere, extern gemanagede beleggingen.

5.5.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit huurdersinvesteringen van 74 duizend euro (2020: 89 duizend euro) en overige bedrijfsmiddelen van 67 duizend euro (2020: 3 duizend euro).

5.5.3 Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa (x € 1.000)

	2021	2020
Te vorderen winstbelasting	-	-
Vordering op deelnemers	1.780	1.450
Overige vorderingen	466	220

Stand per 31 december	2.246	1.670
-----------------------	--------------	-------

De vorderingen en overlopende activa hebben overwegend een resterende looptijd van korter dan één jaar.

5.5.4 Overige activa

Liquide middelen (x € 1.000)

	2021	2020
Liquide middelen per 31 december	4.438	2.272

Onder de liquide middelen worden tegoeden op bankrekeningen opgenomen, die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn. Liquide middelen die beschikbaar zijn voor beleggingen, zijn opgenomen onder de post 'Beleggingen' waar deze betrekking op hebben. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.

Ultimo 2021 heeft SPMS bij ING Bank N.V. een kredietfaciliteit van 5 miljoen euro (2020: 5 miljoen euro). Hiervan is ultimo 2021 geen gebruik gemaakt.

5.5.5 Stichtingskapitaal en reserves

Overige reserves en solvabiliteitsreserve (x € 1.000)

	Overige reserves	Solvabiliteitsreserve	Totaal
Stand per 31 december 2020	1.285.452	1.998.670	3.284.122
Mutatie tussen overige reserves en solvabiliteitsreserve			-
Toevoeging uit resultaatbestemming	1.009.999	-62.804	947.195
Stand per 31 december 2021	2.295.451	1.935.866	4.231.317

Krachtens het besluit van het bestuur in de vergadering van 23 juni 2022 is het saldo van baten en lasten toegevoegd aan de reserves.

Solvabiliteit

	2021	2020
Vereist eigen vermogen	18,8%	18,3%
Minimaal vereist eigen vermogen	4,2%	4,2%
Beschikbaar eigen vermogen (behorende bij de feitelijke dekkingsgraad)	41,1%	30,1%
Beschikbaar eigen vermogen (behorende bij de beleidsdekkingsgraad)	35,7%	21,7%

Voor de berekening van het vereist eigen vermogen wordt gebruik gemaakt van het standaard model. De huidige

vermogenspositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als solvabel.

De dekkinggraad van SPMS ultimo 2021 bedraagt 141,1%. De dekkinggraad is als volgt berekend: Het totale bedrag aan activa, verminderd met de overige schulden en overlopende passiva, is gedeeld door het totale bedrag aan (technische) voorzieningen. Het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) bedraagt 4,2%. Het vereiste eigen vermogen uitgaande van de strategische beleggingsmix in de evenwichtssituatie bedraagt ultimo 2021 18,8%. De beleidsdekkinggraad bedraagt ultimo 2021 135,7%. Het beschikbaar eigen vermogen dat hierbij hoort, is dus hoger dan het vereist eigen vermogen. Er is daarom sprake van een toereikende solvabiliteit ultimo 2021.

5.5.6 Technische voorzieningen

Technische voorzieningen (x € 1.000)

Categorie	2021	2020
Voorziening pensioenverplichtingen	10.304.436	10.922.302
Totaal	10.304.436	10.922.302

Bij de bepaling van de technische voorzieningen wordt uitgegaan van door het bestuur vastgestelde grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

Mutatieoverzicht technische voorzieningen (x € 1.000)

	2021	2020
Stand per 1 januari	10.922.302	9.677.957
Pensioenopbouw	351.428	322.457
Indexering en overige toeslagen	71.315	-
Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen	-58.701	-31.717
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-243.303	-238.595
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-6.654	-5.893
Wijziging marktrente	-712.688	1.343.520
Wijziging grondslag/overlevingstafels	-2.867	-131.981
Mutatie waardeoverdrachten	781	105
Overige mutaties	-17.177	-13.551
Stand per 31 december	10.304.436	10.922.302

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is de actuariel berekende waarde van de diensttijdopbouw opgenomen. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen.

Indexering en overige toeslagen

SPMS streeft ernaar om de pensioenrechten en-aanspraken welvaartsvast te houden. De toegekende onvoorwaardelijke indexatie van 3% is reeds meegenomen in de verplichtingen en leidt daarom niet tot een verhoging van de voorziening pensioenverplichtingen in 2021. In 2021 is besloten dat gezien de financiële positie mogelijk is om per 1 januari 2022 een extra voorwaardelijk indexatie van 0,7 procent te geven. Dit heeft een negatief resultaat van 71,3 miljoen tot gevolg.

Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen

Rentetoevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen vindt plaats op basis van een rente van -0,533% (2020: -0,324%). Dit is de éénjaarsrente uit de rentetermijnstructuur per 1 januari 2021. De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De hieronder opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen in de verslagperiode.

Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De hieronder opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten in de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Onder de post 'wijziging marktrente' is de mutatie verantwoord als gevolg van de wijziging van de rentetermijnstructuur. De rentetermijnstructuur ultimo 2021, zoals gepubliceerd door DNB, correspondeert met een gemiddelde nominale rente van 0,58% (ultimo 2020 0,21%). De wijziging van de rentetermijnstructuur ten opzichte van eind 2020 leidt tot een afname van de voorziening pensioenverplichtingen met 712,7 miljoen euro.

De wijziging van de marktrente bestaat uit twee delen. Het effect van de eerste stap van de UFR-wijziging zorgt per 31 december 2021 voor een toename van de voorziening met 169,9 miljoen euro. Daarnaast leidt de wijziging van de marktrente tot een daling van de voorziening met 882,6 miljoen euro.

Wijziging grondslag/overlevingtafels

Dit betreft de wijziging van de grondslag voor IBNR. Dit is een jaarlijks terugkerende wijziging, omdat de grondslag voor de IBNR meebeweegt met de rentetermijnstructuur.

Mutatie waardeoverdrachten

Dit betreft de toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van inkomende en uitgaande waardeoverdrachten en waardeoverdrachten die nog in behandeling zijn.

Overige mutaties

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de

berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien van sterfte, langlevens en arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen voor zowel de gehele bevolking als voor de populatie van het fonds. De vaststelling van de toereikendheid van de voorziening voor pensioenverplichtingen is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het fonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

De voorziening pensioenverplichtingen is naar categorieën van deelnemers als volgt samengesteld:

Voorziening pensioenverplichtingen (x € 1.000)

	2021	2020
Actieve deelnemers	5.042.396	5.429.490
Gewezen deelnemers	817.672	847.093
Pensioengerechtigden	4.183.536	4.368.660
Netto pensioenverplichtingen	10.043.604	10.645.243
Toekomstige kosten uitvoering pensioenregeling	260.832	277.059
Totaal per 31 december	10.304.436	10.922.302

De methode voor de berekening van de pensioenverplichtingen is zodanig toegepast dat er geen sprake is van een financieringsachterstand. Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

Korte beschrijving van de pensioenregeling

De kenmerken van de regeling zijn als volgt:

- De pensioenregeling is een uitkeringsregeling waarbij jaarlijks een normpensioen wordt opgebouwd. De deelnemer ontvangt een uitkering vanaf de 65-jarige leeftijd. De pensioeningangsdatum kan maximaal vijf jaar worden vervroegd of uitgesteld.
- Per 1 januari 2022 bedraagt het normpensioen voor opting in 753,98 euro per jaar.
- Afhankelijk van de hoogte van de premiegrondslag wordt de pensioenopbouw bepaald volgens het zogenaamde trapcodesysteem waarbij er telkens een zesde deel minder pensioen wordt opgebouwd. De hiermee corresponderende premie wordt daardoor eveneens verlaagd. De parttime factor kan tot verlaging van de opbouw leiden.
- De premie komt 100% voor rekening van de deelnemer. Alleen in geval van blijvende arbeidsongeschiktheid kan SPMS onder voorwaarden de premie voor de opbouw van het pensioen geheel of gedeeltelijk overnemen.
- De regeling kent ook een partnerpensioen, tijdelijk partnerpensioen en wezenpensioen.
- Deelnemers die al voor 1 januari 2013 deelnemer waren hadden eenmalig de keus om niet mee te gaan met verhoging van de jaarlijkse opbouw met 1/3 (opting-out). Zij bouwen een lager pensioen op.

Toeslagbeleid

SPMS streeft ernaar de pensioenrechten en de pensioenaanspraken welvaartsvast te houden, dat wil zeggen aan te passen aan de loonontwikkeling. Hierbij wordt gekeken naar de stijging van het CBS-indexcijfer voor de ambtenaren, voor zover dit in lijn ligt met het honorarium van de medisch specialisten.

De jaarlijkse procentuele aanpassing is niet lager dan 3% voor de pensioenrechten en de pensioenaanspraken die altijd bij SPMS zijn ondergebracht (*). Dit is een onvoorwaardelijke toeslag. Hierop kan alleen een uitzondering worden gemaakt indien de slechte financiële positie van het fonds het nodig maakt om tot een korting als bedoeld in artikel 129 Wvb over te gaan. Indien de jaarlijkse procentuele aanpassing hoger is dan 3% kan het bestuur besluiten tot aanpassing met dit hogere percentage, als de middelen hiervoor toereikend zijn en voor zover dit past binnen de voorwaarde van het toekomstbestendig verlenen van toeslagen. Deze toeslag boven 3% is voorwaardelijk.

Boven op de ambitie kan het bestuur een extra toeslag verlenen als de middelen hiervoor beschikbaar zijn en voor zover dit past binnen de voorwaarde van het toekomstbestendig verlenen van toeslagen als bedoeld in artikel 132 Wet verplichte beroepspensioenregeling en de fiscale maxima. Deze toeslag boven 3% is voorwaardelijk.

Wanneer in het verleden een voorwaardelijk toeslag niet is toegekend, wordt die niet gecompenseerd.

(*) De jaarlijkse stijging kan afwijken, wanneer een deelnemer in het verleden een verzekering heeft afgesloten bij een keuzeverzekeraar.

5.5.7 Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva (x € 1.000)

	2021	2020
Nog te betalen beleggingskosten	28.055	27.606
Belastingen en premies sociale verzekeringen	5.380	6.226
Crediteuren	3.752	7.492
Nog te betalen bedragen overig	990	897
Voorziening personeelsbeloningen	56	65
Totaal	38.233	42.286

De voorziening personeelsbeloningen betreft de verplichtingen ten aanzien van de jubileumuitkeringen en heeft een looptijd van langer dan een jaar. Alle overige schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar.

Beleggingscrediteuren (x € 1.000)

	2021	2020
Te betalen beheerloon (externe manager)	28.055	27.606
Te betalen bewaarloon (custodian)	-	-
Totaal per 31 december	28.055	27.606

Onder het te betalen beheerloon van 28 miljoen (2020: 28 miljoen) is een schatting opgenomen van circa 9,5 miljoen (2020: 12,6 miljoen) inzake prestatie afhankelijke beloningen.

5.5.8 Risicobeheer en derivaten

Solvabiliteitsrisico

Indien de solvabiliteit zich negatief ontwikkelt bestaat het risico dat er geen ruimte is voor een eventuele toeslagverlening voor opgebouwde pensioenrechten en -aanspraken.

De dekkingsgraad van SPMS ultimo 2021 bedraagt 141,1%. Het vereiste eigen vermogen uitgaande van de strategische beleggingsmix in de evenwichtssituatie bedraagt ultimo 2021 118,8%. De beleidsdekkingsgraad bedraagt ultimo 2021 135,7%. Het beschikbaar eigen vermogen dat hierbij hoort, is dus hoger dan het vereist eigen vermogen. Er is daarom sprake van een toereikende solvabiliteit ultimo 2021.

De dekkingsgraad heeft zich als volgt ontwikkeld:

Ontwikkeling van de aanwezige dekkingsgraad (in percentages):

	2021	2020
Dekkingsgraad per 1 januari	130,1	127,4
Beleggingsresultaat	3,9	20,3
Wijziging marktrente	9,1	-15,5
Indexatie	-0,8	-
Premieresultaat	-2,0	-2,1
Uitkeringen	0,7	0,7
Wijziging overlevingstafel	-	1,5
Overige	0,1	-2,2
Dekkingsgraad per 31 december	141,1	130,1

De reële dekkingsgraad

Met ingang van 2015 is het fonds verplicht een reële dekkingsgraad aan de toezichthouder te melden. Wettelijk is voorgeschreven dat bij de berekening van de reële dekkingsgraad moet worden uitgegaan van de verwachte prijsinflatie.

Een reële dekkingsgraad van 100% betekent dat naar verwachting de pensioenen in de toekomst volledig met prijsinflatie verhoogd kunnen worden. De reële dekkingsgraad wordt bepaald door de beleidsdekkingsgraad te delen door de TBI-grens. TBI staat voor toekomstbestendige indexatie. De TBI-grens is gelijk aan de dekkingsgraad waarboven de pensioenen, naar verwachting, volledig op basis van prijsinflatie geïndexeerd kunnen worden.

Voor een fonds met onvoorwaardelijke toeslagverlening moet een nominale beleidsdekkingsgraad bepaald worden waarbij de onvoorwaardelijke stijging van 3% buiten beschouwing wordt gelaten. De pensioenverplichtingen worden dan op dezelfde manier vastgesteld als voor een “doorsnee” pensioenfonds.

Eind 2021 bedraagt de nominale beleidsdekkingsgraad 236,9% en de TBI-grens 122,4%. De reële dekkingsgraad eind 2021 bedraagt derhalve $(236,9\%/122,4\% =)$ 193,6%. De reële dekkingsgraad van SPMS is hoger dan de actuele dekkingsgraad. Dit is ook gerechtvaardigd omdat de actuele dekkingsgraad van SPMS een ‘welvaartsvaste’ dekkingsgraad en de reële dekkingsgraad een ‘waardevaste’ dekkingsgraad is.

Surplus/Tekort op FTK-grondslagen (x € 1 miljoen)

	2021	2020
Technische voorzieningen volgens jaarrekening	10.304	10.922
Buffers		
S1 Renterisico	43	21
S2 Risico zakelijke waarden	1.433	1.510
S3 Valutarisico	519	396
S4 Grondstoffenrisico	-	-
S5 Kredietrisico	616	665
S6 Verzekeringstechnisch risico	295	323
S7 Liquiditeitsrisico	-	-
S8 Concentratierisico	-	-
S9 Operationeel risico	-	-
S10 Actief beheer risico	59	82
Totaal S (vereiste buffers) bepaald op basis van standaardmethode	1.936	1.999
Vereist vermogen	12.240	12.921
Aanwezig vermogen (Totaal activa – schulden = pensioenvermogen)	14.536	14.206
Surplus	2.296	1.285

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen in de evenwichtssituatie is uitgegaan van het strategische renteafdeckingspercentage van 78% op basis van de marktrente. Het strategische renteafdeckingspercentage van 78% geeft circa 86% afdekking van de schok van de verplichtingen. De strategische beleggingsmix is beperkt gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. De vereiste buffers zijn gestegen ten opzichte van eind 2020 door de wijziging van de afdekking van het valutarisico die gedurende 2021 is geëffectueerd.

Risicobeleid en -beheer

Voor de beschrijving van het risicobeleid en -beheer wordt verwezen naar paragraaf 2.7.

Valutarisico

Het totaalbedrag dat buiten de euro wordt belegd bedraagt ultimo 2021 65% (2020: 62%) van de beleggingsportefeuille en is voor 55% (2020: 68%) afgedekt naar de euro. Dit betreft de Amerikaanse dollar (USD). Het strategische beleid van het fonds is om de liquide Dollar-assets volledig af te dekken en de illiquide niet. In praktijk zal dit leiden tot een afdekking van circa 80% op totaal niveau.

Valutapositie (x € 1.000)

	2021		
	Vóór afdekking	Valuta derivaten	Nettopositie (na)
GBP	295.668	-50.572	245.096
JPY	353.243	-23.338	329.905
USD	7.105.869	-5.152.680	1.953.189
Overige valuta	1.677.621	7.550	1.685.171
Totaal	9.432.401	-5.219.040	4.213.361

De tactische/feitelijke positie kan op 31 december 2021 afwijken van de strategische positie. Het afdekkingsbeleid is gericht op de strategische positie.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarde van de portefeuille vastrentende waarden, renteswaps en de pensioenverplichtingen verandert door ongunstige veranderingen in de marktrente. De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration is de gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren.

Duration ultimo jaar (x € 1.000)

	2021		2020	
	Balanswaarde	2021 jaren	Balanswaarde	2020 jaren
Duration van de vastrentende waarden (voor derivaten)	6.587.826	9,6	6.180.145	10,2
Duration van de portefeuille (na derivaten)	14.567.161	14,0	14.244.676	17,2
Duration van de pensioenverplichtingen	10.304.436	20,7	10.922.302	21,1

De duration van de totale beleggingen (inclusief vastgoed, hedge funds en aandelen) is korter dan de duration van de verplichtingen. De beleggingen in vastrentende waarden hebben tot gevolg dat de dekkingsgraad gevoelig is voor rentebewegingen. Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de

verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt. Andersom geldt dat bij een rentestijging de dekkingsgraad ook zal stijgen. Het beleid van het pensioenfonds is om een gedeelte van dit renterisico af te dekken. In 2021 is het strategische afdekkingpercentage 78% van de marktwaarde. Het afdekken van het renterisico gebeurt met renteswaps. Dit zijn derivaten waarmee de duration van de vastrentende beleggingen kan worden opgehoogd.

Vastrentende waarden naar looptijd ultimo jaar (x € 1.000)

	2021		2020	
Resterende looptijd <1 jaar	85.807	1%	68.322	1%
Resterende looptijd >1 en <5 jaar	948.461	14%	837.410	14%
Resterende looptijd >5 jaar	5.553.558	84%	5.274.413	85%
Totaal (*)	6.587.826	100%	6.180.145	100%

(*) Betreft de waarde van de vastrentende waarden exclusief overlopende activa, passiva en liquide middelen.

Bij het bepalen van het vereist eigen vermogen worden voor het bepalen van de rentegevoeligheid van de verplichtingen en de bezittingen de uitkeringenstromen gehanteerd.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst en marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan. Beheersing vindt plaats door spreiding, het stellen van limieten aan tegenpartijen en of het vragen van (extra) zekerheden zoals onderpand. Met betrekking tot niet-beursgenoteerde beleggingen, vooral OTC-derivaten, wordt door het fonds enkel gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten, zodat posities van het fonds worden afgedekt door onderpand.

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende waarden portefeuille kunnen de volgende overzichten worden gegeven:

Staatsobligaties (x € 1.000)

	2021		2020	
AAA	2.001.087	64,9%	1.569.478	58,3%
AA	52.640	1,7%	58.942	2,2%
A	146.318	4,7%	168.813	6,3%
BBB	418.296	13,6%	487.217	18,1%
Lager dan BBB	432.056	14,0%	406.247	15,1%
Geen rating	32.565	1,1%	1.907	0,1%
	3.082.962	100,0%	2.692.604	100,0%

Credits (x € 1.000)

	2021		2020	
AAA	10.087	0,4%	28.200	1,0%
AA	47.481	1,8%	79.192	2,9%
A	509.478	19,1%	595.696	22,1%
BBB	1.427.496	53,7%	1.397.789	51,7%
Lager dan BBB	596.016	22,4%	530.022	19,6%
Geen rating	69.873	2,6%	70.520	2,6%
	2.660.431	100,0%	2.701.419	100,0%

Index Linked Bonds (x € 1.000)

	2021		2020	
AAA	12.511	58,4%	25.476	79,1%
AA	-	0,0%	-	0,0%
A	1.985	9,3%	-	0,0%
BBB	2.670	12,5%	4.914	15,3%
Lager dan BBB	4.244	19,8%	1.799	5,6%
Geen rating	-	0,0%	-	0,0%
	21.410	100,0%	32.189	100,0%

Mortgage Loans (x € 1.000)

	2021		2020	
AAA	32.602	8,8%	32.866	10,1%
AA	304.107	81,8%	264.906	81,0%
A	6.899	1,9%	7.092	2,2%
BBB	7.244	1,9%	8.079	2,5%
Lager dan BBB	2.269	0,6%	587	0,2%
Geen rating	18.724	5,0%	13.357	4,1%
	371.845	100,0%	326.887	100,0%

Infra debt funds (x € 1.000)

	2021		2020	
AAA	-	0,0%	-	0,0%
AA	-	0,0%	-	0,0%
A	-	0,0%	-	0,0%
BBB	451.178	100,0%	427.046	100,0%
Lager dan BBB	-	0,0%	-	0,0%
Geen rating	-	0,0%	-	0,0%
	451.178	100,0%	427.046	100,0%

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat SPMS (in tijden van stress) niet over voldoende liquide financiële middelen beschikt om te voldoen aan de betalingsverplichtingen. Ten behoeve van de beheersing van het liquiditeitsrisico brengt SPMS aan de hand van stress-scenario's de omvang van het potentiële liquiditeitsrisico in kaart. Ook zijn grenzen vastgesteld waar het bestuur binnen wenst te blijven. Daarnaast heeft SPMS een actieplan dat voorziet in het beschikbaar maken van voldoende liquiditeiten.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden en arbeidsongeschiktheid. Het langlevensrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen is ultimo 2020 overgegaan naar de prognosetafels AG 2020 met fondsspecifieke ervaringssterfte 2020.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit. Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid, vermeerderd met 250% van de in risicopremie voor premievrijstelling gebaseerd op de rentetermijnstructuur ter dekking van de in het boekjaar onstane, maar nog niet gemelde schades.

Toeslagrisico (actuariële risico's)

Het bestuur van het fonds heeft de ambitie om de pensioenen te verhogen. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, het rendement, de looninflatie en de demografie. Er is sprake van een onvoorwaardelijke toeslagtoezegging van 3%.

Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen, moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

Ultimo 2021 zijn in de beleggingsportefeuille de volgende posten met een omvang groter dan 2% van het balanstotaal aanwezig:

Posten met omvang groter dan 2%

	2021	2020
Bundesrepublik Deutschland	2,60%	4,56%
Nederlandse staat	10,93%	6,42%

Bundesrepublik Deutschland en Nederlandse Staat zijn Europese staatsobligaties met AAA rating die weinig of geen kredietrisico hebben. Daarnaast beslist het bestuur van SPMS over de gewichten en bandbreedtes per beleggingscategorie en deze worden continu gemonitord. Bij de bepaling van het vereiste eigen vermogen is de gevoeligheid van het eigen vermogen voor concentratierisico (S8) gelijkgesteld aan 0%.

Overige niet-financiële risico's

Operationeel risico

De borging geschiedt onder meer door het analyseren en beoordelen van een actuele ISAE 3402 type II-rapportage ontvangen van met name APG, JP Morgan en BlackRock. De analyse en beoordeling houden in dat gekeken wordt of de scope van de rapportage overeenkomt met de dienstverlening die wordt afgenomen van deze partijen. Als blijkt dat de scope van de rapportage tekort schiet, dan zal met de betreffende partij contact worden opgenomen. Aanvullende vragen of verzoeken tot het leveren van documentatie worden uitgezet.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen geldt voor SPMS dat dit risico niet beheersbaar is.

Specifieke financiële instrumenten (derivaten)

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt tevens gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden. Het fonds gebruikt derivaten hoofdzakelijk om de hiervoor vermelde vormen van marktrisico zo veel mogelijk af te dekken. Een van de belangrijkste risico's bij derivaten is het kredietrisico. Dit is het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Hiervoor geldt dat wordt gewerkt met onderpand.

Er wordt gebruik gemaakt van onder meer de volgende instrumenten:

- Futures: dit zijn standaard beursgenoteerde instrumenten waarmee snel posities kunnen worden gewijzigd. Futures worden gebruikt voor het tactische beleggingsbeleid. Tactisch beleggingsbeleid is slechts zeer beperkt mogelijk binnen de grenzen van het strategische beleggingsbeleid.
- Forwards: forwards lijken veel op futures, maar worden over the counter (OTC, zie begrippenlijst) verhandeld in plaats van op een beurs. SPMS belegt in zogenaamde TBA's (to be announced) om zo te kunnen beleggen in Amerikaanse hypotheek.

- Currency forwards: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten, waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.
- Swaps: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten, waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van geldstromen. SPMS maakt gebruik van interest rate swaps om het renterisico te beperken.
- Met behulp van credit default swaps worden crediteurenrisico's in de obligatieportefeuille tactisch gestuurd en met behulp van total return swaps is een deel van de beleggingen in opkomende markten gerealiseerd.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de derivatenposities ultimo jaar (x € 1.000):

Derivatenposities (*) ultimo jaar (x € 1.000)

Type contract	2021		2020	
	Onderliggende contracten	Marktwaaarde	Onderliggende contracten	Marktwaaarde
Futures/forwards	1.737.574	-	1.323.205	-
Currency forward	6.866.864	-78.743	11.016.178	185.540
TBA's	139.190	138.231	231.086	229.342
Interest rate swaps	10.517.031	504.385	9.494.780	1.405.801
Credit default swaps	212.593	-15.186	76.540	-4.038
Options	17.398	249	3.116	55
		548.936		1.816.700

*) Betreft de waarde van de derivaten exclusief overlopende activa, passiva en liquide middelen.

Positie zekerheden in miljoenen

	2021	2020
Derivatenpositie	549	1.817
TBA's (voor TBA's hoeft geen collateral te worden aangehouden)	-138	-229
Saldo te ontvangen onderpand / te verstrekken onderpand	152	-181
Saldo zekerheden	563	1.407

Dit bedrag (563 miljoen) sluit aan met het saldo van de ontvangen (770 miljoen) en verstrekte zekerheden (207 miljoen) zoals vermeld in paragraaf 5.5.9

5.5.9 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

SPMS huurt haar kantoorruimte aan de Driebergseweg in Zeist. Op basis van het tot 30 september 2024 doorlopende huurcontract bedraagt de huurverplichting ultimo 2021 circa 518 duizend euro [circa 188 duizend euro per jaar] (2020: 706 duizend euro). SPMS heeft aan acht functionarissen (2020: acht) auto's ter beschikking gesteld. Deze auto's worden geleased. De verplichting van SPMS op basis van de afgesloten contracten bedraagt ultimo 2021 circa 305 duizend euro (2020: 204 duizend euro).

Onderstaand zijn de looptijden van de leasecontracten opgenomen.

	2021	2020
Te betalen:		
Binnen één jaar	15	-
Tussen één en vijf jaar	290	204
Meer dan vijf jaar		-
Totaal	305	204

Voorwaardelijke verplichtingen

Er lopen tegen het pensioenfonds geen juridische procedures die zouden kunnen leiden tot een verplichting van materiële omvang.

Op grond van regelgeving dient SPMS inzicht te geven in de fiscale positie in de Verenigde Staten op het gebied van vastgoedbeleggingen. Doordat de Amerikaanse vastgoedportefeuille verder in waarde is gestegen en er reguliere fiscale afschrijvingen plaatsvinden, lopen de commerciële en fiscale waarden steeds verder uiteen. De ongerealiseerde vermogenswinsten, dat wil zeggen het verschil tussen de commerciële en fiscale waarden, kunnen in de toekomst in de aangiften van SPMS tot uiting komen.

De schatting van de belastinglatentie kent zowel een passieve positie (schuld) als een actieve positie (vordering). De passieve positie komt voort uit het scenario dat de onderliggende bezittingen direct verkocht worden door de fondsen waarin SPMS investeert. Uitgaande van het beleggingsbeleid van SPMS zullen deze vastgoedbeleggingen in portefeuille blijven en zou betoogd kunnen worden dat de schatting van de belastinglatentie aanzienlijk lager is. De actieve positie zal afhankelijk van de nog te realiseren resultaten in de betreffende beleggingen ook daadwerkelijk te vorderen zijn.

Echter gezien de onzekerheden die met deze schatting samen hangen, de keuzes die het fonds heeft inzake haar exitstrategie en de inherent grote onzekerheid over de waardeontwikkeling van het onroerend goed, voldoet deze post niet aan de opnamecriteria voor de jaarrekening.

Verstreckte zekerheden en garanties

Uit hoofde van derivaten-beleggingstransacties is door SPMS voor een bedrag van 207 miljoen euro aan zekerheden gesteld in de vorm van in onderpand gegeven obligaties en cash.

Betreffende de huur van de kantoorruimte aan de Driebergseweg is aan verhuurder een bankgarantie voor onbepaalde tijd ter waarde van 56.500 (2020:56.500) euro verstrekt.

Ontvangen zekerheden

Uit hoofde van derivaten-beleggingstransacties is door SPMS voor een bedrag van 770 miljoen euro aan zekerheden ontvangen in de vorm van in onderpand verkregen obligaties en cash.

Contractuele verplichtingen

SPMS besteedt de administratieve uitvoering uit aan APG DWS en Fondsenbedrijf NV. De totale verplichting voor 2022 bedraagt ongeveer 3,9 miljoen euro (exclusief BTW).

5.6 Toelichting op staat van baten en lasten

5.6.1 Premiebijdragen

Premiebijdragen (x € 1.000)

	2021	2020
Feitelijke premie		
Normpensioen	95.496	86.084
3% onvoorwaardelijke toeslagverlening	123.498	111.511
Risicoregeling	3.647	2.725
Premieovername bij arbeidsongeschiktheid	9.462	7.511
Totaal	232.103	207.831
Kostendeekkende premie	416.124	382.201
Gedempte kostendeekkende premie	155.147	126.272
Feitelijke premie	232.103	207.831

De verschillen tussen de kostendeekkende premie, de feitelijke premie en de gedempte premie zijn het gevolg van verschillen in gehanteerde rekenrente. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.

De samenstelling van de kostendeekkende premie en de gedempte kostendeekkende premie is als volgt:

Kostendeekkende- en gedempte kostendeekkende premie (x € 1.000)

	Kostendeekkende premie	Gedempte kostendeekkende premie
Actuarieel benodigde premie	343.514	122.345
Opslag uitvoeringskosten	1.440	1.440
Opslag premievrijstelling arbeidsongeschiktheid	7.915	7.915
Opslag solvabiliteit	63.255	23.447
Totaal	416.124	155.147

5.6.2 Waardeoverdrachten

Waardeoverdrachten (x € 1.000)

	2021	2020
Waardeoverdrachten inkomend	812	103
Waardeoverdrachten uitgaand	0	0
Saldo	812	103

5.6.3 Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Beleggingsresultaten 2021 (x € 1.000)

	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Vastgoedbeleggingen	44.441	406.420	-4.777	446.084
Aandelen	70.890	827.437	-6.111	892.216
Vastrentende waarden	168.950	-37.307	-24.852	106.791
Derivaten	40.763	-1.257.199	-332	-1.216.768
Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen/Alpha-mandaat)	-	76.473	-10.587	65.886
Overige beleggingen	3.640	50.064	-	53.704
	328.684	65.888	-46.659	347.913

De indirecte beleggingsopbrengsten en de herwaardering in de tabel van paragraaf 5.5.1 ad 13.750 vertonen een verschil van 52.138 (namelijk 65.888 ten opzichte van 13.750). Dit wordt veroorzaakt door gerealiseerd resultaat op futures (59.445) en valutakoersverschillen (-7.307).

Beleggingsresultaten 2020 (x € 1.000)

	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Vastgoedbeleggingen	34.471	-102.824	-2.902	-71.255
Aandelen	64.901	351.149	-11.574	404.476
Vastrentende waarden	168.374	-39.411	-19.548	109.415
Derivaten	36.415	1.397.215	-948	1.432.682
Alternatieve beleggingen (Hedgefondsen/Alpha-mandaat)	-	6.749	-6.685	64
Overige beleggingen	1.620	36.866	-	38.486
	305.781	1.649.744	-41.657	1.913.868

De indirecte beleggingsopbrengsten en de herwaardering in de tabel van paragraaf 5.5.1 ad 1.599.164 vertonen een verschil van 50.580 (namelijk 1.649.744 ten opzichte van 1.599.164). Dit wordt veroorzaakt door gerealiseerd resultaat op futures (47.286) en valutakoersverschillen (3.294).

Kosten vermogensbeheer (x € 1.000)

	2021	2020
Bewaarloon	2.260	1.862
Beheerloon externe managers	26.334	22.260
Kosten fiduciair management	3.540	3.100
Prestatie afhankelijke vergoedingen	9.972	9.896
Overige kosten vermogensbeheer	624	947
Advieskosten vermogensbeheer	1.040	978
Aandeel kosten vermogensbeheer, bestuur en bestuursbureau	2.889	2.614
Totaal kosten vermogensbeheer	46.659	41.657

Naast de bovenvermelde kosten van vermogensbeheer worden voor de in de sectoren vastgoedbeleggingen, aandelen en alternatieve beleggingen (hedgefondsen/alpha-mandaat) opgenomen beleggingsfondsen, onderliggende kosten voor vermogensbeheer en custody direct in de waarde van het betreffende fonds verwerkt. De directe kosten ad 46.659 samen met de kosten die in de betreffende fondsen zijn verwerkt is het totaal dat in paragraaf 2.9 is toegelicht.

De transactiekosten worden direct ten laste van de beleggingsopbrengsten gebracht en zijn daarom in de jaarrekening niet zichtbaar. De transactiekosten bestaan uit in- en uitstapkosten bij beleggingsfondsen, aan- en verkoopkosten bij directe beleggingen in beleggingstitels en aankoopkosten. De geïdentificeerde transactiekosten over 2021 bedroegen 21,8 miljoen euro (2020: 30,5 miljoen euro).

Kosten van performance fees moeten worden verantwoord alsof het contract per einde boekjaar wordt afgewikkeld. Als het jaar erop blijkt dat er uiteindelijk geen outperformance was, kan (een deel van) de reservering vrijvallen. Wanneer blijkt dat te veel is gereserveerd kan het saldo zelfs negatief worden.

Voor nog te ontvangen facturen, per 31 december 2021, inzake beheerloon externe managers is een bedrag van 17,4 miljoen (2020: 13,7 miljoen) opgenomen. Voor nog te betalen performance fee is een schatting van 9,5 miljoen (2020: 12,6 miljoen) opgenomen.

5.6.4 Pensioenuitkeringen en afkoop

Pensioenuitkeringen en afkoop (x € 1.000)

	2021	2020
Ouderdompensioen	187.382	183.840
Nabestaandenpensioen (partnerpensioen)	55.567	53.712
Wezenpensioen	456	475
Totaal	243.405	238.027

5.6.5 Mutaties in voorziening pensioenverplichtingen

Mutaties in voorziening pensioenverplichtingen (x € 1.000)

	2021	2020
Pensioenopbouw	351.428	322.457
Indexering en overige toeslagen	71.315	-
Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen	-58.701	-31.717
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-243.303	-238.595
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-6.654	-5.893
Wijziging marktrente	-712.688	1.343.520
Wijziging actuariële grondslagen	-2.867	-131.981
Mutatie waardeoverdrachten	781	105
Overige mutaties	-17.177	-13.551
Totaal	-617.866	1.244.345

Toelichting overige mutaties (x € 1.000)

	2021	2020
Sterfte en overige technische grondslagen	-17.256	-15.689
Arbeidsongeschiktheid	79	2.138
Totaal	-17.177	-13.551

5.6.6 Pensioenuitvoeringskosten

Pensioenuitvoeringskosten (x € 1.000)

	2021	2020
Kosten bestuur	756	790
Kosten BPMS	478	348
Kosten bestuursbureau		
• Salarissen	2.141	2.147
• Sociale lasten	184	184
• Pensioenlasten	321	301
• Overige personeelskosten	291	288
• Huisvestings- en automatiseringskosten	875	743
Totale kosten bestuursbureau	3.812	3.663
Controle- en toezichtskosten	821	914
Advieskosten	165	233
Overige kosten (m.n. communicatiekosten deelnemers)	412	253
Totaal kosten bestuur en bestuursbureau	6.444	6.201
Waarvan kosten vermogensbeheer	2.889	2.614
Totaal pensioenuitvoeringskosten bestuur en bestuursbureau	3.555	3.587
Kosten uitvoeringsorganisatie	4.011	3.922
Projectkosten	528	85
Totaal	8.094	7.594

Onder de post controle- en toezichtskosten zijn de kosten van toezicht van DNB van 457 duizend euro (2020: 508 duizend euro) en toezicht AFM van 37 duizend euro (2020: 35 duizend euro) opgenomen.

Het personeel neemt deel aan de pensioenregeling van PFZW. Als werkgever heeft SPMS aan het fonds geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van tekorten, anders dan het voldoen van de jaarlijkse premiebijdragen. Uit dien hoofde kan worden volstaan met het verantwoorden van de premie als last.

In het boekjaar zijn de volgende honoraria van externe accountantskantoren ten laste gebracht van het pensioenfonds:

Kosten accountants (x € 1.000)

	2021	2020
Deloitte, controle jaarrekening	141	151
Deloitte, adviesdiensten op fiscaal terrein.		-
Totaal Deloitte	141	151

5.6.7 Overige lasten

Overige lasten (x € 1.000)

	2021	2020
Diverse lasten	1	2
Totaal	1	2

Aantal personeelsleden en bezoldiging

Bij het fonds zijn ultimo 2021 17 (2020: 18) werknemers in dienst op het bestuursbureau. Omgerekend naar fulltime equivalenten bedraagt het aantal medewerkers 15,3 FTE (2020: 15,5 FTE). 1 FTE = 36 uur. Er zijn geen medewerkers werkzaam in het buitenland.

De bezoldiging voor de bestuurders samen bedraagt 595 duizend euro (2020: 594 duizend euro).

Verbonden partijen

Transacties met bestuurders

Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de toelichting bij 'aantal personeelsleden'. Er zijn geen leningen verstrekt aan bestuurders, noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders. Evenmin zijn leningen verstrekt of is sprake van vorderingen op (voormalige) personeelsleden.

Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Gebeurtenissen na balansdatum

Aanpassing UFR

Sinds 2012 wordt de rentetermijnstructuur (RTS) van DNB voor pensioenfondsen bepaald met behulp van de Ultimate Forward Rate (UFR). De UFR is gebaseerd op het (voortschrijdend) 120-maands gemiddelde van de 20-jaars forward rate.

In 2019 is door de Commissie Parameters een aangepaste UFR-methode geadviseerd waarbij de UFR wordt gebaseerd op het (voortschrijdend) 120-maands gemiddelde van de 30-jaars forward rate. DNB heeft besloten deze nieuwe UFR vanaf 1 januari 2021 in vier gelijke jaarlijkse stappen in te voeren. Met de stapsgewijze invoering zal de nieuwe UFR begin 2024 volledig zijn ingevoerd. Deze stapsgewijze invoering zorgt ervoor dat het effect van de nieuwe UFR-methode op de dekkingsgraden van de pensioenfondsen geleidelijk tot uiting komt.

Het effect van de tweede stap van de nieuwe UFR-methode op de dekkingsgraad per 1 januari 2022 is een daling van 1,4 procentpunt.

Het effect van de overige drie stappen in totaal wordt geschat op een daling van de dekkingsgraad met 4,2 procentpunt (gebaseerd op de financiële situatie van het fonds ultimo 2021).

Oorlog in Oekraïne

Het financieel belang van SPMS in Russische aandelen en obligaties, vlak voor de inval op 24 februari 2022, bedroeg minder dan 1%. De financiële impact is relatief gering en de oorlog heeft tot nu toe nagenoeg geen impact gehad op de continuïteit van het fonds. De impact op het risicoprofiel van het fonds is lastiger in te schatten en veranderlijk.

Ondertekening

Zeist, 23 juni 2022

Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten

Het bestuur,

drs. E.P. Stuijtzand

mw. dr. A.Y. Goedkoop MBA

mw. dr. M. Gamala

dr. C.H.R. Bosman

drs. S.J. Huisman

dr. ir. M.J. Stoutjesdijk MBA

dr. C.G. Vermeij

drs. M.H.B. Vonk

dr. R. Wagenmakers MBA

6. Overige gegevens

6.1 Statutaire regeling over bestemming saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het fonds. De bestemming is nader uitgewerkt in de ABTN.

De onderverdeling van de resultaatbestemming is als volgt:

Resultaatbestemming (x € 1.000)

	2021	2020
Onttrekking / Toevoeging aan overige reserves	947.195	631.837

6.2 Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten te Zeist is aan Mercer (Nederland) B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Wet verplichte beroepspensioenregeling over het boekjaar 2021.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaire ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten, zoals vereist conform artikel 143 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 20,6 miljoen. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 2,5 miljoen te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 142 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegeven verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn, als geheel gezien, toereikende technische voorzieningen vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegeven verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening goed. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen toereikend zijn.

In het kader van dit oordeel wijs ik op de ontwikkelingen na balansdatum als gevolg van de Oekraïne crisis, zoals die door het pensioenfonds in het jaarverslag zijn toegelicht.

Amstelveen, 23 juni 2022

Ir. M.W. Heemskerk AAG
verbonden aan Mercer (Nederland) B.V.

6.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten te Zeist gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2021.
2. De staat van baten en lasten over 2021.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 70.000.000. De materialiteit is gebaseerd op 0,5% van het pensioenvermogen. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de organen belast met governance overeengekomen dat wij aan de organen belast met governance tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 2.500.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van onze controle

Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten kent een aantal activiteiten welke grotendeels zijn uitbesteed aan serviceorganisaties. De stichting heeft het beheer van de beleggingen en de beleggingsadministratie uitbesteed aan diverse serviceorganisaties, de pensioenadministratie is uitbesteed aan APG Rechtenbeheer N.V. (hierna gezamenlijk: 'de uitvoeringsorganisatie'). De jaarrekening wordt opgesteld op basis van informatie over de beleggingen en beleggingsopbrengsten die is verstrekt door de custodian en informatie over de voorziening pensioenverplichtingen, premiebijdragen, pensioenuitkeringen en overige financiële posten die is verstrekt door APG Rechtenbeheer N.V.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verwerven van inzicht in de aard en de significantie van de door de uitvoeringsorganisatie verleende diensten en het effect hiervan op de voor de controle relevante interne beheersing van de stichting. Op basis hiervan identificeren wij de risico's op een afwijking van materieel belang, bepalen wij de aard en omvang van de uit te voeren controlewerkzaamheden en voeren wij controlewerkzaamheden uit om op deze risico's in te spelen.

Bij de uitvoering van onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden en bevindingen van andere onafhankelijke accountants inzake de voor de stichting relevante interne beheersingsmaatregelen van de uitvoeringsorganisatie, zoals weergegeven in de specifiek daarvoor opgestelde (Standaard 3402 type II en 3000A-, en SOC 1) rapportages. Onze controlewerkzaamheden bestaan uit het bepalen van de minimaal verwachte interne beheersingsmaatregelen. Verder evalueren wij de in de Standaard 3402- en 3000A- en SOC 1 rapportages beschreven interne beheersingsmaatregelen, de verrichte werkzaamheden ter toetsing van de effectieve werking gedurende 2021 en de uitkomsten daarvan. Ook beoordelen wij de evaluatie door het bestuur van de kwaliteit van de uitbesteding aan de uitvoeringsorganisatie.

In aanvulling hierop hebben wij eigen controlewerkzaamheden uitgevoerd, waaronder werkzaamheden ten aanzien van de aanwezige beheersingsmaatregelen op het niveau van het bestuur en het bestuursbureau.

Wij hebben voor de controle van de jaarrekening gebruik gemaakt van een andere accountant. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden bepaald, rekening houdend met de omvang en het risicoprofiel van deze activiteiten, en deze vastgelegd in instructies. Daarnaast hebben wij een kwaliteitsreview uitgevoerd met betrekking tot de uitgevoerde werkzaamheden en de uitkomsten daarvan.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij de significante activiteiten, gecombineerd met zelfstandig verrichte werkzaamheden op het totaalniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van het geheel verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

Controle-aanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de entiteit en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de organen belast met governance het toezicht uitoefenen, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, SIRA, sleutelfunctiehouder-rapportages, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen welke gericht zijn op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Op basis van deze werkzaamheden hebben wij de veronderstelde fraude risico's overwogen met betrekking tot het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het bestuur, inclusief of er indicaties zijn voor tendenties bij het bestuur die mogelijk risico's vormen op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van deze fraude risico's zijn gericht op een evaluatie van de opzet en de implementatie van de relevante interne beheersingsmaatregelen om deze risico's te beperken.

Wij hebben de interne-beleidsdocumenten en andere beschikbare informatie ten aanzien van fraude beoordeeld en om inlichtingen verzocht bij onder andere de leden van het bestuur en de sleutelfunctiehouders. Wij hebben tevens aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd, waaronder het toetsen van journaalboekingen, het beoordelen van schattingen op tendenties (inclusief een retrospectieve beoordeling van significante schattingen uit het vorige boekjaar) en de onderbouwing van de tijdens het opstellen van de financiële overzichten aangebrachte aanpassingen. Onze inschatting van de risico's op een afwijking van materieel belang ten gevolge van fraude hebben niet geresulteerd in een kernpunt van de controle.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude.

Uit onze werkzaamheden volgden geen signalen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controle-aanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de stichting door inlichtingen in te winnen bij het bestuur, de met governance belaste personen en het lezen van notulen en rapporten van de sleutelfunctiehouders.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, naleving van het belastingrecht en regelgeving voor financiële verslaggeving, de vereisten in het kader van Titel 9 van Boek 2 BW aangemerkt als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten. Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten.

Daarnaast is Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten onderworpen aan overige wet- en regelgeving, zoals ook benoemd in de NBA Handreiking 1144 'Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij pensioenfondsen' waarvan de gevolgen van niet naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten,

bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken. Gezien de aard van de activiteiten van het pensioenfonds en de complexiteit van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en de Algemene Verordening Gegevensbescherming bestaat het risico dat niet wordt voldaan aan de vereisten van deze wet- en regelgeving.

Ten aanzien van deze wet- en regelgeving die geen direct effect hebben op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter. Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van het pensioenfonds, voor de mogelijkheid van het pensioenfonds om haar activiteiten voort te zetten, dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang; niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de financiële overzichten. Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot (i) het bestuur en, in voorkomend geval, de met governance belaste personen vragen of de stichting dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens) van niet-naleving van wet- en regelgeving.

Tenslotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controle-aanpak continuïteit

Onze verantwoordelijkheden, evenals de verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht, met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling wordt beschreven in het hoofdstuk "Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening" hieronder.

Bij het vervullen van onze verantwoordelijkheden hebben we werkzaamheden uitgevoerd waaronder het evalueren van de beoordeling door het bestuur van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten om haar continuïteit te handhaven en het overwegen van de impact van financiële, operationele en andere omstandigheden.

De financiële positie van de stichting en de wettelijke mogelijkheid om onder bepaalde omstandigheden de pensioenverplichtingen te kunnen aanpassen is een belangrijk onderdeel van deze evaluatie. Op basis van deze procedures hebben we geen rapporteerbare bevindingen met betrekking tot het vermogen van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten om haar continuïteit te handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de organen belast met governance gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Waardering van beleggingen welke gewaardeerd zijn op basis van waarderingmodellen en technieken (illiquide beleggingen)

De beleggingen zijn een significante post op de balans van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten. Deze beleggingen dienen volgens de Wet verplichte beroepspensioenregeling te worden gewaardeerd op marktwaarde.

Voor een groot deel van de beleggingen is de marktwaarde te toetsen aan transacties die tot stand zijn gekomen op liquide financiële markten. Illiquide beleggingen zijn beleggingen waarvoor een frequente marktnotering ontbreekt en de prijs daarom op basis van waarderingmodellen wordt bepaald. Het met behulp van deze modellen bepalen van de marktwaarde is complex en bevat subjectieve elementen die bij de berekening worden gehanteerd.

Hierdoor neemt de waarderingonzekerheid inherent toe bij beleggingen zonder genoteerde marktprijzen en hangt dit samen met de beschikbaarheid en toepasbaarheid van marktgegevens.

In de toelichting op de grondslagen voor waardering van activa en passiva geeft Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten inzicht in de gehanteerde waarderingmethoden van de beleggingen. Een beschrijving van deze modellen en technieken is weergegeven in noot 5.5.1. Uit deze toelichting blijkt dat voor 79% van de beleggingen van het pensioenfonds de waardering is gebaseerd op directe marktnoteringen, voor 9% van de beleggingen van het pensioenfonds de waardering is gebaseerd op afgeleide marktnoteringen en voor 12% op basis van waarderingmodellen en – technieken.

Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole geïdentificeerde risico is dat illiquide beleggingen niet juist gewaardeerd zijn en dat de toelichting niet voldoet aan relevante verslaggevingsvereisten.

Om het risico te ondervangen hebben wij onder meer:

- De opzet, het bestaan en de werking van de beheersingsmaatregelen rondom waardering van beleggingen beoordeeld;
- Een retrospectieve analyse uitgevoerd ten aanzien van de nagekomen waarderingen;
- Vastgesteld of de in de grondslagen voor waardering van activa en passiva beschreven modellen en technieken geschikt zijn om, binnen de geldende wettelijke bepalingen en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, te kunnen komen tot een marktwaarde van deze beleggingen;
- Getoetst of de toepassing van deze modellen en technieken bij het bepalen van de marktwaarde overeenkomstig de beschreven uitgangspunten heeft plaatsgevonden;
- Vastgesteld dat de waarderinggrondslagen en waarderingonzekerheid van de beleggingen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening.

Onze observatie bij dit kernpunt:

Wij achten de waardering van de illiquide beleggingen en de daarbij behorende toelichting in de jaarrekening per 31 december 2021 aanvaardbaar. Wij hebben geen significante bevindingen te rapporteren.

Gevoeligheden ten aanzien van de waardering van de technische voorzieningen

De technische voorziening, waaronder de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds, betreft de belangrijkste verplichting in de balans van het pensioenfonds en vormt één van de belangrijkste componenten voor de berekening van de actuele dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad. De technische voorziening wordt, conform de vereisten van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, gewaardeerd op marktwaarde. Deze marktwaarde wordt berekend op basis van actuariële grondslagen en schattingselementen en is dan ook gevoelig voor de gehanteerde (actuariële) veronderstellingen en schattingselementen. De certificerend actuaris onderzoekt onder meer de toereikendheid van de voorziening pensioenverplichtingen en de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen uit de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten heeft in de toelichting op de grondslagen voor waardering van activa en passiva de grondslagen voor de waardering van de technische voorziening toegelicht. In noot 5.5.6 is een verdere detaillering van de technische voorziening gegeven.

Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole geïdentificeerde risico is dat actuariële grondslagen met betrekking tot de fonds specifieke ervaringssterfte en kostenopslag niet juist worden toegepast en toegelicht en/of dat actuariële berekeningen onjuist zijn.

Om het risico te ondervangen hebben wij onder meer:

- De certificerend actuaris instructies gestuurd over de te volgen controleaanpak en attentiepunten;
- De redelijkheid van de aannames en schattingen van het bestuur met betrekking tot de gekozen (actuariële) veronderstellingen en de gehanteerde waarderingsgrondslagen getoetst en besproken met de certificerend actuaris;
- De rapportage van de certificerend actuaris geëvalueerd en de uitkomsten besproken;
- Controlewerkzaamheden uitgevoerd op de pensioenaanspraken van de deelnemers om de gehanteerde administratieve basisgegevens te toetsen;
- Vastgesteld dat de waarderingsgrondslagen van de technische voorzieningen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening.

Onze observatie bij dit kernpunt:

Wij achten de waardering van de technische voorzieningen en de daarbij behorende toelichting in de jaarrekening per 31 december 2021 aanvaardbaar. Wij hebben geen significante bevindingen te rapporteren.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Samenvatting: Het jaar 2021 in beeld;
- Kerncijfers;
- Belangrijke ontwikkelingen en besluiten in 2021;
- Karakteristieken van het pensioenfonds;
- Bestuursverslag;

- Verslag Raad van Toezicht;
- Verslag BPMS en Verantwoordingsorgaan;
- Overige gegevens;
- Bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE DOOR WET- OF REGELGEVING GESTELDE VEREISTEN

Benoeming

Wij zijn door de organen belast met governance benoemd als accountant van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialististen vanaf de controle van het boekjaar 2015 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang geleverd.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De organen belast met governance zijn verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur en de organen belast met governance onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan het bestuur op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan het bestuur en de organen belast met governance dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur en de organen belast met governance over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur en de organen belast met governance hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amsterdam, 23 juni 2022

Deloitte Accountants B.V.

Drs. M. van Luijk RA

Bijlagen

I - Samenstelling Vergadering van Afgevaardigden van BPMS

De Vergadering van Afgevaardigden (VvA) van de Beroepspensioenvereniging voor Medisch Specialisten (BPMS) is ingedeeld in afdelingen.

- A. Iedere zelfstandige medische staf in een ziekenhuis, waar tenminste 10 SPMS-deelnemers werkzaam zijn, geldt als een afdeling. Eind 2021 waren dat 61 afdelingen.
Iedere afdeling vaardigt één gewoon lid af naar de VvA en benoemt een plaatsvervanger (plv).
- B. De 'niet aan een ziekenhuis verbonden' leden vormen tezamen één afdeling. Deze afdeling bestaat uit deelnemers die extramuraal werken of volledig arbeidsongeschikt zijn.
Zij vaardigen één gewoon lid af en benoemen een plaatsvervanger.
- C. Alle buitengewone leden vormen samen één afdeling. Middels verkiezingen hebben zij tien afgevaardigden en twee plaatsvervangers gekozen.

Op 31 december 2021 was de VvA als volgt samengesteld:

A. Zelfstandige medische staven van ziekenhuizen:

Noordwest Ziekenhuisgroep (alle locaties), Alkmaar

J.M. Schmidt, KNO-arts (lid)

Ziekenhuisgroep Twente (ZGT), Almelo

G.J. Wagenmakers, radioloog (lid)

R.A.A. van Zanten, internist (plv)

Flevoziekenhuis, Almere

R.W. Roest, dermatoloog (lid)

Mw. dr. N. Horree, gynaecoloog (plv)

Meander Medisch Centrum, Amersfoort

P.W.H.M. Verheggen, cardioloog (lid)

L. Meiss, radioloog (plv)

Ziekenhuis Amstelland (ZHA), Amstelveen

Dr. F.J.F. Broeyer, cardioloog (lid)

BovenIJ Ziekenhuis, Amsterdam

A.L.M. Bakx, cardioloog (lid)

Gelre ziekenhuizen (alle locaties), Apeldoorn

R.S. Birjmohun, internist (lid)

W.J. Meijer, gynaecoloog (plv)

Rijnstate ziekenhuis (alle locaties), Arnhem

E.J. Hekma, chirurg (lid)

M.J.J.M. de Bock, anesthesioloog (plv)

J.P.P.M. van Leeuwen, KNO-arts*

J.K. van der Kamp, anesthesioloog*

Wilhelmina Ziekenhuis Assen, Assen

B. de Vos, chirurg (lid)

Dr. M.J.F. Mertens, longarts*

Rode Kruis Ziekenhuis, Beverwijk

U. Umans, radioloog (lid)

Maasziekenhuis Pantein, Boxmeer

M.J.M. Traksel, anesthesioloog (lid)

Amphia Ziekenhuis, Breda

P.P.M. Maas, anesthesioloog (lid)

L.H.G.J. Elmans, orthopedisch chirurg (plv)

IJsselland Ziekenhuis, Capelle a/d IJssel

J. Bergsma, anesthesioloog (lid)

Dr. S.L.C.E. Buijk, chirurg (plv)

Reinier de Graaf Gasthuis, Delft

Dr. H.J. Gilhuis, neuroloog (lid)

J.J. Kloek, mdl-arts (plv)

Jeroen Bosch Ziekenhuis, Den Bosch

B. Schaap, mdl-arts (lid)

Dr. H.J.M. de Jonge, mdl-arts (plv)

Haaglanden MC, Den Haag

T.A.J. Urlings, radioloog (lid)

HagaZiekenhuis, Den Haag

J.S. van der Laan, patholoog (lid)

J.P. Koopman, KNO-arts (plv)

Deventer Ziekenhuis, Deventer

R.C. van Heemst, longarts (lid)

B.J.G.L. Zonneveld, radioloog (plv)

Mw. E.R. Flikweert, chirurg*

Van Weel-Bethesda Ziekenhuis, Dirksland

M. Staarink, chirurg (lid)

Slingeland Ziekenhuis, Doetinchem

W. van der Bruggen, nucleair geneeskundige (lid)

Mw. dr. G. Pons van Dijk, neuroloog (plv)

Albert Schweitzer ziekenhuis, Dordrecht

Dr. E.W. Mandl, orthopedisch chirurg (lid)

Ziekenhuis Nij Smellinghe, Drachten

C.V. Bakker, dermatoloog (lid)

A. Soepboer, radioloog (plv)

Ziekenhuis Gelderse Vallei, Ede

Dr. R.M. Cardinaal, KNO-arts (lid)

Catharina Ziekenhuis, Eindhoven

Dr. M.C. Haanschoten, anesthesioloog (lid)

H.G. Kreeftenberg, internist (plv)

Maxima Medisch Centrum, Eindhoven-Veldhoven

H.W.J. Koot, orthopedisch chirurg (lid)

J.M. Setz, neuroloog (plv)

Treant Zorggroep (alle locaties), Emmen

P.A. van der Vleuten, cardioloog (lid)

P.E. Kleingeld, uroloog*

Medisch Spectrum Twente, Enschede

A. Özdemir, anesthesioloog (lid)

St. Anna Ziekenhuis, Geldrop

A.J. Michels, longarts (lid)

Dr. R.K. Linskens, mdl-arts (plv)

H.R. Ronnen, radioloog*

F.T.P.M. van der Linden, chirurg*

Admiraal De Ruyter Ziekenhuis, Goes

S.L. Wolters, radioloog (lid)

E. Planken, uroloog (plv)

M. Olree, radioloog*

Beatrixziekenhuis (Rivas Zorggroep), Gorinchem

Dr. W.L. van der Graaff, reumatoloog (lid)

E. Orman, dermatoloog (plv)

Groene Hart Ziekenhuis, Gouda

Dr. J.O. van Dobbenburgh, cardioloog (lid)

P.J.I.M. Poelmann, orthopedisch chirurg (plv)

Martini Ziekenhuis, Groningen

S.G.J. Rödel, chirurg (lid)

H.J. Wolters, mdl-arts (plv)

Spaarne Gasthuis, Haarlem

H.A.J van Laarhoven, orthopedisch chirurg (lid)

M. Akarriou, nucleair geneeskundige (plv)

Saxenburgh Groep (Zkh Röpcke-Zweers), Hardenberg

H.H.K. Thio, internist (lid)

B.L. Koens, radioloog (plv)

Ziekenhuis St. Jansdal, Harderwijk

C.T.J.M. Doreleijers, anesthesioloog (lid)

Ziekenhuis Tjongerschans, Heerenveen

A.H.W.A. Elsen, radioloog (lid)

Dr. ir. A.T. Zuur, mdl-arts (plv)

Zuyderland MC, Heerlen-Sittard

T. van der Beek, anesthesioloog (lid)

P.H.N.M. Kampschöer, gynaecoloog (plv)

Elkerliek Ziekenhuis, Helmond

C.A. de Groot, chirurg (lid)

Tergooiziekenhuizen, Hilversum

P.M. Laboyrie, neuroloog (lid)

Dijklander Ziekenhuis, Hoorn-Purmerend

Mw. dr. M.M. Reijnders-Scheurkogel, radioloog (lid)

A.D. Moolhuijzen, radioloog (plv)

Medisch Centrum Leeuwarden, Leeuwarden

Dr. P.F. Doorn, orthopedisch chirurg (lid)

Alrijne Zorggroep, Leiderdorp

Mw. dr. M.T.P. Odenthal, oogarts (lid)

R.A.L. Schoop, KNO-arts*

St. Antonius Ziekenhuis (alle locaties), Nieuwegein

R. van der Kamp, longarts (lid)

Dr. P.M.N.Y.H. Go, chirurg*

Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis, Nijmegen

Mw. K.L. Bos, gynaecoloog (lid)

B.A.J. Veldman, internist (plv)

Laurentius Ziekenhuis, Roermond

Dr. F.J.V. Schlosser, chirurg (lid)

J.M.G.C. Bonnemajjer, oogarts*

Bravis Ziekenhuis, Roosendaal

R.N. van Wandelen, anesthesioloog (lid)

Dr. E.J. Rolleman, internist (plv)

V.A.M. Duurkens, longarts*

Franciscus Gasthuis en Vlietland, Rotterdam

S. Rutten, orthopedisch chirurg (lid)

Het Oogziekenhuis Rotterdam, Rotterdam

T.J.P. Nieuwendijk, oogarts (lid)

Ikazia Ziekenhuis, Rotterdam

Dr. M. van Rijn, arts-microbioloog (lid)

Maasstad Ziekenhuis, Rotterdam

Dr. F.J.G.M. Kubben, mdl-arts (lid)

Dr. S.J.L.B. Zweers, mdl-arts (plv)

S. Ganesh, mdl-arts*

Antonius Ziekenhuis, Sneek

T. Zwaga, radioloog (lid)

D.F. Eijkenboom, KNO-arts (plv)

ZorgSaam Ziekenhuis, Terneuzen

- Vacature -

Ziekenhuis Rivierenland, Tiel

C. van der Zwaan, cardioloog (lid)

Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis, Tilburg

R. Froklage, anesthesioloog (lid)

I.C.J.B. van den Brand, orthopedisch chirurg (plv)

Diakonessenhuis, Utrecht

E.A. Schilderman, dermatoloog (lid)

L.B. Uittenbogaard, gynaecoloog (plv)

VieCuri Medisch Centrum, Venlo

R.I.J. van der Velde, internist-endocrinoloog (lid)

J.G.H.M. Schlooz, anesthesioloog*

Sint Jans Gasthuis, Weert

F.J.G. Vanhimbeeck, chirurg (lid)

Streekziekenhuis Koningin Beatrix, Winterswijk

M.B. Nienhuis, cardioloog (lid)

Zaans Medisch Centrum, Zaandam

P.N.A. Bronzwaer, cardioloog (lid)

Lange Land Ziekenhuis, Zoetermeer

Mw. M. Hordijk-Trion, cardioloog (lid)

P.T.H. Langendijk, orthopedisch chirurg*

Dr. P. van der Meer, cardioloog*

Isala (alle locaties), Zwolle

J.H. Geertman, cardioloog (lid)

B. Leden, niet verbonden aan een ziekenhuis:

(bijv. extramuraal werkzaam, arbeidsongeschikt)

M. van der Reijden, psychiater (lid)

G.E. Cromheecke, anesthesioloog (plv)

C. Buitengewone leden:

A.J.M.C. Aarts, radioloog (lid)

J.C.N.M. Aarts, radioloog (lid)

Mw. dr. G.A. van Albada-Kuipers, reumatoloog (lid)

Dr. A.T. Alberda, gynaecoloog (lid)

Dr. W.A. de Boer, mdl-arts (lid)

Dr. L.P.A. Bom, orthopedisch chirurg (lid)

Prof. dr. R.S. Breederveld, chirurg (lid)

D. Cohen Tervaert, oogarts (lid)

Dr. M. Kiewiet de Jonge, uroloog (lid)

Dr. N.J.A. Tulp, orthopedisch chirurg (lid)

Prof. dr. P.E. Postmus, longarts (plv)

Dr. C.C. Tijssen, neuroloog (plv)

* Deze leden en/of plaatsvervangers traden in 2021 uit de VvA:

J.M.G.C. Bonnemajjer, oogarts

V.A.M. Duurkens, longarts

Mw. E.R. Flikweert, chirurg

S. Ganesh, mdl-arts

Dr. P.M.N.Y.H. Go, chirurg

J.K. van der Kamp, anesthesioloog

P.E. Kleingeld, uroloog
P.T.H. Langendijk, orthopedisch chirurg
J.P.P.M. van Leeuwen, KNO-arts
F.T.P.M. van der Linden, chirurg
Dr. P. van der Meer, cardioloog
Dr. M.J.F. Mertens, longarts
M. Olree, radioloog
H.R. Ronnen, radioloog
J.G.H.M. Schlooz, anesthesioloog
R.A.L. Schoop, KNO-arts

II - Nevenfuncties in 2021

Bestuur

Naam	Geboortedatum	Functie binnen pensioenfonds	Functies buiten pensioenfonds
dr. P. Biemond (Piet)	24-05-1956	Voorzitter tot 1 maart 2021	Internist
drs. E.P. Stuijzand (Eelco)	31-12-1963	Vicevoorzitter tot 1 maart 2021 Voorzitter vanaf 1 maart 2021	Radioloog Arbiter Scheidsgerecht voor de Gezondheidszorg, algemeen
dr. C.G. Vermeij (Kees)	06-06-1962	Bestuurslid Voorzitter Investment Committee	Internist-nefroloog Bestuurslid bij Stichting Hans Diels Adviseur Adviescommissie Pakket bij Zorginstituut Nederland
drs. M.H.B. Vonk (Marcel)	20-08-1958	Bestuurslid Voorzitter Bestuurscommissie Pensioenen	Freelance Psychiater
dr. A.Y. Goedkoop (Amber)	22-08-1973	Vicevoorzitter vanaf 1 maart 2021 Voorzitter Audit & Risk Committee	Dermatoloog Lid Beroepsgenoot Centraal Tuchtcollege Voorzitter bestuur MSB-St. Antonius Ziekenhuis
dr. R. Wagenmakers MBA (Robert)	23-08-1968	Bestuurslid Lid Investment Committee	Orthopedisch Chirurg Lid bestuur MSB-Amphia Voorzitter bestuur MSB-Amphia vanaf 1 april 2021
dr. C.H.R. Bosman (Coks)	12-08-1947	Bestuurslid Lid Bestuurscommissie Pensioenen	Bestuurslid - penningmeester bij St.Jacobusstichting Deelnemer projectgroep oefenfaciliteiten KHGCC Deelnemer commissie erfgoed NGF
drs. S.J. Huisman (Bas)	22-03-1973	Bestuurslid Lid Audit & Risk Committee	Internist acute geneeskunde - nefroloog Lid dagelijks bestuur vakgroep interne geneeskunde Lid van het algemeen bestuur van de Nederlandse Internisten Vereniging (NIV), portefeuille beroepsbelangen
dr. ir. M.J. Stoutjesdijk MBA (Mark)	25-10-1969	Bestuurslid Lid Audit & Risk Committee	Radioloog Oprichter en directeur, Carelinkz
dr. M. Gamala (Mihaela)	03-12-1975	Bestuurslid	Reumatoloog Lid dagelijks bestuur financiële commissie MSB Noordwest Ziekenhuisgroep Vicevoorzitter bestuur Nederlandse Vereniging voor Reumatologie Lid commissie verdeelmodel en normtijden en lid raad beroepsbelangen Federatie Medisch Specialisten Reviewer Internationaal Wetenschappelijk tijdschrift reumatologie (Rheumatology) Lid van de Medezeggenschapsraad basisschool St. Adelbertus Alkmaar

drs. J.A.G. Steenvoorden (Jeroen)	14-01-1961	Directeur tot 1 april 2021	Vicevoorzitter raad van advies en lid redactieraad Pensioen Bestuur & Management Lid Uitvoeringsraad Pensioenfederatie Lid Kring pensioenfondsdirecteuren Lid Kring pensioenfondsdirecteuren
mr. J.P. van Dijken (Jacques)	25-02-1962	Directeur vanaf 1 april 2021	Founder/managing director Van Dijken Beheer External Adviser Bain & Company Founder/managing director InterEst Non-Executive Director NGO Amref Health Africa Vice-chairman Supervisory Board Foundation 'Vrienden van het UMC Utrecht' Lid redactieraad PBM Bestuurslid PF

Raad van Toezicht

Naam	Geboortedatum	Functie binnen pensioenfonds	Functies buiten pensioenfonds
dr. R.H.M.A. Kleynen AAG (Ruud)	25-11-1962	Voorzitter t/m 31 december 2021	<p>Directeur/eigenaar Kleynen Consultants B.V.</p> <p>Directeur/eigenaar Kleynen Derivatives B.V.</p> <p>Directeur/eigenaar Kleynen Financiële Adviesgroep B.V.</p> <p>Directeur/eigenaar Hi There B.V.</p>
dr. D.A.M. Melis MBA (Daniëlle)	21-08-1972	Lid	<p>Bestuurslid STAP, voorzitter Audit Adviescommissie en lid van de beleggingsadviescommissie, STAP algemeen pensioenfonds</p> <p>Lid Raad van Toezicht, Kempen Capital Management Beleggingsfondsen</p> <p>Lid Raad van Commissarissen, Blue Sky Group Holding B.V.</p> <p>Gastdocent Board en Governance opleidingen, Nyenrode Business Universiteit</p> <p>Gast spreker op gebied van governance, diverse incompany initiatieven</p> <p>Senior Fellow ICFG (International Center for Financial Law and Governance), Erasmus School of Law</p> <p>Lid tuchtcollege, DSI</p> <p>Voorzitter Stichting Madurodam, Stichting Madurodam</p> <p>Raad van Advies Reward Value – per november 2021</p>
prof. mr. R.H. Maatman (René)	25-11-1960	Voorzitter vanaf 1 januari 2022	<p>Advocaat en partner, Advocatenkantoor Keijser Van der Velden (KVDV) – per juli 2021</p> <p>Advocaat, maatman Abarbanel advocaten van 1 januari tot en met juni 2021</p> <p>Hoogleraar vermogensbeheer en pensioenvraagstukken, Radboud Universiteit Nijmegen</p> <p>Medewerker verantwoordelijk voor bijdragen op het gebied van pensioenvraagstukken, tijdschrift Ondernemingsrecht Financieelrecht</p> <p>Docent opleiding Pensioen Executive, Erasmus Universiteit Rotterdam</p> <p>Docent Masterclass Netspar, Tias Nimbas Business School</p> <p>Lid van de Stichtingsraad van Netspar, Netspar</p> <p>Bestuurslid Evangelische Gemeente Ichtus Culemborg</p>
dr. J.M.G. Frijns (Jean)	14-08-1947	Lid vanaf 1 januari 2022	<p>Penningmeester, Vereniging Academisch Genootschap Eindhoven</p>

III - Code Pensioenfondsen

Naleving rapportagenormen

Code Pensioenfondsen Rapportagenorm	Voldoet SPMS aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
<p>Norm 5</p> <p>Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.</p>	ja	<p>Het bestuur legt tenminste drie keer per jaar verantwoording over het gevoerde beleid, de uitkomsten, de keuzes en de risico's af aan het VO, bij SPMS de Vergadering van Afgevaardigden. Het beleid van het bestuur wordt daarbij uitgebreid toegelicht. In dit jaarverslag wordt in het hoofdstuk H 2.1 verantwoording afgelegd over de bedoelde belangenafweging, het inzicht in de risico's en de uitvoering van het beleid.</p>
<p>Norm 31</p> <p>De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.</p>	ja	<p>Een beroepspensioenfonds is anders dan een bedrijfstak- of ondernemingspensioenfonds. In een beroepsfonds is de samenstelling van het deelnemersbestand immers per definitie tamelijk eenvormig. In de profielschets en de samenstelling van de organen wordt rekening gehouden met de verdeling jong/oud, man/vrouw en diverse specialismen/verschillende ziekenhuizen. Vanaf 2014 maakt ook een gepensioneerde deel uit van het bestuur. Dit beleid wordt bij de evaluatie betrokken en de diversiteit wordt als groeimodel nagestreefd. Het bestuur rapporteert in dit verslag in hoofdstuk H.2.1. onder 'Deskundigheid' over de samenstelling van fondsorganen en de geschiktheid van de leden.</p>
<p>Norm 33</p> <p>In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.</p>	deels	<p>Gemiddeld genomen stroomt een nieuwe deelnemer op 35-jarige leeftijd in de SPMS-regeling. Een deelnemer die jonger is dan 50, kan daarmee als 'jong' worden gezien. Gelet op de afwijkende leeftijdsopbouw, stelt het bestuur deze leeftijd op 50 jaar. Het bestuur stelt daarmee als doel dat tenminste één lid jonger is dan 50 jaar. Er waren in 2021 twee bestuursleden jonger dan 50 jaar. Ook ten aanzien van de hogere leeftijden streeft het bestuur naar een evenwichtige samenstelling. Dit betekent concreet dat het bestuur, dat uit minimaal 7 leden bestaat, zich naast één jonger lid, tot doel stelt dat tenminste 2 leden voortkomen uit de groep 50-60-jarigen en een lid ouder is dan 65 jaar. Bij de vervulling van vacatures wordt hier echter niet expliciet op geworven; bij gelijke geschiktheid zullen kandidaten uit deze groep evenwel de voorkeur genieten, voor zover de bestuurssamenstelling daarom vraagt. Er wordt wel voldaan aan de man/vrouw normering. Het bestuur heeft een stappenplan opgesteld om de diversiteit in het bestuur verder te bevorderen en krachtig na te leven. In paragraaf 2.1.5 Samenstelling bestuur onder 'Diversiteitsbeleid' wordt verder ingegaan op de doelen ten aanzien van diversiteit en de stappen voor het bevorderen van diversiteit.</p>
<p>Norm 47</p>		

<p>Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.</p>	<p>In het jaarverslag, waaronder in het verslag van de raad van toezicht, wordt op algemeen niveau gerapporteerd over de normen van de Code. Over 2021 heeft de raad van toezicht in dat verslag gerapporteerd over haar visie op het hanteren van de acht thema's bij SPMS. In hoofdstuk 3 van dit jaarverslag is het "Verslag Raad van Toezicht" opgenomen.</p>
<p>Norm 58 Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.</p>	<p>In hoofdstuk H.1.2 Missie, strategie en organisatie beschrijft het bestuur afzonderlijk de missie, visie en strategie van het fonds. Ook wordt hierin door het bestuur beschreven in hoeverre SPMS de gestelde doelen heeft bereikt.</p>
<p>Norm 62 Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.</p>	<p>Het bestuur licht in hoofdstuk 2.3 Beleggingen in paragraaf 2.3.6. het beleid en de overwegingen toe om maatschappelijk verantwoord te beleggen. SPMS heeft een beleid betreffende verantwoord beleggen vastgesteld en vastgelegd. Dit beleid over hoe het fonds rekening houdt met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen is ook te vinden op de website van SPMS. Over dit beleid wordt ook gerapporteerd door de partij die door SPMS ingehuurd is (BMO Global Asset Management). Deze rapportages worden ook gepubliceerd op de website van SPMS, onder 'beleggen/maatschappelijk verantwoord beleggen'. Hieraan wordt verder invulling gegeven door medeondertekening van het convenant IMVB pensioenfondsen.</p>
<p>Norm 64 Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.</p>	<p>In dit jaarverslag en in het bijzonder in Hoofdstuk 2.1. "Goed pensioenfondsbestuur" wordt er op algemeen niveau gerapporteerd over de normen van de Code en de naleving van de interne gedragscode. Via een verwijzing in het jaarverslag wordt verwezen naar toepassing van de principes van de Code en wordt per norm uitgelegd als het fonds afwijkt en waarom. In een bijlage van het verslag staan de 8 rapportage normen die altijd een toelichting veronderstellen. De complete lijst over 2021 wordt op de website gepubliceerd. Ook wordt in hoofdstuk 2.1.1. op de (zelf) evaluatie van het bestuur ingegaan.</p>
<p>Norm 65 Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.</p>	<p>SPMS heeft een klachten- en geschillenregeling. Deze is terug te vinden op de website van SPMS. Naast de interne procedure is er de mogelijkheid om het genomen besluit voor te leggen aan de Ombudsman Pensioenen. In hoofdstuk 2.1.11 van het jaarverslag wordt bij "procedures" gerapporteerd over de aantallen en de afwikkeling hiervan.</p>

IV- Begrippenlijst

Aandeel

Eigendomsbewijs van een onderneming dat recht geeft op winstuitkering (dividend). Een aandeel kan zowel beursgenoteerd als niet-beursgenoteerd zijn.

Aanpassingscoëfficiënt

De aanpassingscoëfficiënt drukt de mate van loonontwikkeling uit. De loonindex die toegepast wordt bij ambtenaren gebruikt SPMS voor de verhoging van de pensioenen. Vanaf 1973 is de aanpassingscoëfficiënt gestegen van 1 tot 3,2224 op 1 januari 2022. Dit betekent dat een door een deelnemer in 1973 ingekocht nominaal pensioenbedrag van 228,71 euro gegroeid is tot 725,84 euro in 2021.

Aanvangsresultaten

De aanvangsresultaten geven de verwachte pensioenresultaten op fondsniveau weer bij de aanvangshaalbaarheidstoets per 1 januari 2015. Het verwachte pensioenresultaat is gedefinieerd als het verhoudingsgetal tussen: 1) de som verwachte reële uitkeringen conform fondsbeleid en 2) de som verwachte reële uitkeringen uitgaande van de prijsinflatie.

Actuaris

De actuaris verricht risicoanalyses en bepaalt welk bedrag voor toekomstige verplichtingen moet worden gereserveerd. Verder houdt de actuaris zich bezig met het samenstellen van modellen. Het gaat ten eerste om modellen om verplichtingen en beleggingen van het pensioenfonds optimaal op elkaar af te stemmen. Ten tweede maakt de actuaris modellen om de samenstelling van het beleggingspakket te optimaliseren.

Actuariële waarde

De contante waarde van een reeks toekomstige uitkeringen of bijdragen berekend op basis van actuariële grondslagen. Het gaat bij die grondslagen bijvoorbeeld om de rekenrente of de marktrente, de kansstelsels (sterftেকansen, arbeidsongeschiktheids- en revalidatiekansen, frequenties van gehuwd zijn, etc.) en de kostenopslagen (bijvoorbeeld voor administratiekosten en/of uitbetalingskosten). Zie ook Contante waarde.

AFM

De Autoriteit Financiële Markten (toezichthouder).

ALM (Asset Liability Management)

Het gaat bij ALM om het afstemmen van de beleggingsmix op verplichtingen. Een ALM-studie is een integrale analyse van pensioen-, toeslag-, financierings- en beleggingsbeleid. Hierbij houdt de onderzoeker rekening met de risico's voor alle belanghebbenden. Dat doet hij zowel voor de korte als de lange termijn en in aansluiting op de verplichtingenstructuur. Een ALM-studie kan een pensioenfonds of verzekeringsmaatschappij ondersteunen bij het kiezen van de juiste beleggingsmix.

Alpha

Het extra rendement dat een belegger realiseert (of wil realiseren) boven de markt of een gekozen benchmark.

Alpha-mandaat (hedge funds)

Het alpha-mandaat (hedge funds) is een beleggingscategorie, waarin die beleggingssoorten zijn opgenomen die in hoge mate afhankelijk zijn van de vaardigheden van de managers. Daarbij streeft SPMS naar bètaneutraliteit. Dat is een lage gevoeligheid voor marktomstandigheden. Daarnaast is het behalen van een zo hoog mogelijke rendement per eenheid risico een doel bij het alpha-mandaat (hedge funds).

Assetmix/beleggingsmix

Verdeling van de beleggingsportefeuille over verschillende beleggingssoorten. Denk daarbij bijvoorbeeld aan aandelen,

obligaties, vastgoed en liquide middelen.

Bandbreedte

Vastgelegde marge waarbinnen een positie mag fluctueren.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is gedefinieerd als het gemiddelde van de laatste twaalf (actuele) maanddekkingsgraden.

Bepaald partnersysteem

Een bepaald partnersysteem is een systeem voor reservering voor partnerpensioenen. Hierbij reserveert een pensioenfonds alleen dan voor partnerpensioen als de deelnemer daadwerkelijk gehuwd is, een geregistreerd partnerschap is aangegaan of een vrijwillig verzekerde partner heeft.

Benchmark

Een benchmark is een maatstaf waartegen een pensioenfonds de rendementen van de beleggingen afzet. De maatstaf is vaak een marktindex.

Benchmarkportefeuille

De benchmarkportefeuille geeft de strategische langetermijnverdeling naar beleggingscategorieën of regio's/landen weer.

Beroepspensioenfonds

Bij een beroepspensioenfonds gaat het om een pensioenfonds voor vrije beroepsbeoefenaren, zoals notarissen of medisch specialisten. Als er een beroepspensioenfonds is voor een bepaald beroep, dan zijn alle beroepsgenoten verplicht om zich bij dat fonds aan te sluiten. Het is ook mogelijk dat er geen beroepspensioenfonds is opgericht, maar dat er een rechtspersoon in het leven is geroepen. Die rechtspersoon ziet er dan op toe dat beroepsgenoten een bepaalde basispensioenregeling voor zichzelf treffen bij een verzekeringsmaatschappij.

Beroepspensioenvereniging

Een beroepspensioenvereniging is een vereniging waarvan beroepsgenoten lid zijn en die volledige rechtsbevoegdheid bezit. Het statutaire doel omvat uitsluitend het verzorgen van een beroepspensioenregeling. Hierbij komt het lidmaatschap niet automatisch voort uit het lidmaatschap van enig andere organisatie. Het doel van de beroepspensioenvereniging is het behartigen van de belangen van de pensioenen van de beroepsgenoten.

Bestuursbureau

Het bestuursbureau ondersteunt het bestuur van het pensioenfonds. Het beoordeelt rapportages van de uitvoeringsorganisatie, initieert en begeleidt beleidsontwikkeling en ondersteunt het bestuur in zijn contact met adviseurs en omgeving.

Bèta

De bèta geeft de mate van volatiliteit van het rendement van een effect ten opzichte van de markt. Met de bèta kan echter ook aangegeven worden de volatiliteit van: een effect ten opzichte van een portfolio; een portfolio ten opzichte van de markt; portfolio 1 ten opzichte van portfolio 2 (waarbij portfolio 1 een deel is van portfolio 2).

Cap: large cap/small cap

Large cap-aandelen zijn aandelen met een hoge marktkapitalisatie of hoge beurswaarde. Small cap-aandelen zijn aandelen met een kleine marktkapitalisatie.

Central clearing

Bepaalde typen gestandaardiseerde derivatencontracten, die partijen onderling met elkaar aangaan ('over-the-

counter'), moeten onder invloed van (EMIR-)wetgeving verplicht centraal worden afgewikkeld door een centrale tegenpartij (Central CounterParty; CCP). De CCP neemt de posities die beide partijen in het oorspronkelijke contract hadden over. De partijen hebben geen contract meer met elkaar, maar met de CCP. Zo wordt de CCP de tegenpartij van elk van de oorspronkelijke partijen. De tussenkomst van een CCP dient te voorkomen dat de insolventie van één marktdeelnemer de insolventie van andere marktdeelnemers veroorzaakt via een domino-effect, en daarmee de stabiliteit het hele financiële stelsel in gevaar brengt.

Collateral

Bij een collateral gaat het om een vorm van zekerheidsstelling (credit support) waarbij een belegger een bepaalde tegenwaarde in geld of effecten ontvangt. Hiermee kan de belegger een vordering op een tegenpartij verhalen als deze partij niet aan haar verplichtingen voldoet.

Commodities

Commodities zijn grondstoffen. Een onderverdeling van commodities is: energie, metalen en agrarische producten. Beleggingen in commodities vinden plaats met derivaten (zie verderop).

Continuïteitsanalyse

De continuïteitsanalyse is onderdeel van het FTK binnen de Pensioenwet. De analyse is een middel voor pensioenfondsen om inzicht in de financiële risico's op langere termijn en de sturingskracht van hun beleidsinstrumenten te verkrijgen, om keuzes ten aanzien van de feitelijke premie en toeslag te onderbouwen en indien van toepassing om als basis te dienen voor een langetermijnherstelplan.

Contante waarde

De huidige waarde van een bedrag waarover je pas na een bepaalde periode de beschikking hebt. Voor de hoogte van de contante waarde zijn de looptijd (periode) en de hoogte van de rente van belang.

Corporate governance

Bij corporate governance gaat het om goed ondernemerschap. Hierbij inbegrepen zijn integer en transparant handelen door het bestuur, goed toezicht op het handelen door het bestuur en het afleggen van verantwoording voor het uitgeoefende toezicht.

Credits

'Credits' staat voor een lening aan een bedrijf. Deze lening geeft recht op een rentevergoeding (coupon) en is ingedeeld in ratingklassen (mate van kredietwaardigheid).

Credit Default Swap (CDS)

Dit zijn dagelijks verhandelbare contracten, waarmee een marktpartij zich tegen een faillissement van een instelling/tegenpartij kan verzekeren.

Credit Support Annex (CSA)

Dit is een juridisch document waarin afspraken staan over credit support (collateral), betreffende derivatentransacties.

Custodian

Een custodian is een bewaarder van effecten. Bij SPMS is dat J.P.Morgan Chase. SPMS neemt ook andere producten af van J.P.Morgan Chase, waaronder de beleggingsadministratie.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad is het verhoudingsgetal tussen pensioenvermogen en pensioenverplichtingen. Dit verhoudingsgetal geeft weer in hoeverre het pensioenfonds kan voldoen aan zijn verplichtingen. Waar in het jaarverslag wordt gesproken over dekkingsgraad betreft dit de actuele nominale dekkingsgraad op basis van UFR-curve, tenzij anders aangeven.

Default

Met de term 'default' wordt de situatie aangeduid, waarin een schuldenaar zijn verplichtingen – bijvoorbeeld een afgesproken betaling – niet nakomt.

Derivaten

Bij derivaten gaat het om van effecten afgeleide beleggingsproducten, zoals futures, swaps en Total return swaps.

DNB

De Nederlandsche Bank (toezichthouder).

Duration

Bij duration gaat het om de gewogen gemiddelde looptijd van bijvoorbeeld een obligatie in jaren. Duration is een maatstaf voor de rentegevoeligheid van obligaties. Hoe langer de duration, hoe sterker obligatiekoersen reageren op een renteverandering.

Emerging markets

Emerging markets (opkomende markten) zijn de financiële markten van ontwikkelingslanden. Deze markten kenmerken zich vaak door een snelle, maar ook onstabiele economische groei. Beleggers beschouwen een belegging in een emerging market vaak als risicovol vanwege (mogelijke) politieke problemen en economische instabiliteit. Het risico van een dergelijke belegging is daarom gemiddeld hoger dan van een belegging in ontwikkelde landen. Het verwachte rendement is echter ook hoger dan dat van een belegging in ontwikkelde markten.

(Fondsspecifieke) ervaringssterfte

De fondsspecifieke ervaringssterfte 2018 is de ervaringssterfte van Willis Towers Watson 2018 voor de hoogste inkomensklasse en de subsector gezondheids- en welzijnzorg 'tot de macht 1,2'. Met de correctie 'tot de macht 1,2' wordt de ervaringssterfte van Willis Towers Watson verlaagd, zodat er betere aansluiting is met de sterfte onder de populatie van het fonds.

ESG

ESG staat voor Environmental, Social en Governance (Milieu, Maatschappij en Governance) en verwijst naar de drie centrale factoren in het meten van de duurzaamheid van een belegging.

Excassokosten

De administratiekosten voor de uitbetaling van pensioenen.

Financieel Toetsingskader (FTK)

Het Financiële Toetsingskader (FTK) is het onderdeel van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) waarin de wettelijke financiële eisen aan pensioenfondsen zijn vastgelegd. Het is opgebouwd rond de principes van marktwaardering, risicogebaseerde financiële eisen en transparantie. De beleggingen en de pensioenverplichtingen worden op eenzelfde manier gewaardeerd. De bepaling van het vereiste eigen vermogen vindt risicogebaseerd plaats, zodat de eisen toe- of afnemen met de mate waarin het fonds aan risico's blootgesteld is. Met transparantie wordt beoogd op een zuivere en objectieve manier de financiële positie van het fonds in kaart te brengen en openbaar te maken.

Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode (FIRM)

FIRM is een geïntegreerde methode voor de analyse van risico's bij alle typen ondernemingen waarop DNB toezicht houdt. Een toezichthouder gebruikt risicoanalyse voor inzicht in de risico's van de activiteiten van een onderneming en de mate waarin deze risico's een potentiële bedreiging zijn voor de toezichtdoelstellingen. De toezichthouder rangschikt risico's, beheersing, activiteiten en instellingen op basis van een score die risico's (en de beheersing ervan) krijgen via de

risicoanalyse. Hiermee beschikt de toezichthouder over informatie voor een zo efficiënt mogelijke verdeling van schaarse toezichtcapaciteit. De opvolger van FIRM is *Focus!*.

Future

Een future is een termijncontract dat op de beurs is verhandeld, met verplichte levering van onderliggende waarden/goederen in de toekomst, tegen een vooraf vastgestelde prijs. De onderliggende waarde kan een obligatie zijn, een aandelenindex, een geldmarktrente of een commodity. Met futures kan een belegger beleggingsrisico's afdekken.

Gedempte kostendeekkende premie

Het Financieel Toetsingskader staat het toe om de kostendeekkende premie te dempen. Damping vindt plaats door de premie niet langer te baseren op de actuele rentetermijnstructuur, maar door hantering van een voortschrijdend gemiddelde rente over (maximaal) 10 jaar of door hantering van een verwacht rendement.

Governance

Het besturen van een onderneming of organisatie.

Hedge funds

Hedge funds (hedgefonds) maken gebruik van een breed scala aan beleggingsstrategieën en -instrumenten om onder alle marktomstandigheden een absoluut (positief) rendement te halen.

Hedging

Hedging is het afdekken van het risico van een belegging met een andere belegging. Dit gebeurt doorgaans met derivaten. Voorbeelden zijn het afdekken van het renterisico (rentehedge) en het afdekken van het valutarisico (valutahedge).

IORP II

In januari 2017 is de herziene Institutions for Occupational Retirement Provision Directive, kortweg IORP II, in werking getreden. IORP bevat bepalingen die in 2019 geïmplementeerd zijn in de Nederlandse wetgeving. Deze bepalingen hebben onder andere betrekking op communicatie aan de deelnemer, ESG-beleid, ERB (Eigen Risicobeoordeling) en een aantal Governance-bepalingen zoals de inrichting van sleutelfuncties. Voor pensioenfondsen geldt dat ze drie Sleutelrolhouders moeten aanstellen. Dat zijn een houder (natuurlijk persoon) voor de actuariële functie, Risico-beheerfunctie en de interne audit (IAF).

Inflation Linked Bond

Een inflation linked bond is een obligatie waarvan de hoofdsom en rente gekoppeld zijn aan de inflatie.

ISAE 3402 (International Standard on Assurance Engagements 3402)

Een ISAE 3402-rapport beschrijft hoe een serviceorganisatie processen beheerst. In het rapport staat een omschrijving van de beheersdoelstellingen van de organisatie. Ook bevat het rapport de controlemaatregelen die de serviceorganisatie neemt om deze doelstellingen te realiseren.

ISDA

International Swaps & Derivatives Association (wereldwijde financiële beroepsvereniging).

Leverage

De verhouding tussen eigen en vreemd vermogen.

Marktwaaarde

De waardering van activa tegen de verkoopwaarde.

Obligatie

Een obligatie is een bewijs van een geldlening aan een overheid, supranationale organisatie of bedrijf. Dit bewijs geeft recht op rentevergoeding (coupon) en aflossing van de hoofdsom aan het einde van de looptijd. Een obligatie is meestal beursgenoteerd.

Opting in/opting out

Per 1 januari 2012 is de pensioenopbouw voor nieuwe deelnemers verhoogd met een derde, evenals de premie. Bestaande deelnemers konden kiezen of ze wel (opting in) of niet (opting out) gebruik wilden maken van deze verhoging.

Outperformance/underperformance

Er is sprake van outperformance als het met een beleggingsportefeuille bereikte rendement hoger is dan het rendement van de benchmark. Underperformance betekent dat het rendement van de portefeuille lager is dan het rendement van de benchmark. Bij een negatief beleggingsrendement is sprake van outperformance als het rendement van de benchmark nog negatiever is.

Over the counter (OTC)

Over the counter-contracten zijn contracten die buiten de beurs verhandeld worden.

Overlay

Een strategie voor een beleggingsportefeuille waarbij de onderliggende beleggingen niet veranderen. Bijvoorbeeld door toepassing van derivaten.

Overlevingstafels

Zie prognosetafels.

Pensioenfederatie

De Pensioenfederatie behartigt de belangen van de Nederlandse pensioenfondsen en van het Nederlandse pensioenstelsel in het algemeen. De Pensioenfederatie is voortgekomen uit een samenwerking van de koepels voor ondernemings-, beroeps- en bedrijfstakpensioenfondsen.

Performance

Bij performance gaat het om het beleggingsresultaat. Performance is ook te omschrijven als het totaal van directe beleggingsopbrengsten of als de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeinstijgingen of -dalingen.

Pensioenvermogen

Het pensioenvermogen is gelijk aan de totale activa minus de overige passiva en overlopende passiva.

Pensioenwet

In de Nederlandse Pensioenwet (Pw) wordt beschreven wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van werkgever, werknemer en pensioenuitvoerder in relatie tot pensioen. De Pensioenwet is op 1 januari 2007 in werking getreden. De Pw verving de oudere Pensioen- en spaarfondsenwet (Psw).

Premieovername

Bij langdurige arbeidsongeschiktheid kan het pensioenfonds onder bepaalde voorwaarden de premiebetaling voor de pensioenopbouw overnemen. Hierdoor loopt de pensioenopbouw van de deelnemer geen schade op.

Premiedekkingsgraad (PDG)

Deze dekkingsgraad geeft aan of het eigen vermogen stijgt of daalt als gevolg van premiebetalingen. Bij een premiedekkingsgraad van 100% is de ontvangen premie gelijk aan de kosten van de inkoop van een jaar pensioenopbouw op basis van de rentetermijnstructuur (inclusief UFR) en wijzigt het eigen vermogen (in euro's) derhalve

niet. Een premiedekkingsgraad hoger dan 100% betekent echter niet automatisch dat de dekkingsgraad stijgt als gevolg van premieontvangsten. Bij een dekkingsgraad van 120% en een premiedekkingsgraad van 105%, neemt het eigen vermogen weliswaar toe, maar daalt de aanwezige dekkingsgraad. Indien de premiedekkingsgraad lager is dan de actuele dekkingsgraad, neemt de dekkingsgraad af als gevolg van pensioenopbouw.

Prognosetafels

Prognosetafels zijn overlevingstafels die expliciet rekening houden met een voorzienbare trend in overlevingskansen. Deze trend heeft onder andere te maken met ontwikkelingen in de medische wetenschap, verandering van voedingspatronen en wijzigende leefomstandigheden. Het voorspellen van de trend gebeurt met hulp van ontwikkelingen in het verleden en van voorspellingen van diverse experts. In een prognosetafel is de overlevingskans in een bepaald jaar afhankelijk van het geslacht, de leeftijd en het berekeningsjaar.

RACI-tabel

De RACI-tabel is een matrix die wordt gehanteerd om de rollen en verantwoordelijkheden van de personen die bij een project of lijnwerkzaamheden zijn betrokken weer te geven. Bij iedere combinatie van een naam en resultaat/proces/taak staat een letter, de R, A, C of I. De letters staan voor de volgende termen:

R: Responsible (verantwoordelijk) - degene die verantwoordelijk is voor de uitvoering. Verantwoording wordt afgelegd aan de persoon die accountable is.

A: Accountable (eindverantwoordelijk) - degene die (eind)verantwoordelijk en bevoegd is en goedkeuring geeft aan het resultaat. Als het erom gaat, moet hij/zij het eindoordeel kunnen vellen, vetorecht hebben. Er is slechts één persoon Accountable.

C: Consulted (geraadpleegd) - deze persoon geeft (mede) richting aan het resultaat, hij/zij wordt voorafgaand aan beslissingen of acties (verplicht) geraadpleegd. Dit is tweerichtingscommunicatie. Als RASCI gebruikt wordt, is C gelijk aan S van Supportive (ondersteunend).

I: Informed (geïnformeerd) - iemand die geïnformeerd wordt over de beslissingen, over de voortgang, bereikte resultaten enz. Dit is eenrichtingscommunicatie.

De Nederlandse aanduiding is VERI-Matrix, wat staat voor Verantwoordelijk / Eindverantwoordelijk / Raadplegen / Informeren.

Rebalancing

Rebalancing is het herverdelen van het vermogen over beleggingscategorieën.

Reële dekkingsgraad

De dekkingsgraad waarbij er rekening mee wordt gehouden dat de pensioenen in de toekomst worden verhoogd met de stijging van de prijzen (DNB-definitie) of de stijging van de lonen (SPMS-definitie).

Rendement

Bij rendement gaat het om het positieve of negatieve resultaat dat een pensioenfonds, vermogensbeheerder of verzekeringsmaatschappij behaalt door het beleggen van daarvoor beschikbare middelen.

Renteswap

Een renteswap of interest rate swap (IRS) is een afspraak tussen twee partijen om in een bepaalde periode vaste/variabele rentebetalingen over een bepaalde hoofdsom uit te wisselen.

Rentetermijnstructuur

Grafiek die het verband weergeeft tussen enerzijds de looptijd van een vastrentende belegging en anderzijds de daarop te ontvangen marktrente. Waar in dit jaarverslag wordt gesproken over de rentetermijnstructuur, wordt de rentetermijnstructuur bedoeld zoals deze maandelijks wordt gepubliceerd door DNB.

Reservetekort

Dit is een situatie waarin de beleidsdekkingsgraad lager is dan vereist.

Raad voor de Jaarverslaggeving

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) heeft tot doel de kwaliteit van de externe verslaggeving te bevorderen en dan in het bijzonder de kwaliteit van de jaarrekening. Zij doet dit door aanbevelingen op te stellen. Deze aanbevelingen bevatten regels waaraan jaarverslagen, van bijvoorbeeld pensioenfondsen, moeten voldoen. Bijvoorbeeld in richtlijn 610 Pensioenfondsen – Bestuursverslag (RJ610).

Securities lending

Het voor een bepaalde periode uitlenen van effecten, waarbij de uitlener een leenvergoeding ontvangt van de lener.

Service Level Agreement (SLA)

Het pensioenfonds SPMS heeft SLA's afgesloten met de uitvoerders. In de SLA is afgesproken welke diensten de uitvoerder verricht voor SPMS. Ook staan in de SLA's afspraken over de kwaliteits- en tijdigheidseisen waaraan deze dienstverlening moet voldoen.

Solvabiliteit

Het vermogen van de pensioenuitvoerder om op langere termijn aan verzekerings- of pensioenverplichtingen te kunnen voldoen.

Staartrisiko

Risico waarvan de kans dat het zich voordoet klein is, maar waarvan de gevolgen groot kunnen zijn.

Sterftetafel

Zie prognosetafels.

Strategisch beleid

Het beleggingsbeleid voor de lange termijn. Dit omvat de beleggingsdoelstelling, de samenstelling van de beoogde beleggingsportefeuille op hoofdlijnen evenals de mate waarin hiervan mag worden afgeweken. Zie ook tactisch beleid.

Swap

Een swap is een derivaat waarbij een partij een bepaalde kasstroom of risico wisselt tegen dat van een andere partij. Swaps zijn derivaten, dat wil zeggen dat ze afgeleide producten zijn. Zie ook Rentewap en Total return swap.

Tactisch beleid

Besturen van pensioenfondsen kunnen om tactische redenen toestaan dat dat in een bepaalde mate wordt afgeweken van de strategische beleggingsmix. Reden voor een afwijking kan een tijdelijke (on)gunstige ontwikkeling in een bepaalde financiële markt zijn.

To Be Announced-contracten (TBA)

Mortgage Backed Securities zijn leningen met een hypotheek als onderpand. In de VS worden deze leningen verhandeld via To Be Announced-contracten. Dit zijn contracten die reeds verhandeld worden voordat de daadwerkelijke hypotheekverstrekking tot stand komt. Op deze wijze kan de verstrekker hypotheek verstrekken zonder dat de rente voortdurend wijzigt. In een TBA-contract worden uitsluitend hypotheek opgenomen die uitgegeven worden door expliciet of impliciet door de overheid gegarandeerde instanties (agencies zoals Fannie Mae en Freddy Mac). Het gaat altijd om een grote groep hypotheek, waarvan een aantal gegevens reeds bekend zijn, zoals looptijd, rente en prijs. In het geval van SPMS betreft het een contract dat wordt gekocht om de mogelijkheid te hebben om uiteindelijk een pakketje hypotheek met een zeer hoge kredietwaardigheid te kopen. De exacte details van het pakketje hypotheek

worden pas bekendgemaakt tegen de tijd dat het contract bijna afloopt. De looptijd van de TBA is normaal gesproken een paar maanden. Slechts een klein deel van de contracten wordt daadwerkelijk gebruikt om hypotheek aan te kopen. Het grootste gedeelte van de contracten wordt verkocht voordat deze aflopen.

Technische voorzieningen

De technische voorzieningen bestaat uit de voorziening pensioenverplichtingen (inclusief voorziening langlevens) voor risico van het pensioenfonds.

Three lines (of Defence)

Uitgangspunt van het 'Three lines (of defence)'-model is dat het lijnmanagement (de business) verantwoordelijk is voor zijn eigen processen. Daarnaast moet er een functie (Risicobeheerfunctie) zijn die de eerste lijn ondersteunt, adviseert en coördineert, en bewaakt of het management zijn verantwoordelijkheden ook daadwerkelijk neemt. Dit is de tweede lijn. Ook bepaalde beleidsvoorbereidende taken en het organiseren van integrale risk assessments zijn taken van de tweede lijn. Ten slotte is het wenselijk dat er binnen de organisatie een functie (Interne Audit Functie, IAF) bestaat die controleert of het samenspel tussen de eerste en tweede lijn goed functioneert en die rapporteert aan het bestuur. In het kader van de interne auditfunctie wordt onder meer geëvalueerd of de interne controlemechanismen en andere procedures en maatregelen ter waarborging van de integere en beheerste bedrijfsvoering, in voorkomend geval met inbegrip van de uitbestede werkzaamheden, adequaat en doeltreffend zijn (artikel 22a van Besluit FTK). Deze IAF wordt vaak de derde lijn genoemd.

Tijdelijk partnerpensioen

Een deelnemer aan de SPMS-regeling heeft recht op een aanvullend tijdelijk partnerpensioen. Hij of zij kan hier aanspraak op maken bovenop het levenslange partnerpensioen, dat is afgeleid van het opgebouwde ouderdompensioen. SPMS keert het aanvullend tijdelijk partnerpensioen alleen uit als de deelnemer overlijdt tijdens actief deelnemerschap. De uitkering van het tijdelijk partnerpensioen eindigt als de nabestaande partner 65 (vanaf 2013: 67) wordt. Ook stopt de uitkering als de nabestaande partner hertrouwt, een geregistreerd partnerschap aangaat, een gezamenlijke huishouding begint of overlijdt.

Toeslagverlening

Toeslagverlening is een verhoging van ingegane pensioenen en (premiëvrije) niet-ingegane aanspraken met een percentage dat het bestuur van jaar tot jaar vaststelt. Dit percentage is in beginsel niet lager dan 3% (zie de paragraaf 'Toeslagbeleid' in hoofdstuk 5.5.6).

Total return swap

In een total return swap garandeert de ene partij de andere alle opbrengsten van een bepaalde asset. Deze partij krijgt in plaats hiervoor vaste, van tevoren afgesproken betalingen. Zie ook Swap en Rentewap.

Tracking error

Een tracking error is een standaard afwijking van het verschil tussen het rendement van een manager en de benchmark.

Trapcode

Een deelnemer kan bij een lager inkomen dan het vastgestelde beroepsinkomen (151.020 euro in 2019) via trapcodes kiezen voor een lagere verplichte pensioenopbouw. Er zijn vier schalen van beroepsinkomens en hierbij horen zes trapcodes.

Ultimate Forward Rate (UFR)

De UFR is een risicovrije rekenrente voor langjarige contracten, waarin wegens de lange looptijd onvoldoende handel bestaat. Een Nederlandstalige benaming zou kunnen zijn: 'de langstetermijnrente'.

Uitruil(factor)

Uitruil is de mogelijkheid voor de deelnemer om het opgebouwde partnerpensioen om te zetten in extra ouderdompensioen. Ook kan uitruil inhouden dat de deelnemer een deel van het ouderdompensioen omzet in (extra) partnerpensioen. De uitruilfactor is de factor waarmee SPMS de ene pensioensoort vermenigvuldigt om deze om te zetten in de andere pensioensoort.

Outperformance/underperformance

Er is sprake van outperformance als het rendement dat met een beleggingsportefeuille bereikt is, hoger is dan het rendement van de benchmark. Underperformance betekent dat het rendement van de portefeuille lager is dan het rendement van de benchmark. Bij een negatief beleggingsrendement is sprake van outperformance als het rendement van de benchmark nog negatiever is.

Valutatermijntransactie

Bij een valutatermijntransactie gaat het om een overeenkomst om op een vastgestelde datum in de toekomst een bepaalde valuta te kopen of te verkopen. Dit gebeurt tegen een valutakoers die de betrokken partijen op het contractmoment vaststellen.

Vastgoedbelegging

Bij vastgoedbeleggingen gaat het om beleggingen in kantoren, woningen, winkels en bedrijfsruimten. Er bestaat zowel beursgenoteerd als niet-beursgenoteerd vastgoed.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden zijn bijvoorbeeld obligaties, hypotheeklen en banktegoeden. Ze geven recht op een vaste rentevergoeding en aflossing aan het einde van de looptijd.

Verbonden personen

Verbonden personen zijn (Gedragscode, artikel 1.1):

- a. leden van het Bestuur,
- b. leden van de Raad van Toezicht en het Bestuur van Beroepspensioenvereniging Medisch Specialisten (BPMS),
- c. externe leden (adviseurs) van commissies die zijn ingesteld ter ondersteuning van het bestuur,
- d. medewerkers van het bestuursbureau, waaronder mensen die tijdelijk werken/inhuur,
- e. sleutelfunctiehouders en -vervullers (actuarieel, risicobeheer en interne audit),
- f. het bestuur kan andere (groepen van) mensen als verbonden persoon aanwijzen. Medewerkers van uitbestedingspartners zijn geen verbonden personen, tenzij deze op basis van lid e van dit artikel wel als zodanig door het bestuur zijn aangewezen.

Volatiliteit

Volatiliteit is een maatstaf voor de beweeglijkheid van de koers van een effect. Een hoge volatiliteit betekent dat de koers van een fonds sterk stijgt en daalt in een relatief korte periode. De volatiliteit geeft mede aan welk risico een belegger loopt met een bepaald fonds.

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen geeft de contante waarde weer van alle uitstaande pensioenverplichtingen van het fonds aan zijn (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Met andere woorden: het volledige bedrag aan pensioenen dat het fonds nu en in de toekomst moet uitbetalen.

Winstdeling

Bij winstdeling kent een pensioenfonds een procentuele pensioenverhoging toe op basis van de winst van het afgelopen jaar. Het gaat bij die winst om de actuariële veronderstellingen betreffende sterfte, rente en administratie- en excassokosten. Als de werkelijkheid afwijkt van de gehanteerde veronderstellingen, is er sprake van positieve of negatieve resultaten voor het pensioenfonds. Eventuele positieve resultaten op het verzekerde nominale normpensioen

gaan via een winstdelingsregeling naar de normpensioenen van deelnemers, gewezen deelnemers, ex-partners met zelfstandig recht op ouderdomspensioen, en pensioengerechtigden.

Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb)

De Wvb geeft een wettelijk kader voor verplichte deelname aan een beroepspensioenregeling.